

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A háboru tartama alatt hetenként egyszer jelenik meg.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai
ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évré 24 korona, félévré 12 korona, negyedévré
6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: **Szilassy Zoltán**.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Gyűlésnapok a Közteleken.

1916. június 28-án, szerdán d. u. 4 órakor:
Magyar Mezőgazd. Szesz-
termelők Országos Egyesü-
lete igazgatóválasztmányá-
nak gyűlése.

1916. június 29-én, csütörtökön d. u. 4 órakor:
A közgazdasági szakosztály
gyűlése az új adójavaslatok
tárgyában.

1916. június 30-án, pénteken d. e. 10 órakor:
Az OMGE. igazgató-választ-
mányának, ugyis mint a
GEOSz. végrehajtó-bizott-
ságának gyűlése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”
igazgató-választmányának, ugyis mint a
„Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége”
végrehajtó-bizottságának

1916. évi június hó 30-án, pénteken d. e. 10 (tiz)
órákor a Köztelek székházának tanácstermében
(Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám, I. em.)
tartandó

IV. rendes gyűlésére.

Napirend:

A) Az OMGE. belügyei:

1. A múlt igazgatóválasztmányi gyűlés jegyző-
könyvének bemutatása és hitelesítése.
2. Két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
3. Tagsági ügyek:
a) új tagok felvétele;
b) kilépő és elhunyt tagok törlése.
4. Zselénski Róbert gróf üdvözlése.

5. Az OMGE. 1915. évi zárószámadásának
bemutatása.

6. Képviselőt a székesfővárosi dunahajózási
előértekezleten és a gyógynövénytermelési szak-
tanácskozmányon.

7. Folyó ügyek.

B) Szövetségi ügyek:

1. A múlt végrehajtóbizottsági gyűlés jegyző-
könyvének bemutatása és hitelesítése.

2. Két jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése.

3. A GEOSz. 1915. évi zárószámadásainak
bemutatása.

4. Beszámoló az újabb mezőgazdasági vonat-
kozású háborus kormányintézkedésekről: az idei
gabonatermés zár alá vétele, a cséplési ered-
mények kötelező bejelentése, az aratási munká-
latok biztosítása, aratógépbekészítés ügye, kinc-
sári lovak mezőgazdasági munkára, cséplőgépe-
szek és fűtők felmentése, a cigányügy rende-
zése, a repce lefoglalása és határárszabása,
mezőgazdasági felmentések meghosszabbítása stb.

5. A Nyittravármegyei G. E. beadványa.

6. Folyó ügyek.

A közgazdasági szakosztály előterjesztései:

Allásfoglalás az új adójavaslatok tárgyában.

Budapest, 1916. június 21-én.

Bujanovics Sándor s. k.,
elnök.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”
közgazdasági szakosztályának

1916. június 29-én, csütörtökön d. u. 4 órakor a
Köztelek tanácstermében (Budapest, IX., Köz-
telek-utca 8., I. emelet) tartandó gyűlésére.

Tárgy:

Allásfoglalás az új adójavaslatok tárgyában.
Budapest, 1916. június 21.

Zselénski Róbert gróf s. k.
szakosztályi elnök.

Egyről-másról.

(Milyen a termés? — „Agrárius élelmesség”. — A bajor király a mezőgazdaságról. — Drezdai tanácskozásunk. — A Magyar Földgáz r.-t. megalakulása. — A cséplési eredmények kötelező bejelentése. — A vásárok korlátozása. — Háztartási témtárgyak igénybevétele. — Miniszteri rendeletek a hadisegélyről. — Zsiradékok felhasználása gyógyszerészeti célokra. — Trágyaszállítás igazolvány mellett. — A csont- és csonttermékek forgalombahozatala. — A haszonbérleti szerződések meghosszabbítása. — Az aratás biztosítása. — Az OMGE. és az új adójavaslatok.)

Milyen a termés?

A földmivélségi miniszter az eddigi szokás-
tól eltérően nem ad le terméstudósítást s leg-
kevésbé sem tájékoztat a jövő termés szá-
máról eredményéről. Ez mindenesetre az eddigi
tapasztalatokon alapuló rendelkezés, amely ta-
pasztalatok óva intik a kormányt és közvéle-
ményt attól, hogy épp a jelenlegi súlyos visz-
onyok között felesleges csalódást okozzon. A
csalódás bizonyos tekintetben már a folyó év-
ben is megvan, mert a májusi állapot szerint
joggal hittük, hogy az aratás igen korán fog
megkezdődni. Mindenesetre így is korai aratásra
vagyunk elkészülve, de az állandó hideg és esős
idő, mely június havát jellegzi, erősen vissza-
tartotta a gabona érését és hogy valami jóról
is beszámolhassunk a sok rossz után, amit a
mostoha időjárás okozott, a borongós, nedves
június a terméskilátásokat különösen a rozsdá-
val terhelt búzánál erősen megjavította, kivéve
talán ott, ahol a buza tulbuja volt s a sok
esőzés megdöntötte.

De ez azután a legtöbb, amit a folyó évi termés-
ről mondhatunk. A végleges eredményről vég-
leges képet majd csak akkor alkothatunk, hogyha
a termés már a zsákokban lesz. Ehhez pedig szép
száraz, nem túlmeleg időre és elegendő munkás-
kézre volna szükségünk. Az utóbbinak bizony
országszerte nagy híjjával vagyunk s tulajdon-
képpen, ha valami tekintetben aggodalomra van
ok, úgy bizonynyal teljesen jogosult az a gond,
hogy az idei termés betakarításánál az eddigi-
nél is nagyobb nehézségekkel kell a gazdának
megküzdenie.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE,

BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM.

Saját székház. Saját borpincénk Budafokon. Raktárak: Nyugati pályaudvar, XX. sz. közraktár. Sertéshizlalótelepek Kőbányán.

1. Alaptőke jelenleg 1,780.000 K
2. Tisztviselők és szolgák nyugdíjintézete 925.000 K
3. Tartalék alap 340.000 K
4. Betéti állomány jelenleg kb. 5,000.000 K

BEOSZTÁS:

1. Vetőmagosztály
2. Gazdasági anyagosztály
3. Szőlészeti osztály
4. Géposztály
5. Gabonaosztály
6. Abraktakarmányosztály
7. Tenyészállatosztály
8. Borértékesítőosztály
9. Biztosítási osztály
10. Pénz- és hitelügyosztály: Betétek folyószámlára: takaré- és gazdasági üzemtőkék szövetségünkönél való elhelyezése.

Tájékoztató és belépési nyomtatványok rendelkezésre állanak.

„Agrárius elemesség”.

A „Népszava” legutóbb erős támadást intézett az agráriusok ellen amiatt, hogy a nemesített magvak árát magasabban kívánja megállapítani a maximális árnál. Azt kívánja ugyanis, hogy az ilyen magvak is csak a maximális áron hozassanak forgalomba, mert az, aki jobban termő búzát termel, már amúgy is megtalálja a hasznát abban, hogy jobb vetőmagja révén nagyobb termést ér el. Ez így nagyon tetszetősnek látszik s kívánatos volna, hogy ez az eszme az ipari termelésnél is tért hódítson, ahol tudjuk, hogy évenként a találmányok ezreit hasznosítják s minden gyár a saját vagy idegentől vásárolt találmányokat maga igyekszik kihasználni s a legkevésbé sem jut eszébe az a találmány kiaknázásával járó hasznót a nagy közszolgálatnak osztani. Ha a vetőmag-nemesítő gazda csak ahhoz a haszonhoz jut, fáradozása csak azzal lesz jutalmazva, hogy a saját termését fokozza, de egyébként az előállított nemesített terményt nem tudja a napiárnál magasabban értékesíteni, akkor vajmi kevesen lesznek azok, akik ezért a haszonért évek munkáját fektessék be ilyen, az országnak igen jövedelmező, de nekik a megérdemelt jutalmat nem biztosító foglalkozásba. A cél pedig az, hogy ne egy, ne két, ne tíz gazda foglalkozzék vetőmag-nemesítéssel, hanem számosan, igen sokan, hogy nagy verseny képződjék az országban s ne csak a búzák, de valamennyi gabonamunk, takarmány- és kapás-növényeink nemesítésével széles ez országban igen sok gazda foglalkozzék. Mert csak akkor, ha ezek a nemesítési kísérletek széles körben és minden terményre kiterjedőleg folynak, érhetünk el nagy, országos eredményeket. Az ilyen munkára pedig csak akkor hatunk serkentőleg, ha azok, akik az ilyen munkára vállalkoznak, nagy anyagi előnyökre is tesznek szert.

Igy van ez különben az egész világon, hogy a vetőmagvakat nemesítő gazda terményét a napi árnál mindig jelentősen magasabban tudja értékesíteni, amin soha senki meg sem is ütközött, legalább a külföldön nem, sőt a belső földön sem, mindaddig, amíg csak a külföldnek fizették a felesleges milliókat oly vetőmagért, mely a külföldön bevált, de nálunk csak muló eredményeket szült. De most feltűnő, amikor Magyarországon is akadtak merész kezdeményezők, akik a külföldi tudást megszerezték, akik tőkét, időt és fáradságot nem kímélve, ezen tudást idehaza eredménynyel értékesítették, magyar embernek s különösen magyar gazdának nem szabad üzleti alpra helyezkednie, nem szabad anyagilag boldogulnia? Ez az előnye és privilégiuma — úgy látszik — csak a kereskedelemnek és iparoknak van meg és természetesen a szocializmusnak, amely minden emelkedő konkunktúrának leszedi a tejfőjét anélkül, hogy maga ezen megütköznék.

A „Népszava”, amely az olcsó hus és olcsó kenyér jelszavát írta zászlajára egyik főprogram-pontjával, az ilyen kirohanásokkal maga alatt vágja a fát, mert a legkevésbé sem buzdító a több-termelésre való törekvés terén a gazdára nézve, ha azt látja, hogy fáradozása a kellő anyagi elismerést el nem éri. A tudást, a szorgalmat minden téren jutalmazni kell, tehát mezőgazdasági téren is. Amíg ez a fellegás nem lesz általánossá, amíg a gazdának éppen úgy alkalma nincs a boldogulásra, mint a proletároknak, mint az iparnak és a kereskedelemnek, addig ne ábrándozunk többtermelésről s ennek keretében olcsó husról és olcsó kenyérről. Egyelőre azonban még csak ott tartunk, hogy elegendő kenyeret és elegendő húst termelünk, ami a közösen érdekelt központi hatalmak szükségletének az ellátására kell s csak majd ha

megfelelő erkölcsi és anyagi támogatással és elismeréssel buzdítva, ezt a fokot elértük, akkor lehet a távoljövőben arról ábrándoznunk, hogy a kenyérnek és a husnak bővében lehessünk.

Addig azonban igen sok időre van szükség s az érdekelt társadalmi körök határozott támogatására is, mert ha a mezőgazdasággal szemben az a hang fog érvényesülni a jövőben is, a háború után is, amelyet a „Népszava” s a vele egy hurot pendülő sajtó számtalan orgánuma magának ma megenged, akkor vajmi kevés gazdának lesz kedve ahhoz, hogy saját üzemének belterjessége érdekében befektetéseket tegyen; hiszen nyilvánvaló, hogy ennek jövedelmezőségére nem számíthat, nem különösen a földbirtokra a jövőben nehezedő óriási állami terhek miatt sem, amely megterhelhetetlen ellen sem a kormánytól, sem a törvényhozásnál, legkevésbé a társadalomnál kereshet védelmet.

A bajor király a mezőgazdaságról.

A mezőgazdaság érdekei ellen rövidlátó módon hadakozó szocialisták megszülethetnek azokat a szép és igaz szavakat, amelyekkel Lajos bajor király a f. hó 18-iki kelheimi hajóavatási ünnepségen a belterjes irányú mezőgazdasági fejlődés nagy jelentőségét méltatta. A bajorok ősz királya, aki tudvalevőleg mint sárvári földbirtokos, hazánk is lelkes barátja s aki beszédében ezúttal is büszkén vallotta magát gazdának, a Németország és szövetségesei ellen indított gazdasági, kiéheztetési háborúról beszélt, amelylyel az entente megalázó békekötésre akarna bennünket fegyereink annyi diadala, annyi a jó és tartós békéért hozott vér- és anyagi áldozatunk után kényszeríteni. Ez a harc a megpróbáltatások és nélkülözések nehéz napjait idézte a közép-európai hatalmak népeire, de a magavaskényszerűségével nemhogy elcsüggesztett volna bennünket, sőt még inkább megacélozta erőnket, megszilárdította a végső győzelemig való kitartásra irányuló eltökélt készségünket. Sok türelmet és hazafias lemondást követel ez a hosszú és nehéz önvédelmi harc a szövetséges államok valamennyi polgárától, de az itthonmaradottak ehhez a legjobb példát és bátorítást a haretereken vitézül küzdő katonáinktól vehetik.

A világháború egyik legnagyobb tanulsága, mondta Lajos király, az az egyre általánosabbá vált belátás, hogy a Németbirodalomnak gazdaságilag is lehetőleg függetlenítenie kell magát a külföldtől és arra kell törekednie, hogy élelmi szükségleteit a maga erejéből, a saját termeléséből tudja fedezni. Ez azonban csak a hazai mezőgazdaság belterjes irányú és erőteljes fejlesztése révén érhető el. A mezőgazdaság pedig csak úgy fejlődhetik, ha állandó és biztos jövedelmezőségét megfelelő védelem és egyéb állami intézkedések kellőképpen megalapozzák. Virágzó mezőgazdaság csak a jövedelmező mezőgazdaság lehet, ennek viszont a belterjes irányú fejlődés az előfeltétele s az erős belföldi piacra támaszkodó ipar és kereskedelem párhuzamos fejlődése és megerősödése a természetes és kívánatos következménye. Mi mást mondott ezzel a kétségtelen igazsággal a bajorok bölcs királya, mint azt, amit mi is mindig vallottunk és hirdettünk: hogy a mezőgazdasági termelés védelme és fejlesztése nem egyoldalú osztályérdek, hanem általános közgazdasági érdek — a helyes, nemzeti irányú gazdasági politika szükségszerű és leghibiztosabb alapfeltétele?

Drezdai tanácskozásunk.

A mezőgazdaságellenes nemzetközi irányzattal szemben mi sem természetesebb s mi sem szükségesebb, mint az, hogy a gazdaközönség is nemzetközileg szervezkedjék saját érdekeinek

védelmére ott, ahol az érdekek közössége ezt megengedi. Különösen nagy jelentősége van e szervezkedésnek most, amidőn az antántnak párisi tanácskozásai a jövő gazdasági élet berendezése tekintetében olyan intézkedések életbe léptetésével fenyegetnek, amelyek ellen a közép-európai hatalmak csakis vállvetett összműködéssel találhatnak védelmet. A német Bund der Landwirte, a Deutscher Landwirtschaftsrat és a Zentrale der Christlichen Bauernvereine, tehát a leghatalmasabb német mezőgazdasági testületek kiküldöttjei, továbbá az Osztrák Agrárközpont és a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ kiküldöttjei e hó 17-én Drezdában gyűltek össze, hogy a budapesti értekezlet által kiküldött hármas bizottság előadói munkáját megbeszélés tárgyává tegyék. Az értekezleten részt vettek a németek részéről: Roessicke dr. és Wangenheim báró elnökök és Gerber dr. előadó a Bund der Landwirte, Mehnert titkos tanácsos, Dade dr. a Deutscher Landwirtschaftsrat, Krone dr. igazgató a Zentrale der Christlichen Bauernvereine részéről, osztrák részről: Simitsch Hohenblum Alfréd lovag, Hergel dr. császári tanácsos és Meisner titkár; magyar részről: Osztróuczky Miklós az OMGE. alelnöke, Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója és Bernát István a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, mint a Magyar Mezőgazdasági Vámpolitikai Központ kiküldöttjei.

Az értekezlet a hármashizottság által előkészített memorandumot alapos tárgyalás anyagává tette, amely az egész napot igénybe vette s amely tárgyalások folyamán a német-osztrák-magyar gazdasági közlekedés minden aktuális kérdése napirendre került. Maga a memorandum véglegesen elfogadott szövege majd az illetékes testületek elé fog kerülni szentesítés végett s ennek eredményeképp kerül az majd az illetékes kormányok s illetve szükség szerint a nagy nyilvánosság elé.

A Magyar Földgáz Részvénytársaság megalakulása.

A kincseket érő erdélyi földgázforrások végre teremni fognak, mert eddig csak költségbe kerültek. Éveken át az erdélyi földgázforrások kiaknázatlanul ontották a drága fűtőanyagot a levegőbe és sok idő mult el addig, amíg végül is rászánta magát a kormány arra, hogy legalább a földgáznak hiábavaló elvesztegetését, a levegőbe való kitérését megakadályozza és azokat megfelelőleg elzárja. Itt is német tőkének kellett közbelépnie, hogy termékenyítőleg hason kezdemenyvezésével a magyar közgazdasági életre. A magunk részéről — bár szívesebben láttuk volna, ha magyar pénzintézeteink saját erejükből valósítják meg a földgáz üzleti kihasználását — de örömmel látjuk ennek híján a német tőke részvételét is, amely a maga nagy gyakorlati üzleti tudásával bizonyonyal átalakítólag fog hatni a magyar ipari és kereskedelmi életre s üzleti világfelfogásunk néhány évtized alatt majd olyan átalakuláson mehet át, hogy önálló nemzetközi tényezőként is jelentkezhetik a nemzetközi piacokon. Méhetetlenül nagy az a perspektiva, amely a földgáz kihasználásával élénk táru, amelyből mi csak kettőt óhajtunk kiemelni. Az egyik Erdélynek gazdasági fellendülése, amely ország részéig hazánk gazdasági előhaladásában vajmi kis szereppel bírt, a másik, hogy azok a gázcsövek, amelyek a földgázforrásokat az anyaországgal összekapcsolják, Erdélyt még elválaszthatatlanabb kapcsolattal fűzik majd hozzánk, mint amelyeket eddig az érzelmi és nemzeti momentumok képviseltek. Mert reméljük, hogy a földgáz kihasználásával kapcsolatosan létesülő új ipari vállalatok egyuttal a magyarság erősségének megdönthetetlen

HIZOTT SERTÉSEKET KÖKÉNYESSY & LÖWINGER
levágásra való hussertéseket és leszurt sertéseket a legelőnyösebben értékesíti
SERTÉSBIZOMÁNYI CÉG
WIEN, ST.-MARK.

Sürgőnycim: KÖKÉNYESSY WIEN, ST.-MARK.
TELEFON: 76-48.

Szállítás és eladás módzatai felől bárkinek díjmentesen megbízható és gyors felvilágosítással szolgál.

várai lesznek. Mindenkor eddig, ahol nemzeti-ségi vidéken gyárvállalat alakult, ez a magyarosodás térfoglalásával egyet jelentett. A Magyar Földgáz Részvénytársaságra tehát nemcsak anyagi téren várnak nagy feladatok, de nemzeti téren is s reméljük, hogy a kormány-nak kikötött befolyása ebben az anyagiaknál sokkal fontosabb nemzeti irányzatban is a leghatékonyabban érvényesülni fog.

A cséplési eredmények kötelező bejelentése.

A hivatalos lap f. hó 17-iki számában jelent meg a cséplési eredmények kötelező bejelentéséről intézkedő 1962. M. E. alábbi kormányrendelet:

1. Mindazok, akik gőzcséplőgéppel avagy benzinnel, petróleummal, villamos, vagy más motorikus erővel hajtott cséplőgéppel, vagy járgányos (állati erővel hajtott) cséplőgéppel a maguk vagy más részére az 1916. évi termésből búzát, rozst, kétszerest, árpát vagy zabot csépelnek, kötelesek az általuk végzett cséplésekről községenként és gabonanemenként pontos feljegyzéseket vezetni és az általuk elcsépeelt buza-, roz-, kétszeres-, árpa- és zabmennyiségeket a cséplés helyének községi előjáróságánál (városokban a polgármesternél) a jelen rendelet értelmében bejelenteni.

A bejelentést megtenni elsősorban a cséplőgép birtokosa és ha a cséplőgép bérbé van adva, a bérlő köteles. Ha a birtokos vagy a bérlő a cséplőgépet nem maga kezeli, a gép kezelője a bejelentésre kötelezett, a bejelentés szabályszerű megtörténését azonban ilyen esetben a cséplőgép birtokosa, illetőleg bérlője, nagyobb földbirtokoknál pedig az a gazdasági tiszt, akinek közvetlen felügyelete alatt a gépkezelő áll, ellenőrizni köteles és az ellenőrzés elmulasztásáért a jelen rendelet (7. §) szerint felel.

2. Az ugyanegy községben végzett cséplések eredményét a bejelentésre kötelezett köteles hetenként és pedig minden vasárnap, ha pedig a cséplést az illető községben hétközben befejezte, a befejezést követő napon a községi előjáróságnál bejelenteni. A bejelentéseket a községi előjáróságnál kapható, egy hétre (vasárnap—szombat) szóló bejelentőlapokon kell megtenni. A cséplés eredményét azonban naponként kell a cséplés befejeztével az 1. §. szerint vezetett feljegyzések alapján a bejelentőlap megfelelő rovataiba bevezetni. A községi előjáróság a bejelentőlap beszolgáltatását a bejelentőlaphoz tartozó szelvényen tanúsítja. A bejelentés alapjául szolgáló feljegyzéseket (1. §.) a bejelentésre kötelezett köteles a helyszíni ellenőrzés céljára megőrizni. Ha a cséplőgéppel a cséplési időny alatt valamely héten cséplést nem végeztek, ugyszintén, ha a cséplést az 1916. évi cséplési időnyre befejezték, a bejelentésre kötelezett ezt szintén köteles a jelen §. szerint bejelenteni.

3. A községi előjáróságok kötelesek a községük területén állandóan lakó cséplőgéptulajdonosok, cséplőgépbérlők és cséplőgépkezelők névjegyzékét a m. kir. központi statisztikai hivatalnak (Budapest, II., Heltai Ferenc-utca 5—7. sz.) haladéktalanul megküldeni, illetőleg a hivatal által nekik megküldött 1915. évi jegyzékét megfelelőleg kiegészíteni. Ha ennek a

névjegyzéknek megküldése vagy kiegészítése az 1916. évre megtörtént, a névjegyzéket nem kell újból megküldeni.

4. A községi előjáróságok kötelesek a m. kir. központi statisztikai hivatal által e célra megküldött bejelentőlapokat a bejelentésre kötelezettek között haladéktalanul szétosztani, azokat a bejelentés kötelezettségére kioktatni, a bejelentőlapok pontos beszolgáltatását ellenőrizni és szorgalmazni, a bejelentőlapok beszolgáltatását pedig a bejelentővel szemben a bejelentőlap szelvényén elismerni s a cséplés folyamata alatt állandóan figyelemmel kísérni és ellenőrizni, hogy a hatáiban végzett cséplésekről megtörténik-e a bejelentés, ugyancsak a községi előjáróságok kötelesek a m. kir. központi statisztikai hivatal tájékoztatni arra nézve, hogy területükön kézierővel hajtott cséplőgéppel vagy kézzel vagy nyomtatással mekkora terület termése csépeltetett.

5. A bejelentőlapokat a községi előjáróságok fegyelmi felelősség terhe alatt szigorúan bizalmas iratokként kötelesek kezelni, azokról másolatot nem vehetnek, azokba — a 6. §-ban említett személyeken kívül — senkinek betekintést nem engedhetnek s kötelesek az előző hétről beszolgáltatott bejelentőlapokat zárt borítékban hétfőn reggel a m. kir. központi statisztikai hivatal címére postára adni. A községi előjáróság (városokban a polgármester) azt, hogy a község (város) területén a cséplést megkezdték vagy befejezték, a m. kir. központi statisztikai hivatalnak külön bejelenteni köteles.

6. A m. kir. központi statisztikai hivatal igazolt megbízottai a bejelentett adatok helyességének megállapítása végett a bejelentésre kötelezettek feljegyzéseit és a bejelentőlapokat a helyszínen megvizsgálhatják.

A földmivelségi miniszter, Horvát-Szlavonországokban a bán a cséplési eredmények bejelentését külön megbízottak által is ellenőriztetheti.

7. Aki a jelen rendeletben megszabott bejelentési kötelezettségét nem teljesíti vagy egyébként megszegi, vagy hatóság ellenőrzését meghusítja, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el.

8. E rendelet kihirdetésének napján (junius 18.) lépett életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére, Horvát-Szlavonországokban azonban a bejelentési kötelezettség végrehajtása céljából a szükséges rendelkezéseket a bán teszi meg.

A vásárok korlátozása.

Ugyancsak a hivatalos lap f. hó 17-iki száma közölte az 1933. M. E. számú kormányrendeletet a vásári alkalmaknak a háboru tartamára való korlátozása, illetőleg a vásároknak a háboru

tartamára való ideiglenes áthelyezése tárgyában amire vonatkozó kormányintézkedést tudvalevőleg a gazdátársadalom kezdeményett.

A nagyérdéki kormányrendelet főbb pontjai a következők:

1. Új országos és hetivásárokat a háboru tartama alatt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter egyáltalában nem engedélyez.

2. Az országos kirakó- és állatvásárokat, valamint a havi kirakó- és állatvásárokat, továbbá az országos vásár jellegű bucsuvásárokat, ha azokat eredetileg egy napra engedélyezték, a háboru tartama alatt is a vásár rendes napján, illetőleg e rendelet kibocsátása előtt kivételes áthelyezéssel engedélyezett vásári napon kell megtartani.

Ha azonban az említett vásárokat eredetileg több napra engedélyezték, ezeket a háboru tartama alatt csak egy napon át és pedig az eredeti engedéllyel, illetőleg kivételes áthelyezéssel engedélyezett vásári napok első napján kell megtartani.

Az ugynevezett bucsu-cikkek árusítására szorító vallási jellegű bucsukat ez a rendelet nem érinti.

3. Olyan helyeken, ahol eddig hetenként több hetivásárt tartottak, a háboru tartama alatt csak a hét kezdő-napjához (vasárnaphoz) közelebb eső hetivásárt szabad megtartani.

4. Azokra a helyekre nézve, ahol eddig hetenként egyszer tartottak hetivásárt, elhatározhatja a törvényhatóság a hetivásároknak kéthetenként való megtartását, feltéve, hogy ez az illető hely élelmicikkkel való ellátása szempontjából nem hátrányos.

A törvényhatóság ilyen határozata ellen a vásárgutalajdonos a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez felelbezzhet.

5. Vásáráthelyezéseket vagy pótvásárokat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter csak feltétlen szükség esetében, illetőleg olyankor engedélyezhet, amikor elmaradt vásároknak közszükség parancsolta pótlásáról van szó.

Az ily irányú kérvényeket a szomszédos vásártartó községek nyilatkozatának, mellőzésével a felterjesztő törvényhatóságnak körülményesen meg kell indokolnia.

6. Ez a rendelet 1916. évi július hó első napján lép életbe. Hatálya Budapest székesfőváros és Fiume város területére, valamint Horvát-Szlavonországokra nem terjed ki.

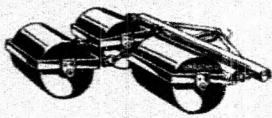
Háztartási fémtárgyak igénybevétele.

A honvédelmi miniszter f. hó 16-án kelt 11,057/20 b. számú rendeletével végérvényesen elrendelte a háztartási fémtárgyak beszolgáltatását. E rendelet értelmében beszolgáltatandók lesznek az összes vörösréz, sárgaréz, nikkal, bronz és tombak háziedények és felszerelési tárgyak. Ilyenek a főzőedények, üstök, fazekak, lábasok, serpenyők, kannák, sütőformák, hűtők, tálak, tálcák, gyertyatartók, mozsarak, mozsártörök, habüstök, mosóüstök, vízmelegítők, vizeztartók, fürdőkádak, parázstartók, kályhaeltétek, szenesládák; kivételt csak a függöny- és szőnyegrudak, valamint a fogantyúk és védőrudak képeznek.

Maga az igénybevétel 3—4 hét múlva fog életbelépni, amidőn minden törvényhatóság terü-

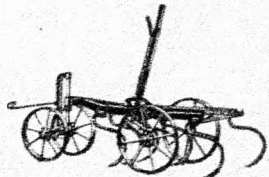
Ekék, Kultivátorok, boronák, hengerek, vetőgépek.

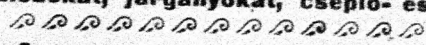





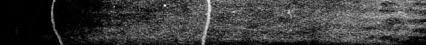

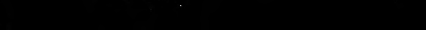
Elsőrendű szerkezet és kivitel, teljesítmény, üzembiztonság és könnyen kezelhetőség, 43 éves tapasztalat.



UMRATH és TÁRSA

Budapest, V., Vilmos-császár-ut 60. sz.



Gyártunk: lokomobilokat, utimozdonyokat, gőzcséplőgépeket, szalmaszajtókat, szalmakazalozókat, járgányokat, cséplő- és tisztítógépeket, takarmánykészítőgépeket, vető- és aratógépeket, borsajtókat, szivattyukat.         

Gazdagon illusztrált árjegyzék kívánatra ingyen.

letén, tehát az összes városokban, községekben és egyéb lakóhelyeken fémátvételi bizottságok fognak megjelenni, amelyek a polároktól fent felsorolt fém tárgyaikat hadi célokra haladéktalanul átveszik. E tárgyak azonnali beszoállítására alól csak a mosó- és főzőüstök képeznek kivételt, amennyiben ez üstök csak akkor szolgáltatók be, ha a tulajdonos pótüstökről már gondoskodni tudott. Amennyiben pótüstökről gondoskodni nem tudott volna, úgy a fémátvételi bizottságnál egy megfelelőt meg kell rendelnie és rüzstjét csak akkor köteles beszoállítani, ha ez a megrendelt pótüst neki leszoállított.

A rekvirálás időpontja minden városban, illetve községben ki lesz hirdetve és azontul a szóbanforgó tárgyakat önkéntesen beszoállítani már nem lehet.

Vagyis, amíg a rekvirálás időpontjáig mindenkinek módjában van fém tárgyaikat bármely fémbevéltónál a hatóságilag megállapított áron készpénzfizetés ellenében beváltani, addig a rekvirálás időpontján tul már csak tetemesen kisebb áron és nem készpénzfizetés, hanem utalvány ellenében lesz kénytelen azokat a hadsereg rendelkezésére bocsátani.

Az előbb említettek már magukban foglalják azokat az előnyöket, amelyek az önkéntes beszoállításból mindenkire nézve erednek, amennyiben ugyanis egyrészt tárgyaikért készpénz ellenszoállítását kapnak, másrészt nincsenek kitéve annak, hogy a hivatalos közegek lakásait és helyiségeiket átkutassák, őket esetleg megidézék és akkor is készpénzfizetés helyett csak utalványokat kapjanak. De kapcsolatos lesz a rekvirálás azzal is, hogy időközben a vaskereskedők raktárai a nagy kereslet folytán esetleg kiürülnek és a beszoállított tárgyak helyett nehéz lesz megfelelő póttárgyakat vásárolni, minthogy egyes háztartások a legszükségesebb edények és felszerelési tárgyak nélkül maradhatnának.

Mindenkinek érdeke tehát, hogy háztartási tárgyaikat a fémbevéltóhelyeken a rendelkezésre álló pár hét alatt önkéntesen beszoálltassa és azoknak pótlásáról idejekorán gondoskodják.

Egyidejűleg elrendelte a honvédelmi miniszter 11.059/20. b) számú rendeletével az önből való tárgyaknak hadicélokra való beszoállítását a réz- és nikkeltárgyak beszoállítására nézve elrendelt határidőre.

Miniszteri rendeletek a hadisegélyről

A honvédelmi miniszter rendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz a hadisegélyezés ügyében. A most kiadott miniszteri rendelet értelmében az olyan esetben, mikor valakinek huzamosabb ideig folyósították illetéktelenül a hadisegélyt, amiről azonban a segélyezett nem tudott, a segélyt levonni nem szabad. A rendeletnek ez az intézkedése azokra az esetekre vonatkozik, amikor az illető, aki után a segélyt folyósították, meghalt, a halálesetről azonban hozzátartozói egyáltalában nem tudtak semmit. Abban az esetben azonban, ha a segélyt élvezők tudtak az illető hozzátartozó elestéről, vagy eltűnéséről, de ezt a körülményt szándékosan nem jelentették be, a segélyt, mint ugynevezett „jogosulatlan túlélvezményt,” le kell vonni.

Jelentős újítást is tartalmaz a rendelet: azt

nevezetesen, hogy a hadisegélyt folyósító hatóságoknak jogában áll még a végleges nyugdíj folyósítása előtt előleget adni a segélyezendőknek. Ennek az előlegnek akkorának kell lennie, hogy abból a segélyezendők megélhetése biztosítva legyen. De ezt az előleget annakidején le kell vonni a nyugdíjból. A belügyminiszter rendeletet küldött a hatóságoknak, hogy mindazoktól, akik egy hónapnál hosszabb időre kaptak mezőgazdasági munka címen szabadságot, a családi hadisegélypótlékot a bevonulásig vonják meg.

Zsiradékok felhasználása gyógyszerészeti célokra.

Közöltük a zsiradékok és olajok felhasználására vonatkozó 1853. M. E. számú kormányrendeletet, amelynek kiegészítésül a kereskedelmi miniszter f. hó 17-én 42.972. szám alatt rendeletet adott ki, mely szerint a gyógyszerészet körében a gyógyszerkönyv és orvosi rendvény alapján készített gyógyszerek, ugyszintén az engedélyezett gyógyszerkülönlegességek előállításához emberi táplálékul alkalmas szalonnát, zsírt, természetes — akár friss, akár olvasztott — vaját, mesterséges vaját vagy margarint, valamint bármiféle más állati és növényi zsírt, zsiradékot és olajat az 1853. M. E. számú rendeletben megállapított korlátokra való tekintet nélkül szabad felhasználni, feldolgozni, idegen anyaggal keverni vagy egyébként átváltoztatni.

Trágyaszállítás igazolvány mellett

A kormány f. hó 20-án 1786 M. E. szám alatt rendeletet adott ki, melylyel a szállítási igazolványok kötelező használatát kiterjeszti a trágyára és trágyaanyagra. Ide tartoznak nevezetesen: nyersfoszfát, csontdara, csontliszt, mindennemű szaru és szaruliszt, szuperfoszfát, thomassalak, salétromsók, kénsavas ammóniak, mésznitrogén, mészsalétrom, kálisók (kainit, kénsavas káli, klórkáli), bórlicst, gyapjapor, vérliszt, fekáltrágya, szárított sertés- és marhatrágya, szemétrágya, trágyaföld, istállótrágya és minden más itt meg nem nevezett, trágyázásra alkalmas anyag. A rendelet azonnal életbelép és hatálya Horvát-Szlavonországra is kiterjed.

A csont és csonttermékek forgalombahozatala.

A kormány f. hó 16-án 1736. M. E. szám alatt rendeletet adott ki, mely szerint a háztartási csontok figyelmen kívül hagyásával bárki birtokában levő vagy őrzésben tartott és 100 kg.-ot meghaladó csontot be kell jelenteni egy e célra létesített szervezetnek, a Csontközpont r.-t.-nak (Budapest, V., Mária Valéria-utca 12. szám, I. emelet), mely viszont a rendelet életbeléptetésétől kezdve köteles a csontot csontfeldolgozó gyáraknak eladni. A megszabott határár minőség szerint 16:50 K.-tól 27:50 K.-ig terjed. A csontszir forgalma szintén szabályoztatott, még pedig oly módon, hogy azon vállalatok, amelyek csontot szirtalanítanak, tartoznak ezt a fentebb említett szervezetnek eladni, amely azokat tovább adja az Olaj- és Zsiripari Központnak 100 kg.-ként 400 K.-ért. A csontliszt és szaruliszt forgalombahozataláról is hasonlóképpen intézkedik a rendelet, csak azzal a különbséggel, hogy a létesített szervezet a csontot enyvtelenítő vállalatoknak, a megvett csontlisztet, szaruklisztkészletet a Mútrágyát Értékesítő Szövetkezetnek (Budapest,

V., Méréleg-utca 11.) köteles eladni, doblistre nézve az összfoszforsav kilogrammszázalékáért 55 fillér, nitrogénkilogrammszázalékáért 275 K. átvételi áron, enyvtelenített csontlisztre nézve az összfoszforsav kilogrammszázalékáért 55 fillér átvételi áron; a szarulisztre nézve pedig a nitrogéntartalom kilogrammszázalékáért 3 korona átvételi áron. A rendelet többi része a szállítási igazolványokról, a büntető rendelkezésekről és az életbeléptetéséről szól.

A haszonbérleti szerződések meghosszabbítása.

Több oldalról érkeztek már hírek arról, hogy a haszonbérlek a haszonbérleti szerződések meghosszabbítani nem akarják, sem új haszonbérletet kapni nem lehet. Ennek az indító okát abban az óriási értékelkedésben kell keresni, amely a gazdálkodás viteléhez szükséges leltári felszerelés, de különösen az állatállomány árában előállott s amely lehetővé teszi, hogy a haszonbérlek a bérlettől befektetett tőkéjének többszörösével vonulhasson vissza. Ugyancsak ez az áremelkedés az oka annak is, hogy a lejáró bérletek átvételére új bérlek nem vállalkoznak. Ez a legtöbb esetben lehetetlenné teszi azt is, hogy a bérlek nélkül maradt birtokot a tulajdonos felszerelni s így gazdasági művelés alá venni képes legyen. Mivel pedig a földbirtokok gazdasági megművelése nemcsak a birtokosnak érdeke, de fontos államérvék is, a kormány egyesületünk kezdeményezését — melyről már többször irtunk — magáévá tette és a hivatalos lap f. hó 22-iki számában közzétett 2017. M. E. számú rendeletével a lejáró haszonbérleti szerződéseknek egy évre való meghosszabbítását rendeli el.

E rendelet szerint mindazok a haszonbérleti szerződések, amelyek 1917. évi április hó 1-e előtt járnak le, amennyiben a felek másként nem állapodtak meg, a lejáratától számított egy év tartamára e rendelet erejénél fogva meghosszabbítatnak. Nem esnek azonban meghosszabbítás alá azok a haszonbérleti szerződések, amelyek két évnél nem hosszabb időre kötöttek, kivéve ha a szerződés egy már lejárt, két évnél hosszabb időre kötött szerződésnek meghosszabbítása gyanánt jött létre. Ha a haszonbérlet ideje már lejárt, de a bérlek a haszonbérleménynek továbbra is birtokában maradt, a szerződés meghosszabbítása az eredeti szerződésben megállapított, folyamatban lévő gazdasági év végétől számítandó.

Bármelyik fél kérheti a szerződés meghosszabbításának mellőzését, ha a birtok gazdasági hasznosítása a haszonbérleti viszony fenntartása nélkül is biztosítva van, vagy ha a fennforgó körülményeknél fogva a már előzetesen tett intézkedések következtében, a haszonbérleti viszony fenntartása a kérelmező félre nézve lehetetlen lenne vagy őt a vagyoni romlásnak tenné ki. A kérelmet a folyó évben lejáró szerződésekre nézve legkésőbb 1916. évi július hó 31-ig bezárolag, a később lejáró szerződésekre nézve pedig legkésőbb a lejárat előtt három hónappal az illetékes kir. törvényszék elnökénél kell előterjeszteni s a felett egy szakértő bizottság határoz. A szakértő bizottság az elnökön kívül két tagból áll. Egyik tagját a haszonbérbeadó, másik tagját a haszonbérlek választja, az elnököt

KEMNA FORRÓGOZEKÉI SCHMIDT
szabadalmazott mérnökdoktor hirneves füstcső-tulhevitőjével ::

Minden más nedvesgöz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszert úgy teljesítő tartósság tekintetében messze felülmulnak és lényegesen kevesebb szent fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel készséggel szolgál:

KEMNA J. Budapest, VI. Vilmos-császár-ut 51.
Sürgöncim: KEMNA, BUDAPEST. Telefon 91-21.

pedig az illető vármegyei gazdasági egyesület, vagy ilyenek hiányában az Országos Magyar Gazdasági Egyesület hármas kijelölése alapján a kir. törvényszék elnöke nevezi ki. A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. A határozat mindkét félre kötelező és az azzal eldöntött kérdés perben sem lehet vita tárgya. Az a körülmény, hogy a haszonbér pénzben, terményben vagy egyéb szolgáltatásban volt kikötve, a szerződés meghosszabbítása szempontjából különbséget nem tesz.

Az aratás biztosítása.

A lapunk előző számaiban részletesen ismertett földművelésügyi és honvédelmi miniszteri rendeletekkel a kormány minden lehető megtett a maga részéről az aratómunkásszükségletnek az adott viszonyok korlátain belül való lehető biztosítására. De azokra a valóban életbevágó nemzeti, gazdasági és hadászati érdekekre való tekintettel, amelyek az aratás s ezzel jövő évi kenyérünk, ellenálló erőnk biztosításához fűződnek: természetesen nem érhetjük be ezekkel a kétségkívül jószándéku és üdvös rendeletekkel, hanem egyrészt a kormányt minden lehető el kell követnie arra, hogy mindaz, amit papíron jól kitervezett, a gyakorlati életben tényleg és az eredeti célzatnak megfelelően meg is valósuljon, másfelől pedig az egész közigazgatásnak is minden erejét e legsürgősebb és legfontosabb feladatra kell szentelnie.

A kormányt kell róla gondoskodnia, hogy a más halasztható munkálatoknál átmenetileg nélkülözhető minden hadifogolyunkaerő idejében és okszerű, igazságos beosztással a mezőgazdaság rendelkezésére bocsáttassék, de hogy egyúttal ezeknek a hadifogolyunkákoknak a kellő fegyelmezéséről is szigorú előrelátó gondoskodás történjék. Csak melleleg említjük fel, hogy a német gazdák körében éppen annyi panasz hallatszik a gazdasági munkára kiadott hadifoglyok számának elégtelensége miatt, mint nálunk, pedig a német mezőgazdaság géperő tekintetében összehasonlíthatatlanul kedvezőbben áll, mint mi. Mindez csak azt bizonyítja, hogy a nagy mértékben hiányzó munkaerő pótlása mindenütt — persze, ellenségeinknél még fokozottabb mértékben — nehéz kérdés, amelyet azonban meg lehet és meg is kell oldani a viszonyokhoz való alkalmazkodással és kellő beosztással.

Ezen a téren jöhet aztán a közigazgatás a gazdáknak hathatósan segítségükre, mert hiszen a közigazgatásnak kell megoldania azt a bizonyos könnyű feladatot, hogy a meglevő munkaerőket — öregek, nők, gyermekek kötelező bevonásával — úgy ossza be, hogy a földjeinken érlelődő drága termésemből semmi kárba ne vesszen s ha a szokottnál nehezebben is, de mégis bármiként leartható, behordható és elcsépelhető legyen. Gazdaközönségünk pedig ne veszítse el a fejét, ne ragaszkodjék egy világ-háború legsúlyosabb küzdelmei közepette régi, megszokott és bármily kívánatos, de ma elérhetetlen munkabeosztásához, hanem igyekezzék a maga leleményességével és a közigazgatás segít-

ségével még ez egyszer megbirkózni az eléje tornyosuló nagy és valóban minden erejét, türelmét próbára tevő akadályokkal. Mert csak ha mi idehaza diadalmasan tudjuk megvívni ezt a nehéz csatát, mialatt vitéz fiaink odafönn Isten segítségével feltartóztatják az ellenségnek határaink felé hömpölygő áradatát: akkor számíthatunk a bizton várt és erőfeszítéseink gyümölcse gyanánt felénk integető diadalmas békére!

Az OMGE. és az új adójavaslatok.

Teleszky János pénzügyminiszter nyilván úgy gondolkodott, hogy az új adójavaslatokba burkolt óriási teherföllettel jobb lesz egyszerre, meglepetésszerűleg fejbekölni az adózók tömegét, mintsem fokozatosan előkészíteni a közvéleményt a minden várakozást meghaladó, de — sajnos — elkerülhetetlen adóemelésekre. Úgy tett tehát velünk, mint az az uszómester, aki a parton vacogó tanítványát inkább egyszerre lökte bele a jéghideg fürdőbe, mintsem hogy hosszas megfontolásra és a hideg vízbe fokról-fokra való belemerülésre adjon neki időt és alkalmat. A pénzügyminiszter ebbeli gondossága odáig terjedt, hogy még javaslatának a legfőbb gazdasági érdekképviseleti testületekkel való előzetes megismertetésétől is eltekintett, ami pedig régi bevett és mindig hasznosnak, de legalább is méltányosnak bizonyult szokás volt. Mert hiszen a kormányt a maga elhatározási szabadságában sohasem korlátozta az a körülmény, hogy az érdekeltségek felfogásáról, jogos érdekeiről és kívánalmairól előzetesen tájékozódott, ellenben akárhányszor éppen ezen a réven sikerült a rideg pénzügyi szempontoknak az általános közgazdasági érdekekkel az államkincstár károsodása nélkül való összhangba hozatala — ami utóvégre minden pénzügyi reformnak természetes érdeke.

Am ha a pénzügyminiszter el is tért ettől a régi gyakorlattól s csupán a hadinyereségadó-ról szóló törvénytervezet tekintetében mutatott az utolsó perben az OMGE. és a gazdatársadalom nézetei iránt némi érdeklődést: egyesületünket ez a körülmény természetesen nem gátolhatja meg ama feladatának lelkiismeretes teljesítésében, hogy a már nyilvánosságra került adójavaslatokhoz legalább azok törvényhozási tárgyalása előtt hozzászóljon. E célból folyó hó 29.-én az OMGE. közgazdasági szakosztálya, folyó hó 30.-án, jövő pénteken délelőtt pedig az igazgatóválasztmány tart gyűlést s így kíván alkalmat adni gazdaközönségünknek az öt nagyon is érzékenyen érintő adójavaslatokhoz való hozzászólásra. Nem akarván egyesületünk állásfoglalásának elébe vágni, a jövő lapszámra tartjuk fenn észrevételeink megtevéletét s egyelőre csak ama kívánalmak ismeretelésére szorítkozunk, amelyeket az OMGE. tanácsa a pénzügyminiszter által véleményezés végett előzetesen megküldött hadinyereségadó-javaslatra vonatkozólag f. hó 6.-án terjesztett a kormány elé.

Az OMGE. felterjesztése elsősorban azt hangsúlyozza, hogy a nagy állami szükségletek fede-

zésére a háborús nyereségek megadóztatását helyesnek és igazságosnak tartja s éppen ezért ilyen intézkedést a maga részéről már előzetesen követelt is. Hogy azonban ez a helyes eszme a gyakorlatban tulajdonképpen célzatának megfelelően érvényesüljön, a mezőgazdaságból és az ipari vagy kereskedelmi vállalkozásból eredő nyereségek közti lényeges eltérések figyelembevételén kívül elsősorban azt sürgeti az OMGE., hogy a katonai hatóságok tartozzanak a pénzügyigazgatóságok rendelkezésére bocsátani a hadseregszállításokra vonatkozó részletes adatokat, mert hiszen éppen a katonai szállításokból elért jövedelem a szó legszorosabb értelmében vett hadinyereség, tehát legelőször ezeket a jövedelmeket kell az új adónak teljes összegükben utólni s a háborús költségek viseléséből elsősorban ennek a háborús üzleti haszonnak kell a maga részét kivennie. Itt még megkülönböztetést is kívánna tenni az OMGE. abban az irányban, hogy ama hadseregszállító vállalatok és egyesek, amelyek a háborúelőtti foglalkozásukhoz képest idegen térre mentek át, magasabb kulcs szerint rovasanak meg ezzel az adóval, mint azok, akiknek esetleges nyereségtöbblete saját eredeti és rendes üzletük, vállalatuk körében keletkezett. Viszont a javaslatban a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok javára tervbevelt adókulcsméréséklést az OMGE. ellenzi és ezeknek a természetes és jogi személyekkel egyenlő kulcs szerint való megadóztatását tartja egyedül méltányosnak.

A részletek tekintetében az OMGE. legfőbb kívánsága az, hogy a javaslat 4. szakaszának második és harmadik bekezdésében foglalt rendelkezések a természetes személyekre s különösen a mezőgazdákra világos intézkedéssel terjesztessenek ki. Ez alapon ugyanis a gazdának módjában lesz tartalékozni olyan munkálatok teljesítésének kiadásait, amelyeket a háború alatt kénytelen volt elhalasztani, de a háború után feltétlenül pótolnia kell. Ide tartoznak főként az épületekben és a holtleltárban beállott avulások, romlások helyreállításának a költségei, továbbá belvizek levezetésének, vízmosások rendbehozatalának olyan költségei, amelyek voltaképpen a háborús éveket terhelnék, ha ezek a munkálatok végrehajthatók lettek volna. A szabályszerű üzleti könyvvitelnek biztosított előnyöket az OMGE. méltányosságból a rendes számadást vezető gazdákra is kiterjeszteni javasolta s oly intézkedés pótlólag leendő felvételét kérte, amely lehetővé tegye, hogy a gazda ne csak a holtleltár tatarozási, helyreállítási költségeit tartalékozhasssa, hanem az eleven- és holtleltár pótlására szükséges költségeket is. Ez az eset kivált ott áll be, ahol a hadsereg részére a gazda lovát, ökrét, szekerét, pokrócát, szerszámját stb. alacsony térítés ellenében vették igénybe — már pedig nincs olyan gazda, akivel ez meg ne történt volna — s ha majd a háború után a leltár kiegészítésére kerül a sor, lehetetlen, lesz a kapott térítésekből a hiányt pótolni. Mert hiszen azokhoz képest több száz százalékos ár-emelkedések állottak be. A beszerzési árkülöm-

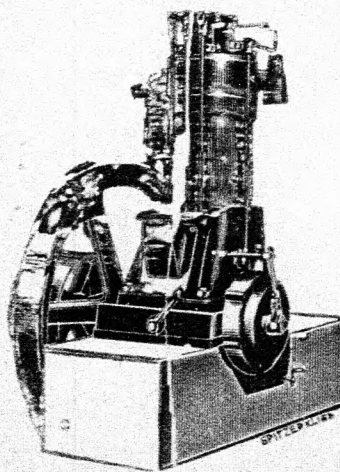
Takarmánykamrák, malmok meghajtására, kastélyok, tanyák villamos világítására, szivattyúk és cséplőgépek hajtására. :: Ipari telepek számára a legmegbízhatóbb és legtökéletesebb üzemgép a

BRONS MOTOR

a legújabb Dieseli-rendszerű magasnyomású nyersolajmotor.
4 HP-től kezdve minden nagyságban készül.

Vereinigte Maschinenfabriken A. G. (vorm. Skoda, Ruston, Bromovsky u. Ringhoffer)
smilchovi gyár gyártmánya.

FARAGÓ ANDOR OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK
MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, V. KERULET, VECSEY-UTCA 2. SZAM.
TELEFON 120-70.



Legegyszerűbb szerkezet.
Nincs előmelegítő lámpa.
Nincs gyújtógyertya, sem gyújtócső.
Nincs villamos gyújtó.
Nincs vízbefecskendezés.
Nincs légszivattyú.
Nincs nyersolajszivattyú.
Nincs füst- és koromképződés.
Nincs hatósági ellenőrzés.
Nincs robbanás vagy tűzveszély.
Nincs elpiszkolódás.
Nincs üzemzavar.
Legolcsóbb üzem.
Legkevesebb fogyasztás.
Minden pillanatban indul.
Mindig üzembiztos.
Bárki kezelheti.

bözet tartalékolását tehát mindenestre meg kell a gazdáknak engedni, mert ez okvetlenül a háborus nyereség rovására megy.

Kérte még az OMGE. az egyházi és iskolaadóknak a hadijövedelem megállapításánál való levonhatóságát a hadijövedelem megállapítására vonatkozó részletes utasításnak az új hadiadó-törvény alapján való megállapítását s a gazdasági érdekeltségekkel hozzászólás céljából való előzetes közlését, mert hiszen ezek az intézkedések fogják tulajdonképpen az adózás módját és mértékét eldönteni. Világosabban körvonalazni kívánna az OMGE. azt is, hogy a hadinyereségadó az 1914—1915—1916. évek összesített jövedelmi többlete után fog kivettetni s az egyik hadi üzleti év a másiknak esetleges nyereségéből levonható lesz; hogy a külföldi birtokosokra a külföldi vállalatokkal szemben tanúsított eljárásnak megfelelően valamivel magasabb teher állapíttassék meg, mint a bel-földiekre; hogy a könyvvizsgálat a birtokos lakóhelyén vagy számviteli helyén legyen választás szerint megejthető; hogy a fogyasztási szövetkezetek vásárlási visszatérítési feltétel nélkül mint üzemi költség legyenek elszámolhatók; hogy az üzletük érdekében a hadiszolgálat alól felmentettek bizonyos külön szolgáltatásra köteleztessenek; hogy a 28. §-ban a pénzügyminiszternek fenntartott adómérséklési jog vagy szabatosan körülírassék vagy elejtessék, hogy a gyermeklétszám figyelembe véssék s végül, hogy a szövetkezetek vezetőségének az adatszolgáltatások hiányosságáért való felelőssége tekintetében túlságosan szigorú rendelkezések méltányosan korlátozassanak olyan esetekre, amidőn az államkincstár megrövidítésének szándéka tényleg fennforog.

Ezenkívül még arra utalt az OMGE., hogy az erdőjövövedelmek megállapításánál az eladott falmennyiségből egy évi vágásnak megfelelő rész vehető csak adóköteles jövedelem számba, amely jogos felfogást a jövedelemadójavaslat 6. §-ában a kormány is magáévá tette a rendszeres üzemterv szerint kezelt erdőkre nézve. Ezt a rendelkezést valamennyi erdőbirtokosra ki kellene az osztó igazság elve alapján terjeszteni, mert hiszen az erdőterv csak bizonyos erdőbirtokokra nézve írja elő rendszeres üzemterv alkalmazását, tehát a többi erdőbirtokosok törvényes alapon használhatnak más üzemtervet. Emiatt méltányosan nem szabad őket hátrányosabb helyzetbe hozni, ha egyébként ki tudják hitelt érdemlően mutatni, hogy az eladott falmennyiség erdőbirtokukhoz viszonyítva hány évi vágásnak felel meg. Ugyanez az elv volna a hadinyereség kiszámításánál is alkalmazandó, vagyis az erdő faállományának vételárából minden egyes hadiévre csak egy-egy évi vágás értéke volna számítandó, ami a javaslat 11. §-ának ily értelemben való kiegészítésével volna biztosítandó.

A nemesített búzák „eredeti” és „utántermelt” vetőmagja.

A nemesített búzáról már sokat írtunk és beszéltünk, de úgy látszik még sem eleget, mert ezek felől a gyakorlati életben számos téves felfogást tapasztalunk. Ezek között olyanokat is, melyek révén a termelő gazdák nagy fokban károsodhatnak, azért most, hogy az árpádalmi Székács-búzákat már nagy területeken vannak az országban elvetve és idén azok nagyobb fokú rozsdadallósága is mutatkozik a régi fajtaival szemben, ennek folytán nagy irántuk az érdeklődés,

szükségesnek látom, hogy az ilyen kárt okozó tévedésekről tájékoztatást szolgáltassak.

Mindenekelőtt azt kell figyelembe venni ezen búzák megítélésénél, hogy Árpádalmi Székácsnak nem egy, hanem 16 olyan egymástól különböző nemesített búzafajtája van nagyterületű vetésben, melyek nála 1200 tenyésztőrsz. közül, mind jónak bizonyultak, de a különböző helyeken ezek nem egyenlő mértékben válnak be, hanem az egyik jobban, a másik kisebb mértékben.

Nem elég tehát az, ha csak Székács-búzákról beszélünk, hanem az a fontos, hogy az azok nevét helyettesítő számot is figyelembe vegyük. A most már széles körben elterjedt Székács-búzákon kívül rendelkezésünkre állanak még: a József kir. herceg bánkúti uradalmában (Arad megye) Baross László által nemesített új búzafajtából szintén több egymástól különböző fajták, azonkívül a Szabó József dr. gazdaságában Jankafalván (Bihardíószeg mellett) kitenyészett búzafajták és végül az Orsz. m. kir. Növény-nemesítő Intézet által közvetlenül saját telepén, diószegi és somogyi tarbuzákból kitenyészett 21 új búzafajta, melyek Frigyes kir. herceg magyaróvári uradalmának papréti gazdaságában két év óta nagyban kipróbáltattak és ott most már idén az egész uradalom vetésterületére fognak elvettetni. Az utóbb említett búzák a Dunántul és Felvidék számára lesznek megfelelőek, amíg még ezeknél is jobbakat nem létesítünk.

A búzanemesítő munkálatok még több más helyen is folyamatban vannak, de ezidőszerint csak az említett helyeken vannak a nemesített búzából olyan vetésterületek, hogy azok terméséből nagyobb mennyiséget lehet másoknak vetésre átadni és pedig Árpádalmi és Bánkútról 3000, illetőleg 1500 kat. hold buzavetésterületről, a többi helyekről pedig csak olyan mennyiség adható át, hogy egy termelési helyre 3—4 búzafajtából fajtánként csak 100—100 kg. vetőmag adatik át kipróbálás céljából.

Az utóbbi fajták tehát csak kipróbálásra adatként át más termelőnek, az árpádalmi és bánkúti búzák azonban már nagy mennyiségben is rendelkezésre állanak. *Habár az árpádalmi búzákkal most már országsszerte kétségen felül álló jó eredményeket értünk el, ott, ahol ezeket még nem próbálták ki, még most sem a vagon-számba való beszerzést ajánljuk és különösen nem azt, hogy csak egy fajtából szerzetessék be vetőmag, hanem azt, hogy 3—4 fajtából fajtánként egy vagy néhány holdra elegendő vetőmagot beszerzelve, azokat a régi búzafajta mellé vetve próbálják ki, mert ez a helyes útja annak, hogy az adott viszonyok között legmegfelelőbb fajtát kiválasszunk. Ez az eljárás kevés költségbe kerül és nem kockázatos.*

Igy állunk a nemesített búzákkal, amelyek eddigi tapasztalataink szerint 1—6 q között változó, de országos átlagban kat. holdanként 2 q magterméstöbbletet adtak és a régi fajtaival szemben rozsdadallóbbnak bizonyultak. *Ezzel kapcsolatosan azonban egy különösen fontos kérdésre kell a figyelmet felhívnom és pedig a nemesített búzafajták utántermelt vetőmagjának kérdésére, mert ez az, ami súlyos tévedéseket és csalódásokat eredményezhet.*

Az kétségtelen, hogy az előbb elősorolt búzanemesítők feltétlenül fajtiszta és fajazonos vetőmagot adnak el saját jól felfogott érdekükben és ezenfelül ebben a tekintetben az állami növényfajtaelismerés és fajtatörzskönyvelés révén még külön ellenőrzés alatt is állanak. *Az is bizonyos, hogy csakis olyan búzafajtákat hoznak*

forgalomba, amelyek az ő viszonyaik között valóban jobbak, mint a régi fajta volt, mert hiszen enélkül nem szaporítanak el saját területükön olyan nagy kiterjedésben, mint amilyenben az történik. Csak abban a tekintetben állunk nyílt kérdés előtt, hogy azok a búzafajták, amelyek a nemesítő gazdaságában jól beváltak, más vidéken és más gazdaságokban hogyan válnak be és közülök melyik, milyen viszonyok között válik be legjobban.

Ezért kell mindaddig, míg nagyon sok helyről nem gyűlnek össze a kísérleti tapasztalatok, a nemesített búzából nem egy, hanem több fajtát kipróbálni és kezdetben nem nagy, hanem kisebb 1—2 holdas területeken. Erre a célra a nemesített fajták eredeti vetőmagját kell használni, mert ez ad legteljesebb biztosítékot arra, hogy valóban az a fajta van birtokunkban, amelyet kipróbálni akarunk és amelyik fajta bevált, abból ismét csak az eredeti vetőmaggal, vagyis közvetlenül a nemesítőtől vásárolttal lehet a vetőmagfelújítást végezni, mert másképpen súlyos tévedések áldozataként alaposan károsodhatunk.

Hogyan állunk azonban az utántermelt vetőmaggal?

Három év óta az árpádalmi Székács-búzákat az országban nagy kiterjedésű területekre elterjedtek, mert a réginél valóban jobb fajtáknak bizonyultak. Ezekből most már az ország legkülönbözőbb vidékein számos gazdának van több-kevesebb vetőmagja, illetőleg termése. Ha azt akarjuk, hogy az ország buzatermő területén a régi nem megfelelő fajta a bevált termőképesebb fajtákkal mielőbb kicseréltesse, hogy így buzatermésünk minél rövidebb idő alatt országsszerte fokozhassuk, akkor ezeknek az utántermelt búzáknak nemcsak a mag tulajdonosa, hanem más termelő gazdák által is vetőmaggént való felhasználását helyeselnünk kell. *Amde csakis akkor lehet ezt helyeselni, ha az ilyen utántermelt mag fajazonos és fajtiszta, ezenkívül csak akkor, ha az utántermelt fajta csak olyan gazdaságban kerül elvetésre, amelynek viszonyai azonosak annak a gazdaságnak viszonyaival, ahol ez a fajta bevált és utántermeltetett.*

Mindez nagyon fontos körülmény, mert sok helyen meg sem jegyzik maguknak az utántermelők azt, hogy milyen számú búzát termelnek (a nemesítők csak számmal jelzik a búzafajtákat annak keletkezésétől kezdve, a forgalombabocsátáskor is, a szám a nevet helyettesíti), más helyen meg a kipróbált nemesített buza a szaporítás folyamán kisebb vagy nagyobb mértékben összekeveredik a régi fajtaival, így tehát nem fajtiszta, vagyis nem megbízható, de a legfőbb veszedelem abban rejlik, hogy, amint már említettem, ugyanannak a nemesítőnek egyik fajtája ilyen, másik meg amolyan viszonyok között válik be legjobban és ha valamely termelő gazdaságában egy nemesítő búzafajtája jól bevált, azt nem lehet bárhova ajánlani, mert más viszonyok között éppen ez a fajta nem válik be.

A nemesített búzák utántermelt vetőmagjában eszerint nagy veszedelmek rejlenek. Nagyon jól jellemezte Székács az OMGE. idei többtermelési értekezletén ezt a helyzetet azzal, hogy ha az ő 17. számú búzája, (mely finom szalmájú és koránérő), Fejér megyében beválik, akkor ezért azt meg nem szabad a Szepességbe vinni, mert ott az valószínűleg nem válik be, de ellenben ugyancsak itt Székács másik, erősebb szalmájú, esetleg későbbben érő búzája jól beválhat.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2—4. sz.

SZÁLLIT:

tatal, tokodi, dorogi	tatai	felsőgallai és miskolc-	felsőgallai
akna-, dára-, darabos és cséplési	tojás- és téglafő	darabos és építkezési	M. A. K. v. v. d. jegyű portland-
szenet.	brikettef.	mészef.	cementet

BORSODI SZÉNÁNYÁK RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, V., ZOLTÁN-UTCA 2—4. sz.

SZÁLLIT:

Királdi Sajószentpéteri Sajókazai Rudolftelepi és Káznai	akna-, cséplési és darabos
	SZENET

Az ilyen tévedéseket azután gyakran a nemesítés, vagy a nemesítő rovására írják, pedig annak még csak módjában sem áll ezt megakadályozni.

Ha valaki a nemesítőhöz fordul és talaj-, éghajlati, valamint gazdasági viszonyait röviden vázolja, akkor a nemesítő a rendelkezésére álló számos buzafajtájából ki fog jelölni néhányat, amelyet jó lélekkel ajánlhat és amelyek ott emberi számítás szerint be is fognak válni, de ha utántermelőktől vásároljuk a nemesített fajtákat, akkor csalódás esetén ne a nemesítőt és annak buzafajtáját áldjuk meg, hanem a saját téves eljárásunkat.

Ez az, amire, különösen a nemesített búzák első kipróbálása esetén, beható figyelemmel kell lenni, mert enélkül nemcsak a saját károsodásunk, hanem az egész ügy sikertelensége önhibáján kívül több irányban bekövetkezhetik.

A mi nemesítőink már tíz év óta valóban lelkiismeretesen dolgoznak és munkaeredményeik nem kicsinyelhetők. Most elérkezettünk ahhoz a ponthoz, hogy a gyakorlati termelő gazdák a nemesítők munkaeredményeit saját hasznukra és az ország termésének fokozására sikeresen felhasználhatják, ha buzafajtáinkat nemcsak felületesen, hanem megfelelően kipróbálva, megmondják nekünk, hogy azokkal milyen tapasztalatokat szereztek, mert csakis ezen az alapon érhetjük el valóban azt a célt, hogy az ország buza-terméseit vállvetett munkával csakugyan jelentékeny mértékben fokozzuk.

Ehez az szükséges, hogy a nemesített fajták kipróbálása csakis eredeti vetőmaggal történjék, mert különben nagy tévedések történhetnek. Az így bevált fajták utántermése pedig időszakonként eredeti vetőmaggal feljuttassék, a termelő gazdák pedig ne csak a nemesítő nevét, hanem a bevált fajtájának számát is jegyezzék fel, mert csak így lehet a már bevált fajtát feljuttatni és a nemesített búzák értékéről biztos támpontokat nyerni.

Ha ilyen alapon történt az utántermelés, akkor annak a vetőmagnak van fajtaértéke, az máshol is — bár nem olyan hosszú ideig, mint az eredeti mag — használható sikeres termesésre, de csak akkor, ha az ilyen vetőmag vásárlójának ugyanolyan termelési viszonyai vannak, mint annak az utántermelőnek, akinél ez a buzafajta már bevált.

Ezért az ideai esztendőben a most már nagyon sok helyen nagy területeken „utántermelt” Székács-buzákat nem szabad egyik országrészből a másikba áthurcolva terjeszteni, mert az nagy csalódásokra vezető, nagyon hibás eljárás, hanem a bevált fajták utántermelt magját — ha az fajazonos és tisztán termelt — leghelyesebben a környékbeli, azonos viszonyokkal bíró gazdák használhatják föl vetésre. Így a nemesített búzák teljesíthetik azt a hivatásukat, hogy a régi, gyengébben termő fajtát kiszorítsák a köztermelés köréből, másrészt pedig nem merülhetnek fel olyan esetek, hogy a viszonyoknak meg nem felelő fajta, vagy éppen a megbízhatlan, silány fajtaértékű vetőmag révén csalódások következzenek be.

Ez ugy a termelő gazdákra, mint a magyar nemesítés ügyére nagy veszedelem, mert számos tévedést eredményez. Azért az ilyen utántermelt magvaknak a saját vármegyék határain túl nem szabadna továbbterjedniük, van ott még ugys elég terük az értékesítésre.

Így valóban hivatást teljesítenének, mert ha fajtiszta a vetőmagjuk, akkor az ottani viszonyok között bevált fajták, előmozdíthatják azt a feladatot, hogy termésünket fokozzák.

Ebben a tekintetben a vármegyei gazdasági egyesületek nagyon üdvös munkát fejthetnének ki egyrészt azzal, hogy megállapítják, melyik vármegyei gazda utántermelt nemesített vetőmagja megbízható, másrészt azzal, hogy az ilyen magot nem hagyják-e a malomba vándorolni, hanem a többi azonos viszonyokkal bíró gazdákhoz annak megszerzésére, akár ilyen közvetett, de megbízható módon ösztönzik.

Nekünk az a célunk és feladatunk, hogy az ország termésállagait e súlyos időkben eredményesen fokozzuk és erre a nemesített buzafajtákban hatékony eszközünk van. Ezt a megbízhatóan utántermelt nemesített buzavetőmag is nagymértékben előmozdíthatja, de ha e körül a vázolt hibák történnek és egyik vidékről a másikra hordatnak az utántermelt nemesített buzavetőmagokat anélkül, hogy a fajtájukat figyelembe vennék, akkor igazán nem lehet a mi bajainkon segíteni, mert ez csak súlyos csalódásokra vezet.

Van tudomásom arról, hogy két évvel ezelőtt Moson megyéből ajánlottak Szabolesba utántermelt Székács-buzát, mert ez emitt jól bevált. Ha valaki tudja, hogy milyen nagy különbség van az egyik Székács-buza és a másik között, az előlött nagyot csodálkozik és ezt lehetetlennek tartja, de sajnos bármennyit is irtunk erről, ezt még sokan nem tudják. Azért tartotam szükségesnek, hogy e tárgyban újabb tájékoztatást szolgáltatassak, mert azt a nagy munkát, melyet a mi nemesítőink évek sorozatán át, fáradságot és költséget nem kimélve végrehajtottak, ilyen meg nem értéssel tönkre tenni annál kevésbé szabad, mert ezzel a termelőgazdákat fosztják meg a termésük sikeres fokozásának egyik eredményes eszközétől.

Grabner Emil.

A műtrágyagyártás mai helyzete gazdasági szempontból.

Elégé köztudomású dolog ugyan, hogy a hazai szuperfoszfátgyárak már régen beszüntették működésüket, mégis nem lesz érdektelen, ha gazdai szempontból kissé behatóbban ismeretjük műtrágyaiparunk mai helyzetét.

Tudnunk kell mindenekelőtt, hogy 1913-ban az utolsó békeévben 23.500 vagon szuperfoszfátot, mintegy 2000 vagon thomassalakat, ennél valamivel kevesebb nitrogén- és kálitrágyát használtak el a magyar gazdák. Ezen most felsorolt műtrágyák közül csak a szuperfoszfát s egy kevés kénsavas ammoniák volt hazai gyártmány, a többi tudvalevőleg külföldről hoztuk be.

A háboru első évében, 1914-ben még nyersanyaggal bőségesen el voltak látva gyáraink és ha mégis egyes gazdák szükséglete nem volt kielégíthető, annak nem a gyárak, hanem a fogyasztásnak éppen fődőszakában rendkívül megromlott vasúti közlekedési viszonyok voltak okai. A háboru kitörésével azonban a nyersfoszfátoknak tengerentúlról való behozatala is egyszerre megszűnt, s így a nyersanyagkészletek is folytonosan csökkenvén, 1915-ben már csak 10.000 vagon szuperfoszfát volt termelhető. Ugyanezen évben a nitrogéntrágyákat is lefoglalta a hadsereg saját céljaira, a thomassalak gyártása is megszűnt s egyedül a németországi káli-ípar volt képes a gazdák káli-szükségletét annyira-amennyire, kielégíteni.

A folyó évben pedig a szuperfoszfát is csaknem végképpen eltűnt, amennyiben a tavaszi — rendes években 8000—10000 vagon kitevő szükségletből csak 1000 vagon tudtak a gyárak a gazdák rendelkezésére bocsátani, öszire pedig még ennél is jóval kevesebb fog rendelkezésre állani, úgy hogy a folyó évben a szuperfoszfát-ípar annyit sem vesz be, amennyi hivatalnokainak fizetését fedezze.

Elkövetett ez ipar mindent, hogy hazai nyersanyagot szerezzen, ezideig azonban eredménytelenül. Két irányban fejtett ki tevékenységet. Egyrészt barlangfoszfátok után kutatott, másrészt minden lehetőt megtett, hogy legalább az országban és a frontokon található állati csontok gyűjtessenek ez ipar részére össze.

Miután a magyarországi barlangok nagyrésze a barlangi medve csontmaradványait tartalmazza, átkutattuk a nagyobb barlangokat s elsősorban azok talajainak foszfortartalmát tettük vizsgálat tárgyává. Így megállapítottuk, hogy a legtöbb hazai barlang talaja 1—2, sőt 3 méter mélységig tartalmaz ugyan elég tekintélyes mennyiségű, 8—30%-ig haladó foszfört, emellett azonban többnyire vasat és alumíniumot is, amely utóbbiak magukkal egyenlő mennyiségű foszfört kötnek le és tesznek feltárhatalanná, minek következtében ezen barlangi foszfátokból csak 8—12% szuperfoszfátot lehetne gyártani, tehát oly alacsony foszforsavtartalmat, amely nem bírná el a nagyobb távolságokra való szállítást. A barlangi foszfátnak azonban ez csupán egyik baja. A nagyobb baj az, hogy a barlangok csaknem mindig nagyon távol esnek vasúti állomástól, sőt közlekedési utaktól is, s ennek folytán tengelyen való kiszállításuk, különösen a mai viszonyok között, teljesen lehetetlen. Egy-egy nagyobb barlangban is csupán néhány száz vagon nyersanyag van, amelynek kiszállítása kedvéért nem lehet kötélpályát építeni, mert ez esetben maga a nyersanyag is ezekbe kerülne vagononként. Az ezirányú működéssel tehát fel kellett hagyni.

Bizonyos nyomok után indulva kutattunk azután Nógrád megyében földfoszfátok után is, de szintén eredménytelenül.

Nem maradt így más hátra, mint egész erővel a csontok összegyűjtése és feldolgozására fektetni a súlyt. E téren sem értünk el azonban

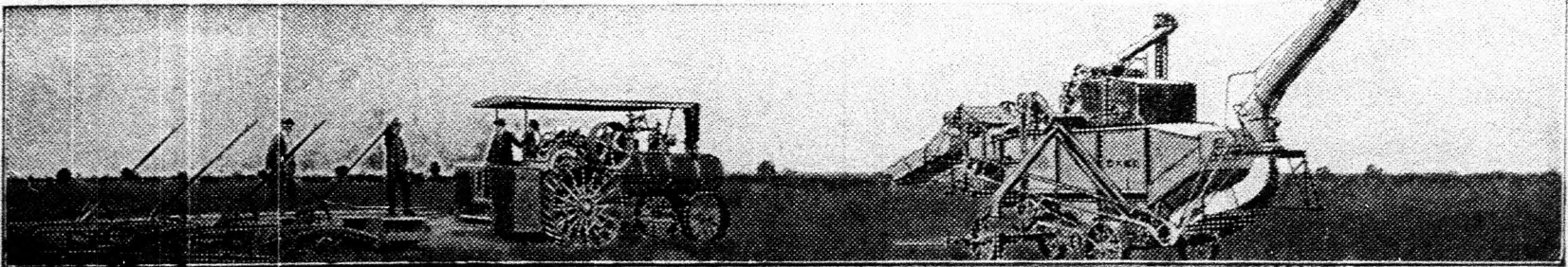
MUNKASHIÁNYON SEGÍT CASE AUTOMATIKUS CSÉPLŐ

8-14 munkással 2-4 vagon napi teljesítmény. Ajánlattal szolgál!

HAHN ARTHUR ES TÁRSAI, BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B.

Sürgőnycim: CASE Budapest.

Telefon: József 160.



ez ideig semmiféle eredményt. Előterjesztéssel élt a MÉSz. a kormányhoz, alakítana egy csontközpontot s intézkedne a csontok összegyűjtése, maximálása, kivitelének megtöltása stb. ügyében. A csontközpont hónapokkal ezelőtt meg is alakult, működését azonban ma sem kezdhetette meg, mert az ehhez szükséges kormányrendelet a legutóbbi napokig késett. Ennek következtében sok minden történik azzal a kevés csonttal, ami az országban mégis összegyűl, csak éppen a műtrágyaipar kezébe nem kerül, pedig az ország mezőgazdasága érdekében minden csontnak ide kellene jutni. A frontokon gyűjtik ugyan a csontokat, de abból Magyarországra aligha kerül egy vagonnal is. Idebent a csekély husfogyasztás mellett alig valami csont gyűl össze, annak is zsirtartalmát kismemberek extrahálják, akik megelégedvén a rendkívül magas csontzsírakkal a visszamaradó csontot elássák, vagy eladják

ujabban gyakorolnak is. T. i. a dögterek csontjainak felhasználásával.

Körülbelül 25 év óta van minden község határában rendes dögtér, az uradalmak pedig külön ilyen területekkel rendelkeznek. Talán milliókra megy az ezen idő alatt elhullott állatok száma, hiszen ezen időszakra esik a sertésvész fellépte. Minő rengeteg érték porlik a föld alatt 1—2 méter mélységben, melyet könnyen ki lehetne onnét ásni s amely nemcsak az illető községnek vagy tulajdonosnak nyújtana hasznot, hanem igen fontos közgazdasági jelentőséggel bírna. Persze megfelelő kormányintézkedés nélkül nem szabad e csontokhoz nyulni, de ha fel tudták szabadítani bizonyos elővigyázati szabályok betartásával e csontokat az előrelátó és óvatos Németországban, ugy bizonyára mi sem látnók kárát, ha hasonlólag járnánk el.

Mindezekből tehát csak azt a szomorú követ-

szerkezetet, mely e téren felmerül, a legkomolyabb figyelem tárgyává kell, hogy tegyék, annyival is inkább, mert a szántógépeknek külföldről való behozatala részben lehetetlen, részben pedig oly hihetetlen magas árakat jelent, melyeket még a mai gabona- és állatár sem bírhat el soká.

Eppen azért a magyar gépiparnak, elsősorban pedig a mezőgazdasági gépiparnak, minden olyan újabb szerkezetét, amely a gépszántás célját akarja szolgálni, legkomolyabb tanulmány tárgyává kell tenni és a lehetőségig gyártani is.

Már a gőzeke születésénél is az első eszme (Fowler) az volt, hogy a helyben álló gép vontassa az ekét ide-oda és hogy ezt tehesse, a gőzgéphez még egy ugynevezett horgonykocsit kell állítani, mely lehetővé tegye, hogy a reá szerelt kötélvezető dobon át az ekét vontató kötel ide-oda gördülhessen és így született meg a „horgonykocsi” eszméje, mely a múlt század ötvenes éveitől igen sokféle alakban épült meg, de életképes — talán a Brutschke féle szerkezetten kívül — nem lett.

Az eszme azonban helyes feltevésből indult ki, hogy az erős gőzgép teljesen kihasználható legyen és ne maradjon, mint ahogy az ma is megvan, munkaidejének felében jóformán hiába fűtött nyerstömeg. Mert bármint számítsunk is, a kétgőzű gőzeke rendszerénél mindig csak az a gőzgép fejt ki teljes erejét, melyik az ekét húzza, a másik legfeljebb csak a következő barázdamenethez szükséges néhány métert kitevő előrehaladásra való erőt adja le. Nem légből kapott állítás ez, hogy a kétgőzű gőzekek 40—50% munkaképességgel dolgoznak, hanem tény.

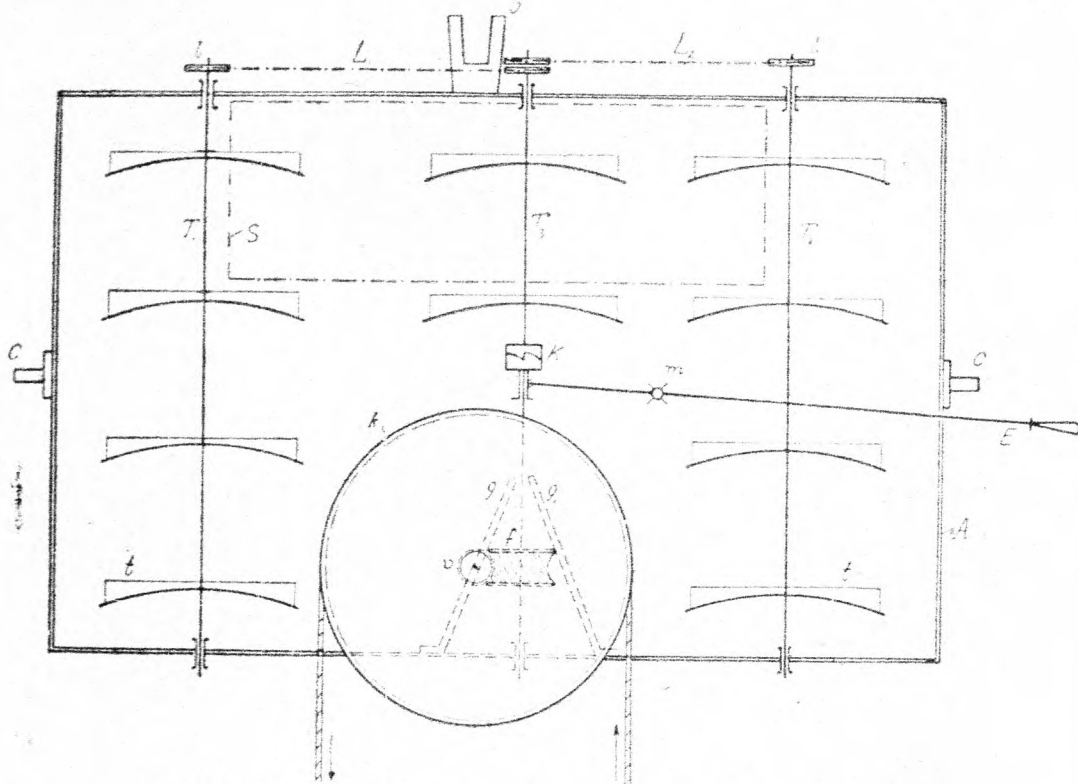
Kézenfekvő dolog volt tehát oly megoldást keresni, mely a kötéllal vontatott gőzszántásban az erőgépet, gőzgépet teljes egészében 100%-ig kihasználhassa. Így született a horgonykocsi.

Hogy az egygőzű gőzeke u. n. „horgonykocsi” gőzeke rendszerek mégsem tudtak életképesek lenni, annak okait talán a következőkben lehetne feltárni:

vagy olyan hosszú vonókötelet igényeltek (lásd a „round about” körülforgó rendszert) elhelyezésükkel, mely kötel hossza nem állt arányban a munkateljesítménnyel,

vagy pedig mint pl. a Casali vagy Violati Tescari rendszereknél szükségelt tulhosszu kötel, mindkettőnél 4—6 kötélvezető csigán átvezetve, oly surlódásokozta erőpazarlást és amellől oly sok kézierőt igénylő és mégis bizonytalan kiegészítő munkát kívántak, melyek ismét nem állhattak arányban a teljesített munkaeredménnyel. Az utóbbiaknak különleges helyeken (pl. a lombardiai vagy franciaországi és belgiumi körülárkolt, kis táblás, eperfákkal szegélyezett, kemény talajú szántóföldeken) lehet és van is jelentőségük, ahol a szántógépek, de különösen a gőzekek éppen az árkokkal és fákkal kerített aránylag szűk területen nem fejthetik ki teljesítőképeségüket, de nálunk a mi jelenlegi viszonyaink között komoly jelentőségük — néhány ritka kivétellel — nem lehet.

A másik ok, amiért a horgonykocsi gőzeke rendszerei nem tudtak életképesek lenni — és talán ez az igazi ok — az volt, hogy bármilyen módon megszerkesztett horgonykocsi először nem



62. ábra. A Hering-féle horgonykocsi szerkezeti elrendezése alaprajzi vázlatban.

külföldre. Számottevő mennyiségű csont csak a konzervgyárakban gyűl össze, amelyek ezt vonakodnak a csontközpontnak kiadni és maguk akarják ételzsírrá feldolgozni, amit persze csak benzín hozzáadása nélkül tehetnek meg, ami nélkül pedig a csontokat nem lehet tökéletesen zsirtalanítani. A nem jól zsirtalanított csont pedig nem alkalmas szuperfoszfát-gyártásra. Mindezekből kifolyólag tehát gyáraink csak néhány száz vagon csontliszt-szuperfoszfátot tudnak évente készíteni, holott, ha az összes csontok ezen rendeltetési céljukhoz jutnának, akkor évente néhány ezer vagon csontliszt-szuperfoszfát felett lehetne rendelkezni.

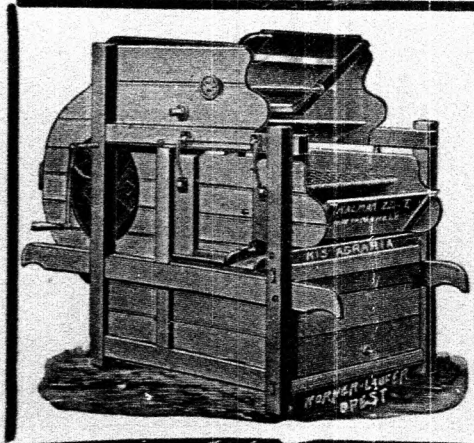
Ezek az eljárásokon kívül, amelyek tehát balul ütöttek ki, még egy mód volna nagybennyiségű szuperfoszfát gyártására, amit Németországban már régebben, Ausztriában pedig

kezdetét lehet levonni, hogy a folyó őszszel néhány száz vagonnál több szuperfoszfát nem fog a gazdaközönség rendelkezésére állani.

Kovácsy Béla.

A Hering-féle szabadalmazott gépszántó horgonykocsi.

Az igaerő ijesztő apadása, a visszafoglalt és a meghódított területekkel alaposan megnövekedett szántóföld beművelhetése, ellenségeink kiéheztetési szándékával szemben a saját erőnkre való utaltság, az élelmineműek behozatalának kérdéses és költséges módja már egyenként és annál inkább összességükben mind olyan okok, melyek a gépszántás kérdését elengedhetlenné teszik és minden olyan jelenséget vagy



Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek. "

Európaszerte első helyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták” és „Herkules” tengerimorzsolók

Ez évi újdonságainkról szíves kedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és Társa, Hódmezővásárhely
különleges terménytisztító gépgyár és vasöntőde.

volt *biztosan álló*, vagyis, amikor a gőzeke a horgonykocsi felé haladt, tehát a sodronykötél a horgonykocsin keresztül gördülve, húzta a horgonykocsi felé az ekét és ilyenformán a horgonykocsinak kellett az eke vontatásához szükséges összes erőt mintegy ellensúlyozni: a horgonykocsi nem maradt helyén, vagy helyesebben mondva, az eke helyéről kihúzta, különösen akkor, amikor a horgonykocsi nem állhatott szilárd, kemény talajon. A horgonykocsinak ezen elmozdulását a legkülönbözőbb berendezésekkel iparkodtak lehetetlenné tenni, de mint ezt az általános tapasztalatok bizonyítják, a kísérlet a legtöbb esetben eredménytelen maradt.

Egy második, sokkal nagyobb hátránya volt a horgonykocsinak, annak *előremozgatása*, vagyis a következő ekemenethez való beállítása és lehorgonyozása, amely művelet rendszerint abból állott, hogy a lesúlyezett horgonyakat akár kézi, akár géperővel kiemelték a földből és az egész nehézkes horgonykocsi a következő barázdamenet méretéig helyéből előre mozgatták, szintén akár kézi, akár géperővel és ott újból kezdődött a lehorgonyozás művelete.

Elméletben ez a művelet simán mehet, a valóságban azonban a különböző talaj- és terepviszonyok, de különösen a talajviszonyok olyan feladatok elé állították ezt a műveletet, hogy az a végzendő munkának egyáltalán nem felelt meg. Felborult horgonykocsi egyáltalán nem tartozik a ritka látványok közé és így a horgonykocsi eszméje — bármily kívánatosnak látszott is — egyelőre abban maradt.

Hering János gazda nagyon közel odatalált azon eszmehez, hogy *egy gőzgéppel* működtesse a „gőzekét”. Megszerkesztette az egygőzű gőzekerendszerhez szükséges horgonykocsi olyan alakban, amiként majd a következők mutatni fogják. Tapasztalásom és szerény véleményem szerint a kérdést legalább is megoldotta annyira, hogy el lehet mondani: *az egygőzű vagy motorgőzű u. n. sodronnyal működtetett szántókészletek megbízhatóan állíthatók be a mezőgazdasági üzem körébe.*

Miként az előbbieken említve lett, az eddig alkalmazott horgonykocsinak két szembeszökő hátrányuk volt, nevezetesen a lehorgonyozás nehézsége s emellett még bizonytalan hatása is, és előremenetelüknek, mozgásuknak nehézsége.

A Hering-féle gépszántó horgonykocsi ötletesen megoldotta mindkét kérdést, mert feltétlen biztonsággal lehorgonyoz és egy ember vagy ha úgy tetszik, egy gyerek kézmunkájával egy egyszerű emelő állításával a legombolyodó sodronykötélnek amugy is elvesző surlódó erejével előrehalad.

A lehorgonyozás kérdését Hering úgy oldotta meg, hogy egy közös anyakeretre rászerelt három tengelyt. E tengelyek mindegyikére rákelt 4—6 tárcsát, épp olyanokat, aminek a tárcsás boronán ismeretesek, azzal a különbséggel, hogy a tárcsák külső, tehát domboru felületén kiálló bordákat, illetőleg szárnyakat készített. Az egész keret két járókerékre felszerelhető és két keréken épp úgy tovaszállítható, mipt valami más talajmívelőszköz.

Ha e keretet a szállítókerekek levétele után

a talajra engedjük, akkor a tárcsák az egész készülék önsúlya következtében is belenyomulnak a talajba, a mindenkori talajminőségnek megfelelő mélységbe. Egy ilyen kereten 10—12 tárcsa foglal helyet, amelyek homoru felületükkel a szemközti álló gép felé, illetőleg a feljük mozgó eke felé vannak állítva. Amint tehát az eke a keret felé indul, vagyis az ekét vontató erő a keretre szerelt kötélvezető vontató korongon át működik, illetőleg végeredményben, ha a hengerkocsinak kell az eke vontatására szükséges erőt az ekét vontató kötéltre leadni, akkor e tárcsák még jobban belekapaszkodnak a talajba és az egész horgonykocsi mintegy önműködően lehorgonyoz, belesüllyed a húzás következtében még jobban a talajba és így állékonysága még fokozódik, ami nagyon természetes is, mert az a sok tárcsa olyan kapaszkodó felületet jelent, amit az ekét vontató mozgató erő meglazítani, vagy megbontani alig tud. E jelenség végeredményben ugyanaz, mintha valaki megpróbálná a közönséges tárcsás boronát nem „előre” vontatni, hanem „keresztbe” húzatni. Előre elbirja két ökör, keresztbe azt hiszem nem birja el tíz sem. Ez tehát a lehorgonyozási kérdés megoldása.

Azt hiszem ahhoz nem kell bővebb magyarázat, hogy a lehorgonyozásnak ily megoldása az összes eddigi lehorgonyozási módokat hatásban és biztonságban felülmúlja és leginkább megközelíti azt az állékonyságot, melyet egy jó horgonykocsitól minden talajnemben egyformán megkövetelhetünk. Ugyanez — miután a lehorgonyozás semmi néven nevezendő kézi munkát nem igényel, mert azt a keret önsúlya végzi — a lehorgonyozási művelet is az elképzelhetően legegyszerűbb.

Most jönne a *horgonykocsi előrehaladásának kérdése*. Ez talán még kényesebb kérdés, mint a lehorgonyozás.

Eddig minden horgonykocsi, lett légyen az bármilyen szerkezet, valami eléje akasztott horgonyon keresztül lehetett csak helyéről kimozdítani. Ez a kimozdítás egyik-másik szerkezetnél géperővel, egyik-másiknál kézi erővel történt, de mindkét esetben tökéletlen volt, olyan nehézkes, hogy egyenesen kérdésessé tette a horgonykocsi alkalmazását, sőt talán nem állítok helytelenséget, mikor kijelentem, hogy a horgonykocsi életképességének ezen előremozgási nehézsége tette az egész horgonykocsi életképtelenné.

Hering János az ő horgonykocsijának u. n. önműködő előrehaladását úgy oldotta meg, hogy: a közös anyakeretbe szerelt három tengely közül a középsőt két részre osztotta, úgy hogy e tengely egyik fele mindenkor szabadon foroghat, a másik felét egy egyszerű fogaskapcsolóval hozhatja forgásba oly módon, hogy a két tengely végét összekapcsolja. A szabadon forgó tengelyre egy csavarkerek van felékelve, melynek fogai belekapaszkodnak a kötélvezető korong tengelyére szerelt végtelen csavar meneteibe. Ha már most az ekevontató kötelet legördítő vezető korong forog, akkor nagyon természetesen forgásba fog jönni a korong tengelyére szerelt végtelen csavar is, amely viszont belekapaszkodva a keret középső fél tengelyén levő csavarkerek fogaiba, ezt a fél tengelyt is forgásba

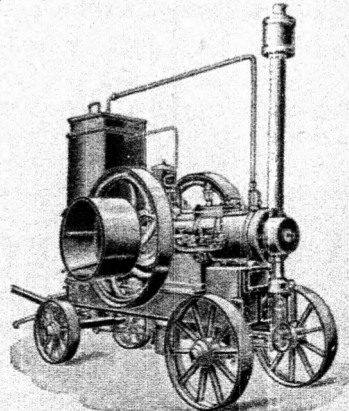
hozza, még pedig nagyon lassu forgásba. Ebből most már az következik, hogyha ez a fél tengely a másik felével összekapcsolatik, akkor a másik tengelynek is forgásba kell jönnie. Ha most e második tengely végén a kereten kívül valamely áttételi szerkezet (pl. lánckerekes áttétel) van, mely a többi két tengely végéhez odavezet, akkor, ha a középső tengely külső vége forgásba jön, a másik két szélső tengelynek is forgásba kell jönnie és miután mindezek a tengelyeken tárcsák ülnek, még pedig bordázott tárcsák, ezek forgásba jövetelükkor mint kerekek fognak működni, belekapaszkodva a talajba, az egész keretet előremozgatják.

A középső tengelyt akkor képesek össze, mikor az eke a horgonykocsitól eltávolodik, vagyis mikor a horgonykocsi kötélvezető dobján a kötél lazán legördül. Magától értetődik, hogy a kötélvezető dob forog, tehát a középső tengely mellső részének is forognia kell és ha ezt bekapcsoljuk toldalékához, akkor a többi tengelynek is forognia kell és a tárcsáknak is, melyek azután, úgy mint a kerekek működnek s az egész keretet előre viszik. Eppen ezért vannak a tárcsák domboru felületére lapátszerű bordák felszerelve, nehogy omlós, könnyű vagy ázott, málló talajon a tárcsák csak helyben forogjanak. E bordák egyszerűen kapaszkodók, melyek további haladásra kényszerítik az egész horgonykocsi.

Ilyenformán a horgonykocsikeret a futókötél-öközta surlódási erő következtében, mihelyt a tárcsák forgásba jöttek, kénytelen előre mozogni. Az előremozgás természetesen lassu, mert a sodronykötélvezető korong tengelyén levő végtelen csavar egy fordulatanál a csavarkerek csak egy foggal fordul el s így általa mozgatott tengely, illetve tengelyek is lassu forgást végeznek. A megejtett kísérletnél míg az eke a horgonykocsitól a gőzgépig ért, tehát mintegy 2—4 perc idő alatt, a horgonykocsi egy-két méter utat haladt előre, annyit, amennyi a következő menetre szükséges volt.

Ezzel tehát meg van oldva a horgonykocsi jóformán önműködő előrehaladásának kérdése is.

A Hering-féle gőzeke horgonykocsi szerkezeti elrendezésének elvét a 62. számú vázlatos ábra mutatja. Egy erős 2,5 méter széles, 3 méter hosszú A vassinkeretbe három tengely T_1 , T_2 , T_3 van beágyazva. A T_3 (középső) tengelyt, mely kétrészes és egy K körmőskapcsolóval az m forgópont körül elmozdítható E emelővel lehet tetszés szerint össze- vagy szétkapcsolni. Ezen T_3 tengely mellső, az ábrán részben pontozott vonallal ábrázolt részén ül egy f csavarkerek, melynek fogai belekapaszkodnak az anyakeretre szerelt g i keret rudjaiba, esetünkben a g keretrudjára szerelt k sodronykötélvezető dob merőleges (függőleges) tengelyére szerelt v végtelen csavar meneteibe. Az A anyakeret hátsó részén van egy, a vázlaton vonalakkal ábrázolt S sulytartóláda, mely szükség esetén különböző sulyokkal (föld, kövek) tölthető meg s azonkívül mint tartó szerepel a szállítókerekek, szerszámok stb. részére. Ezenkívül van az A anyakeret két keskenyebb oldalán egy-egy C tengelycsap, mely szállításkor a szállító kerék tengelye és a k sodronyvezető koronggal ellenkező oldalán a b rudvég és taligatartó öntvény, melynek felső



WOHANKA és TÁRSA TECHNIKAI OSZTÁLY
Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76. sz.

Azonnal szállít

**szijakat, gépolajat, hengerolajat, nyersolajat
merev zsiradékot és technikai cikkeket.
Nyersolajmotorlokomobilok és stabil gépek**

minden nagyságban raktáron.

részébe esetleg egy-két vendégrad is betolható. A T_1 , T_2 , T_3 tengelyeken ülnek a szárnyas t tárcsák és a tengelyeknek a l befogó készülék felé eső, az A anyakeretből kinyuló végén ülnek az l láncok oly módon, hogy a T_1 és T_2 tengelyen egy-egy, a T_3 tengelyen két ily láncok van felékelve. Ennyiből áll ki a Hering-féle horgonykocsi szerkezeti elrendezése, melyet vidéki gépjávitóműhely állított össze s mely erős kísérletek tárgyát képezte.

(Magyaróvár.)

iffj. Sporzon Pál
tanár.

(Vége köv.)

A nitrogéntrágyák jelentősége a többtermelés szempontjából.

(XII. folytatás.)

Annak érdekében tehát, hogy ez új és felette fontos trágyafélék hatásfokát az eddiginél jobban megismerjük, nagyon kívánatosnak vélem, hogy az ország különféle talajain és vidékein különböző növényekkel minél több trágyázási kísérletet végezzünk, mely pl. a német gazdasági egyesület példájára az OMGE. kebeléből indulhatna ki az illetékes szakintézetek közreműködésének bevonásával. E kísérletek végrehajtása folyamán azonban a talajnak mint termelési tényezőnek hatása és tanulmányozása az elmondottak után elengedhetetlennek látszik. Nemkülönböztetéses szerep jut a meteorológiai tényezőknek, melyekről eddig szintén csak nagyon hiányos és nem szakszerű adatokkal rendelkezünk.

Ami az új trágyafélék árát illeti, a németországi háboru előtti időből származó adatokat alábbi kis táblázat tünteti fel:

6. sz. táblázat.

Név	1 tonna	1 kg. N	Viezonlagos ár	Viezonlagos ár
	arában	arában	csilisalétróm N	= 100
Kéns. ammónia	19.75	260	1.316	104.6
Csilisalétróm	15.50	195	1.258	100
Mészalétróm	12.75	172	1.349	108
Mésznitrogén	18.—	210	1.167	92.7

Ezekből azt látjuk, hogy a négy nitrogéntrágya közül legolcsóbb volt a nitrogén kilogrammja a mésznitrogénben és legdrágább a kénsavasammóniák, ami azonban nem vonatkozik az azóta szintézis útján előállított termékre. Ha a mésznitrogén fent ismertetett átlagos hatásfokát a nitrogén árával összehasonlítjuk, azt látjuk azonban, hogy fenti ár még nem elég alacsony és hogy a kísérletek átlagában a gazda legtöbb tiszta jövedelmet a csilisalétrómmal érhetett el. Ez azonban éppen a nagy kérdés, mely eldöntésre vár, hogy mennyire javítható ez a hatásfok a mésznitrogén szakszerűbb alkalmazásával?

Még csak egy, ezzel kapcsolatosan felmerült kérdésre akarom szerény véleményemet kifejezésre juttatni, különösen azért, mert a „Köztelek”-ben nemrég megjelent cikkeim félreértése alapján erre közvetlenül felszólítottak. Ez a nitrogénmonopólium ügye. A német nitrogénipar gyors felvirágzásával kapcsolatosan e cikkeimben hivat-

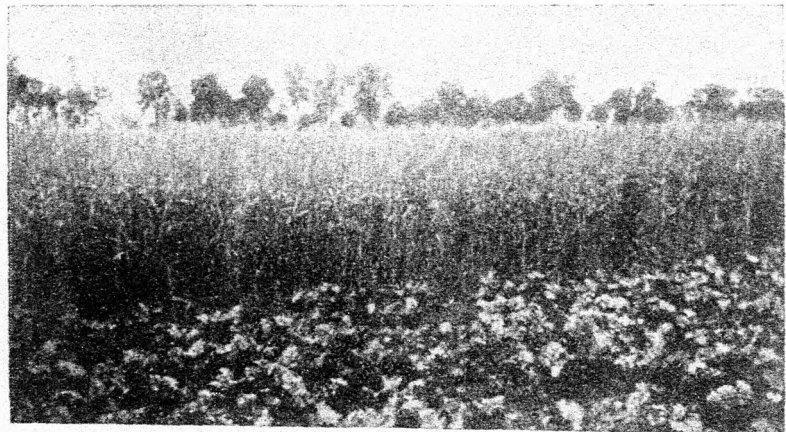
koztam, hogy a német kormány a birodalmi gyűléstől 7 évre terjedő nitrogénmonopóliumra kért felhatalmazást és ezt meg is kapta azzal az utasítással, hogy szükség esetén érvényesítse. Ebből egyesek nálunk a nitrogénipar fellendülését a nitrogénmonopólium életbeléptetésétől várják.

A nitrogénmonopóliumot Németországban is már több oldalról megtámadták és úgy látszik, hogy ez csak egy végső fegyver a német államhatalom kezében, melylyel csak az esetben kíván élni, ha a béke helyreállításával a csilisalétróm-érdekeltség németellenes manőverrel az új német nitrogénipart lehetetlenné akarná tenni. Gerlach-nak a legutóbbi, fent már idézett előadásából azonban azt következtetem, hogy erre aligha lesz szükség, mert ámbár az új nitrogénipar már most több nitrogéntrágyát termelhet, mint amennyi az utóbbi években Németország csilisalétrómbehozatala volt, Gerlach feljegyzéseiből világosan kitűnik, hogy a német mező-

150,000 q az előre irányozható — nitrogéntrágyaszükségletünket fedezhetné. Az mindenestre kívánatos, hogy gazdáink is lehetőleg elősegítsék azt a mozgalmat, hogy hazánkban olyan nitrogénipar fejlődhessen ki, mely mezőgazdaságunkat mindenkorra a csilisalétróm behozatalától függetleníti. Ez nemcsak az olyan körülmények között szükséges, minők a mostaniak, hanem a jövő béke idejében is árszabályozó tényezőkként működhetnek. A gazdák fő kötelességét ez irányban abban látom, hogy karakodják fel a lehető legkomolyabban a nitrogéntrágyázás ügyét, mert csak így remélhetjük állami termésünk jelentékeny növekedését és ha a foszfor-sztrágyák mellett még nitrogén- esetleg kálium-trágyákat is alkalmazunk ahol szükséges, akkor nemcsak a termés, de a tiszta jövedelem is növekedni fog.

Sigmond Elek dr.
műegyetemi ny. r. tanár.

(Vége.)



63. ábra. Buzafajtaverseny Ondrohópusztán. Balról kis darabon a sötétebb színű Székács 266. sz., a középen nagyobb világos darabon rozsdás gazdasági buza, jobbról Székács 1. sz. búzája megint sötét, üde zöld színt mutat.

gazdaság az új nitrogéntrágyákkal együtt az eddig behozott csilisalétrómot is befogadhatja és még akkor sem tett eleget talaja nitrogénszükségleteinek és a maximális termésállagok követelményeinek.

Mennyivel inkább érvényes ez a mi növényeinkre, ahol a kat. holdanként alkalmazott nitrogéntrágya alig $\frac{1}{100}$ -ad része annak, amennyit a németek eddig alkalmaztak. De továbbá hol van nálunk az a nagy tőkebefektetést kockázatosított nitrogénipar, mely ilyenmő, a mezőgazdasági érdekekre nézve mindenestre kétes értékű fegyver alkalmazását indokolhatná. Az az esetleg felhozott érv, hogy az állam ilyen módon esetleg tekintélyes új jövedelmi forráshoz jut, értékét veszíti, ha meggondoljuk, hogy a kereskedelmi monopóliumból származó haszon a mezőgazdaságot terhelné, míg ha elmarad, a jövedelmi adóban térül meg.

A mezőgazdaságunk érdekében, nézetem szerint, a szabad verseny minden körülmények között előnyösebb és a monopólium hiánya nem fogja megakadályozni azt, hogy nálunk olyan vállalat vagy vállalatok keletkezzenek, melyek a mi amugy is szerény — 10 évi fejlődés alatt alig

Buzafajtaverseny Nyitra vármegyében.

Az OMGE. a Székács-féle nemesített buza mult évi kedvező eredményeinek hatása alatt elhatározta, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek útján az ország különböző vidékén nemesített buzafajtaversenyeket rendez, hogy ilyen módon egyrészt megállapíttassék a különböző vidékekre leginkább megfelelő nemesített buzaféleség, másrészt az ország különböző vidékén alkalmuk legyen a gazdáknak tapasztalatból meggyőződést szerezni a nemesített buza előnyéről. Az OMGE. ezen kezdeményezését a földművelésügyi minisztérium is hathatós anyagi és erkölcsi támogatásban részesítette.

F. hó 7-én alkalom volt a Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület buzafajtaversenyét megtekinteni, amelynek bemutatása céljából a Nyitra vármegyei Gazdasági Egyesület Sándorházi Lajos titkár vezetésével Károlyi Lajos gróf tolmácsi uradalomának ondrohópusztai gazdaságába, továbbá Czobor Béla sarlókaizsai birtok gazdaságába társas tanulmányi kirándulást rendezett. A kiránduló gazdatársaság előbb az

„THEXTRA“ TEAKIVONAT RUMIZZEL

Olcsó, tartós és egészséges.

Számptalan uradalom és gazdaság állandóan használja.

THEXTRAMŰVEK Copony Márton, vegymentes folyékony teakivonatok gyára, **BRASSÓ.**

A hadsereg, vöröskereszt kórházak, magyar és osztrák államvasutak, városi intézmények stb. stb. szállítói.

a kávé, tej és teahányánál nélkülözhetetlen a hadifogoly és mezőgazdasági munkások ételmezésénél.

Dacára a rumiznek, nem alkoholos ital és hadifoglyok részére engedélyezve. Egyszerű és gyors módon bármilyen mennyiségű kiválóan zamatos tea készíthető el. : : : :
„Thextra“ hideg vízhez adva kitűnő hűsítő ital.

ondrohópusztai fajtakísérletet nézte meg, ahol nagy uradalmi táblán egymás mellett felváltva következnek az uradalom gazdasági buzájának, a diószegi buzának és a különféle Székács-féle buzáknak parcellái. Mondhatom, iskolapéldája ez a kísérlet a nemesített buzatermelési kísérleteknek, ahová érdemes volna a magyar gazdák millióinak ellátogatni, mert a többtermelés módjáról és lehetőségéről meggyőzőbben nem lehet szólni, mint ahogy ez a buzatábla beszél, ahol a nyakig rozsdás s emiatt ritkább, egyenetlenebb, aránylag gyenge gazdasági buza és diószegi buza mellett a Székács-féle buzák már messziről kiválnak rozsdától csaknem teljesen ment, üde zöld színű, buja, egyenetlen fejlődéssel, jó termést ígérő, dus kalászaikkal. A legmeggyőzőbben azonban a cséplési eredmények fognak beszélni, amelyekben előreláthatólag legalább 3 métermázsával elmaradnak a gazdasági és a diószegi buza a Székács-féle nemesített buzák mögött.

Sajnos, csak kevés időt tölthettünk a Károlyi-féle uradalomban, annyit azonban megállapíthattunk, hogy a régebbi idők külterjes gazdálkodása helyett igen magas kulturájú, belterjes gazdálkodás folyik a tótmegyeri uradalomban, amelyért Hegedűs Kálmán jószágfelügyelőt és az uradalom derék kezelőtisztját karát méltán érheti az elismerés.

A kirándulásunk másik célja Czobor Béla sarlókajszai bér gazdasága volt. A mintaszerűen beállított buzafajtakísérletek itt is igen tanulságosak voltak. Ebben a gazdaságban ugyanis az ugynevezett felvidéki tót buza a rendes gazdasági buza, amely úgy látszik a Felvidéknek rendkívül értékes buzafélesége, amely megérdemli, hogy az Országos m. kir. Növény-nemesítő Intézet a jövőben nemesítés alá vegye, mert a jelen formájában is erős vetélytársa az ottani viszonyok között a Székács-féle buzáknak. Ez a felvidéki tót buza és a Székács-féle buzák a rozsdától csak igen kevésbé fertőzöttek, csak olyan mértékben, amely a termés nagyságát még nem befolyásolja, ezért dusan fejlettek. A Székács-féle buzák nemessége azonban itt is kitűnik, főleg az egyenetlen fejlődésben. A cséplés fogja majd a kétféle értékes buzát végleg elbírálni. A kísérlethez szereplő bánykúti és Szabó dr.-féle nemesített buzákról azonban máris megállapíthatjuk, hogy nem ide valók. Erősen rozsdásak és az előbbieknél jóval gyengébb termést ígérnek. Czobor Béla a Székács-féle buzákkal meg van elégedve, úgy, hogy máris elhatározta, hogy a jövőben a felvidéki tót buza mellett már jóval nagyobb területen szándékozik a Székács-féle buzákból gazdaságában legjobban bevált féleségeket termelni.

A buzakísérletek megtekintése után bejártuk az egész sarlókajszai bér gazdaságot. Ez a séta a gazdaságban egymaga is megérte volna a Nyitra váli kirándulást, annyi szépet és tanulságosat láttunk. A legokosabb növénytermelés mellett kiválóan fejlett állattenyésztést találtunk. Igazán jól esett bér gazdaságban olyan mintaszerű gazdálkodást látnunk.

Ha erre a tanulságos napra visszagondolok, csak az bánt, hogy az ország nagyrésze milyen messze hátra van e jól kezelt nyittravármegyei gazdaságokhoz eredményeitől.

A vigasztaló a dologban az volna, hogy ami sikerül itt, sikerülhet másutt is. Sajnos, ezt az utat, a gyakorlatban látható többtermelésig a magyar gazdák nagyrésze előreláthatólag nagyon lassan fogja megtenni, mert a magyar gazda még mindig több reményt épít a jó magyar föld és a természet erejére, mint a saját maga munkájára és törekvésére.

Reichenbach Béla.

A bánykúti keverék.

Bánykúti keveréknek Baross László főhercegi felügyelő a lóbaból és szöszbükkönyből álló keveréket, amelyet ő elsőben akként állított elő, hogy magnyeres céljából elvetette előbb 9 hüvelyk sortávolságra a lóbabot és erre keresztben ugyanilyen távolságban a szöszbükkönnyt, 65 és 35% arányban úgy, hogy a kat. holdanként használt vetőmag mintegy 160 litert tett ki. Később ezt a vetőmagot összekeverve alkalmazta; majd ezután meg azt 40 centiméter sortávolságra vetette el és a sorközöket a fogatos többsorú Laas-féle kapával művelte meg, amikor a kat. holdankénti összes magtermés mintegy 1050—1060 kilogrammra rugott, amelynek több, mint fele szöszbükköny volt.

Ennek a keveréknek magnyeres céljából való termesztésével több éven át én is foglalkoztam,



64. ábra. Buzafajta-verseny Ondrohópusztán. Balról sötét, üde zöld színű Székács I. sz. buza, jobbról rozsdától sárga, gyöngébb gazdasági buza.

(Sándorházi Lajos Nyittravármegyei G. E. titkár felvétele.)

de terméseredményeim Baross eredményei mögött maradtak, azért azzal tovább kísérleteztem. E kísérletezésem közben azt a megfigyelést tettem, hogy a jelzett magmennyiséget így „egysorba” vetve a nagyszemű lóbab nem egyenletesen oszlik el az apró szöszbükkönymag között, aminek következtében a szöszbükköny egyrésze támasz nélkül marad és a földön henyélve a nagyfokú beárnyékoltság miatt rosszul köt magot s a megművelés alkalmával a kapakések is leszabdálják, miáltal vetésünknek éppen az értékesebb része károsul meg. Ezenkívül a kétféle magnak a legjobb keverési arányát sem ismertem meg, mindezeknek felderítése céljából további kísérleteket végeztem. Mellőzve itt ezek felsorolását, csupán a többszörösen kipróbált eljárás átlagos és végleges eredményeinek ismertetésére szoritkozom.

A bánykúti keverékkel több évi átlagban Csorváson a legnagyobb magtermést a 69 ürszázalék

lóbabot és 21 ürszázalék szöszbükkönnyt tartalmazó keverék vetésével akkor értem el, amikor azt az alábbi módon kat. holdanként mintegy 135 kg. = 170 liter mennyiségben alkalmaztam vetőmagul. A bánykúti keverék vetéséhez a vetőgépet úgy állítottam be, hogy annak két-két csoroszlyáját annyira közel toltam egymáshoz, amennyire azt ezek alkata megengedi. Az így létesült páros csoroszlyákat most már egymástól 9 hüvelyk távolságra olyan számban erősítjük fel a vetőgép keresztgerendelyére, amilyen számban azt a vetőgép mérete megkívánja, illetőleg megengedi. Arra azonban ügyelnünk kell, hogy a kerécsapásokra eső sorközök a 9 hüvelyknél $\frac{3}{4}$ vagy 1 hüvelykkel szélesebbek legyenek, azért, hogy — a gépnomokra beállítandó — többsorú kapák ezekre biztosabban rátaláljanak. A vetőgép közepéhez répasorhengerekkel szereltetett fel és így csak a sorok hengerezettek meg, de a gép után könnyű magtakaró fogas járt s ezzel a lehengerezett sávokra is porhanyó föld került.

Egyidejűleg a szuperfoszfát használatát is kipróbáltam és ennek is csak végeredményeit közlöm az alábbiakban.

Az ekként elvetett bánykúti keverék földje rendszerint két ízben részesült a többsorú kapalógép porhanyító munkájában a 9 hüvelyk széles sorközön. A magbéli terméseredmény a következő volt: 1. 9 hüvelyk sortávolságra egyes sorban vetve, 1367 kg. össztermés, 2. 40 cm. sortávolságban egyes sorba vetve, 1615 kg., 3. 9 hüvelyk sortávolságban páros sorban vetve, 1925 kg., 4. az előbbi módon vetve és 150 kg. szuperfoszfátot adva alája, 2299 kg., amelyből a lóbab 1444 kg.-ot, szöszbükköny pedig 855 kg.-ot tett kat. holdanként ki.

A lóbab megfőzve és áttörve, valamint paszuly módjára elkészítve, izletes emberi táplálék, azért élelmezésünk szempontjából sem megvetendő ez a keverék, amely a szöszbükkönyben a legértékesebb takarmányunk magját is eddig még tudtommal felül nem mult mennyiségben szolgáltatja, különösen, ha az szuperfoszfátban is részesíthető.

A sorközök megművelése most inkább kézi-planettek által válhatik lehetővé, a learatása pedig marokrakók által kár nélkül végezhető.

A jelzett 4. tétel alatti szuperfoszfátot területen termelt bánykúti keverék adott kat. holdanként, az 1444 kg. lóbabban 961 kg. (66 6%) keményítőértéket, 317 kg. (21%) fehérjét, 20 kg. (1 4%) zsirt, a 855 kg. szöszbükkönyben pedig 572 kg. (67%) keményítőértéket, 174 4 kg. (20 4%) fehérjét és 11 kg. (1 3%) zsirt: tehát összesen: 1533 kg. keményítőértéket, 492 kg. fehérjét és 31 kg. zsirt.

(Debrecen.)

Váradi Szabó János.

Tavaszi buzák elemzése.

Anglia, Franciaország, sőt szomszédaink részéről is néhány évvel ezelőtt tudományos folyóiratokban, börzéken olyan törekvések keltek szárnyra, hogy a magyar buza degenerált volna és korántsem oly elsőrendű többé, mint valaha, midőn a világ legkitűnőbb lisztjét nyújtotta.

Kosutány, Hankó és Gáspár hervadhatlan érdeme, hogy nagy buzgósággal, kiváló szak-

Adómentes benzint,

motorhajtó **nyersolajat** és **petróleumot** a miniszteri rendeletben megállapított árakon, valamint: **motorkenőolajat, motorhengerolajat, cséplőgép-olajat, gőzhengerolajat** alacsony- és magasnyomású gépekhez, **dinamóolajat, nehéz gép-olajat, I-rendű gépszirt, fekete uszó kocsikenőcsőt** szállít 3 hordós mennyiségig, beszerzési engedély nélkül, a

„VESTA” Ásványolajipar részv.-társ., Budapest,

Sürgőnyeim: **Westalin. Angyalföldi pályaudvar. Telefon: 48-78 és 43-66.**

Benzinrendelvényeknél kérjük az adómentességre vonatkozó engedélyt is a rendeléssel egyidejűleg beküldeni. Az engedély felmutatása ellenében az adómentes benzint azonnal kiszolgáltatjuk.

6662

értelemmel végrehajtott országos kísérleteiknek, illetőleg elemzéseiknek pontos eredményeivel megdöntötték a külföldiek támadását és bebizonyították, hogy a magyar buza sikértartalma nem fogy és ezentul is versenyezhet bármely világrész buzájának sikértartalmával. Magyar lisztünk nemcsak finom és tápláló, de igen jó sütőképességgel is bír és éppen ezért még rendes időkben sem kell féltünk a magyar buzaliszt értékét.

Fleurent francia vegyész több száz elemzésének eredménye szerint bebizonyította, hogy a román buza proteintartalma légszáraz anyagra 12.70%, szárazanyagra pedig 14.43%-nak számít. Az orosz buza, ugyancsak Fleurent szerint, átlagban 13.85% proteint és 15.29% szárazra számított proteint tartalmaz. Dock-szolgálat kiadványa szerint Balland, az orosz buzákban 14.91% proteint talált. El kell tehát ismernünk, hogy Oroszország némely vidékén, különösen az általunk most elhódított területen, továbbá Beszarábiában, de kivált a Taganroiban termesztett buza, a mi buzáinkkal méltó versenyre léphet.

De König nagy munkája a németországi buzák átlagos proteintartalmát csak 12.45%-ra teszi. Fleurent szerint a francia buzák 11.26%-os átlaggal bírnak. Ugyancsak König szerint az angol buzák 12.45%-os proteint tartalmaznak: Balland szerint az indiai buzák a leggyengébbek közé tartoznak, lévén csak 11.88% proteinjuk. Az Average composition of American feeding-stuffs elemzése szerint pedig az amerikai buzák szintén igen keveset, vagyis 11.9% közep proteintartalmat tüntetnek föl.

A külföldi buzák átlagos fehérjetartalma, tehát több ezer elemzés szerint 13.84%-osnak lett nemzetközileg elismerve.

Ezzel szemben külföldi és hazai tudósok által 261 buzavizsgálat alapján a magyar buza sikértartalma középszámban 15.356%, ami annyit jelent, hogy a magyar buzában rendes esztendőben a világ összes buzáinál 1.50%-kal több fehérje van, ugyannyira, hogy fehérjéérték tekintetében 90.18 kg. átlagos magyar buza annyit ér, mint 100 kg. átlagos külföldi buza.

Igy állunk a magyar szájkás pirosszemű őszi-buza értékével.

A háború folyamán azonban fokozottabb mértékben előtérbe lépett a tavaszi buza termesztése, mivel a mostoha őszi időjárás következtében az őszi buzának szánt területet a gazdák nem voltak képesek bevetni. Az idei tavasz, hála a gondviselésnek, egy hónappal korábban köszöntött be, minek folytán a tavaszi buzák okvetlenül szükséges korai vetése megtörténhetett oly mértékben, hogy ma már a Felvidéken is fejlett tavaszi buzákban gyönyörködhetünk.

Kilátásunk van tehát a májusi szerencsés időjárás után, hogy tavaszi buzáink idejében meg fognak érni.

Kassán tavaszi buzát évek óta termesztik, ma is van szépen kikelt tavaszi buzám. Természetesen feltűnően nagy, 10 q-án felüli. 1913-ban kat. holdanként 14.57 q termelt, 79 kg.-os súlyal. Nehéz agyagos földemben egész bizonyosan többet ér a tavaszi buza, mint a tavaszi árpa, melyből többnyire csak takarmánvárra válik.

Mivel az idén remélhető, hogy a magyar gazda mindenütt tekintélyes mennyiségű tavaszi buzát fog aratni, úgy vélem hasznos dolgot teljesítek, ha a tavaszi buza elemzéseimet ismertetem, annyival inkább, mert tudomásom szerint, a tavaszi buzák sikértartalmának meghatározásával a tavaszi buzák II. rendű értékénél fogva még nem eléggé foglalkoztak.

Grenczer dr. kollégámmal évek óta vizsgálom a tavaszi buzák sikértartalmát, bátor vagyok tehát egy a gazdaközönség, valamint a malmosok tájékoztatásául legutóbb végzett elemzéseimet ismertetni.

Hároméves átlagban kétféle tavaszi buzám kémiai összetétele a következő volt:

Buzaféleség	Tiszagyöngye (tavaszi)		Champlain (tavaszi)	
	3 éves átlagban			
	A lég-száraz	A száraz	A lég-száraz	A száraz
anyagokban %-ban				
Víz	14.56	—	14.32	—
Nitrogén	1.78	2.08	1.85	2.16
Fehérje = N x 6.25	11.13	13.02	11.56	13.49
Nedves siker	27.23	31.87	29.60	34.55
Száraz siker	9.04	10.58	9.94	11.60

Ha a fentebbi elemzési adatokat tüzetes vizsgálat alá veszem, úgy örömmel állapítom meg, hogy a tavaszi buzák kémiai összetétele még a Felvidéken teljesen kielégítő, ami arra a reményre jogosít, hogy megfelelő időjárás esetén ezekben a hiányzó őszi buzákért, számbajövő kárpótlást nyerünk.

(Kassa).

Varga Kálmán dr.
gazd. akad. tanár.

IRODALOM.

Az aratógépkészítő. A munkáskéz hiánya fokozott mértékben rántalja a mezőgazdasági üzemet is géperő igénybevételére, amely nélkül mezőgazdasági termelésünk nem tudna megfelelően annak a nagy feladatának, hogy a maga megfeszített munkájával hadrakelt seregünk és az itthonmaradottak élelmezési szükségleteit lehetőség szerint biztosítsa. A gépekhez pedig hozzátartozó gépkészítők szükségesek, akiknek nagyrészt most a katonai szolgálat köti le, minélfogva a hiányzó pótlására más szakképzett egyéneknek a nem katonakötelesek sorából való biztosítása elsőrendű gazdasági érdekek, de egyúttal nem csekély feladatot is jelent.

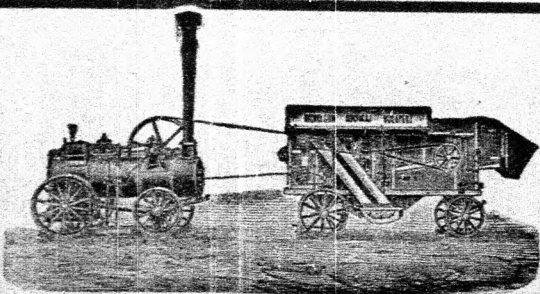
E feladatoknak némi részét akarta a maga erejéhez mérten megoldani a budapesti m. kir. állami felső ipariskola, amidőn felsőbb utasításra ez év április havában nyolcvan gépészszakosztályu tanulója részére aratógépszerelői és aratógépkészítői tanfolyamot rendezett. E tanfolyamnak az volt a célja, hogy a felső ipariskola gépésznövéndekéi sorából mezőgazdasági üzemeink részére az idejéig minél több szakszerűen kiképzett gépkészítőt neveljen. A tanfolyamot a felső ipariskola jönnévi gépészeti szaktanára, K. Lehotzky Gyula vezette s az

most sikerrel befejeződve, a tanfolyam hallgatói mint alaposan, elméletileg és gyakorlatilag egyaránt kiképzett aratógépkészítők hagyták el az iskola padjait.

A tanfolyam vezetője előadásait a m. kir. kereskedelemügyi miniszter megbízásából és támogatásával most könyvalakban is kiadta. „Az aratógépkészítő” címen s ez a Korvin Testvérek vállalati kiadásában (Budapest, VI., Révay-utca 14) megjelent kézikönyv, amelyet az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács hivatalos bírálata alapján a kereskedelemügyi miniszter 43.499/1915. számú rendeletével ipariskolák és ipari továbbképző tanfolyamok részére segédkönyvvül engedélyezett, 3 korona 20 filléért a könyvtári forgalomban is megszerezhető.

K. Lehotzky Gyula felső ipariskolai tanár e könyve megírásával és kiadásával kettős célt kívánt szolgálni. Egyrészt ugyanis a tanfolyam volt hallgatói kezébe ohajtott az ő gyakorlati munkájukat támogató utmutatót adni, másrészt pedig általában olyan kalauzt bocsát ezzel az aratógépeket használó gazdaközönség s a kevésbé járatos gépkészítők rendelkezésére, amelyben nemcsak a különféle szerkezetű gépek kezeléséhez, de azok apróbb hibáinak javításához is könnyű szerrel találnak utbaigazításra. A népszerű módon megírt és számos felvilágosító ábrával ellátott kézikönyv az aratás kézi eszközeinek, a kaszának és sarlónak rövid ismertetése után részletesen ismerteti a fűkaszalógépek, a marokrakó és kéveköti aratógépek szerkezetét, azok munka előtt, munka alatt és munka után való kezelését, az aratógépek különféle rendszereit, az egyes gépek sajátosságait, súlyát, árát és munkateljesítményét, majd a géppel való gabonaaaratás módjait, a fogatos gépekkel és motoros erővel való aratást, míg végül egy-egy külön fejezetet szentel a géppel való aratás költségei megállapításának és a különleges aratógépek, úgymint a kukoricaaratógépek, a tolatva haladó aratógépek, a kalászfejező aratógépek és a rizsaratógépek ismertetésének. A valóban gyakorlati célt szolgáló s éppen most nagyon is időszerű aratógépkészítő kalauzt melegen ajánljuk minden aratógéptulajdonos gazda figyelmébe. Megrendelhető a fentemlített kiadócégnél vagy a Pátria r.-t. könyvkereskedése útján is, ára fizve 3.20 K.

Magyarország közgazdasága. Katona Béla Közgazdasági Évkönyve az 1915. évről teljes foglalata a mult esztendő gazdasági eseményeinek. Szerzője nagy gondnal tanulmányozta az eseményeknek és az állami intézkedéseknek egymásra való hatását s ezekből szűri le azokat a tanulságokat, melyekből gazdasági életünk meglepő ereje s az állami intézkedések helyesége vagy helytelensége megítélhető. A huszonkilenc ivre terjedő hatalmas munka sorra veszi az állami védőintézkedések, nemzetközi események, az Ausztriával közös érdekű ügyek, a külkereskedelem, állami pénzügyek, a jegybankok, pénz- és hitelügy, biztosítás, ipar, kereskedelem, mezőgazdaság, közlekedés és a szociális ügyek terén mindazt, ami nemcsak elhatároló befolyással volt az illető ágazat alakulására, hanem amelynek csak kis részben is van valami gazdaságtörténelmi értéke. A gyakorlati élet szempontjából is hasznos kézikönyv közli a lefolyt évben kiadott összes kormányrendeleteket és részletesen



Gőzcséplőkészleteket és vetőgépeket szállít jutányos áron

SCHLICK-NICHOLSON gép-, vagon- és hajógyár R.-T. BUDAPEST 56.

tárgyalja azokat a hatósági intézkedéseket is, amelyek az ország háborús gazdasági berendezkedésének megismeréséhez okvetlenül szükségesek. Különösen értékesek a különböző termelési ágakra és árucserére vonatkozó igen terjedelmes fejezetek, melyeknek gazdag statisztikai anyaga valóban hézagpótlóvá teszi Katona munkáját. Nagyon bő a mezőgazdaságra vonatkozó fejezet, mely a többi között a demokratikus birtokpolitika és a többtermelés kérdés megvilágításához szolgáltat igen értékes adatokat. Nagy alaposággal vannak feldolgozva a szociális érdekű események is. Közgazdasági irodalmunka igazán diszere válik Katona munkája. A majd ötszáz oldalas könyv minden könyvkereskedésben kapható és ára tíz korona.

Die Ungarische Donau als ein Teil der Verkehrsstrasse für die Gross-Schiffahrt nach dem Orient. Von Ministerialrat Eugen von Kvassay. Budapest, 1916. Kiadja a „Patria“-nyomda r.-t., Üllői-ut 25. (Köztelek).

Az a nagy jelentőség, amelyet a Duna a most folyó világháborúban nyert, a német irodalmi, politikai és gazdasági életben nagy terjedelmű és jelentőségű tárgyalásokat es vitákat ébresztett fel. A németek melegséggel várakoztak fel az eszmét, amely a Kelet felé irányuló forgalomnak legfontosabb útvonalaként a Dunát jelöli meg. E tárgyalások során azonban a Dunára, illetőleg annak magyar részére vonatkozó ismeretek hiányosak, sőt részben helyteleneknek bizonyultak s az adatok, amelyeket felhasználhattak, elavultak voltak. Ez indította arra Kvassay Jenőt, hogy a német közvélemény helyes tájékoztatása céljából megírja ezt a munkát, amely a legújabb adatok összegyűjtése mellett helyes világításban tünteti fel a dunai ut jelentőségét és Magyarországnak a Dunaszabályozás terén kifejtett működését. Ismerteti a már befejezett és megkezdett szabályozási munkálatokat, azoknak a Duna hajózási ágára gyakorolt hatását, foglalkozik a vaskapui illetékek kérdésével és ráter Kvassaynak a Magyar Hajózási Egyesületben felvetett eszméjére, a Dunának Budapesttől Galatzig 3000 tonnas uszályokkal és kisebb tengeri gőzösökkel való hajózatosságára is. Függelékben ismerteti a magyarországi folyószabályozásokat, az ármentesítést és belvízszabályozást, valamint a vízi jogrendelet és szabályokat is. Ez az egyenesen a németek számára, a németek kellő és helyes tájékoztatása céljából írt munka mindenképpen szükséges volt és nagy hiányt pótol; a németek a legjobb kézből kapják meg azt a tájékoztatást, amelyeknek eddig nagy hiányában voltak, vagy éppen célzatosan és az igazságnak nem mindenben megfelelően voltak tájékozva. Ezzel nemcsak értékes, de hazafias feladatot is teljesített a szerző, méltóan eddigi egész működéséhez, amelyivel hazájának megbecsülhetetlen szolgálatot tett.

A munka bolti ára 2 K. 50 f. (M. 150). Megrendelhető a kiadónál, a „Patria“ irodalmi vállalat és nyomdai r.-t.-nál (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) és az összes könyvkereskedésekben. Ausztria és Németország részére kapható Franck'sche Verlagshandlungnál Stuttgart, Pfirer-strasse 5.

LEVÉLSZEKRÉNY.

E rovatban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek“-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, reklámálási, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Borecetkészítés. 46. kérdés. Borecetkészítés nem sikerült, mi lehet ennek az oka, hogyan lehet jó borecetet készíteni? Az esetben a hangyasavat hogyan lehet megállapítani? A rum kellemetlen szaga mitől van? *K. P.*

Felelet a 46. sz. kérdésre. Megfelelő ecetágy nélkül ecetesedés nem jó létre. A legcélszerű-

ben az ecetágyat úgy készítjük, hogy 10—15 literes edénybe kiejedt szőlőtörkölyt teszünk és erre körülbelül 2 liter bort öntünk. Ha borecet áll rendelkezésünkre, akkor ebből 1 liter adunk, ha ellenben ezzel nem rendelkezünk, akkor ajánlatos körülbelül 1/4 liter 8—10%-os ecetsavhidrát tartalmu ecetesszenciát ráönteni; így hagyjuk állani körülbelül 15—20° C. szobahőmérséken. Két hét után már az alkoholból ecetsav képződött és az edénybe öntünk 3 liter bort, melyet szintén néhány hétig hagyunk ecetesedni. Ez idő letelte után 5 liter bort adunk bele és így az edényt telve hagyjuk állani néhány hétig, miután az alkohol teljesen átalakult ecetsavvá. Midőn a folyadék kitisztul, lassan leszívjuk a borecetet és ismét borral öntjük fel. Az ily módon készített ecetágy éveig is eltart, ha csak abban bizonyos körülmények között ecetágy (Anguilla aceti) nem képződik. Ez esetben az ecetágyat el kell dobni. Az ecetképződés azért nem állott elő önnél, mert vagy a meglévő ecetágy romlott el, vagy pedig nem volt elegendő mennyiségű ecetsav az ecetesedés gyors megindulására. A pimposodás mutatja, hogy az ecetképződésnek a megfelelő feltételei nem voltak meg.

A hangyasav megvizsgálása vegyész munkát igényel, ugyszintén, hogy mi okozza az ecetesszenciának kellemetlen szagát, szintén csak vegyi vizsgálat után lehet eldönteni.

A kereskedelmi forgalomban előforduló rum túlnyomó részben szeszből és rumétherből hideg uton készül. Az utóbbi időben a szeszhiány folytán előfordult, hogy a nyersszeszből készített rumot teához használva, kellemetlen illattal bír, talán Ön is ilyen italt kapott. *Sz. Gy. dr.*

Kukoricaszárítás. 49. kérdés. Mibe kerül egy kukoricaszárító berendezés, mennyibe kerül 100 kg. kukorica szárítása, milyen a vitzartalma a nyers kukoricának, mennyit veszít a ő és mennyit a nyers tengeri súlyából szárítás alatt? *W. M.*

Felelet a 49. sz. kérdésre. A gabonaszárítók ma már oly tökéletes berendezésűek, hogy azok okszerű működéséhez kétség nem fér. A „Köztelek“ hirdetési rovatában lévő szárító szerkezetek bármelyikét is megrendelheti, azok mindegyike kiválóan és csekély termelési költséggel működik. Sziveskedjék tehát ilyen szárítókészülékeket berendező gyárhoz fordulni. Ha a szárítandó mennyiséget 24 órára megadja, akkor megfelelő kalkulációt fog kapni.

A nyers, helyesebben az új kukorica vitzartalmáról a „Köztelek“-ben már többször jelentek meg közlemények, így különösen figyelmébe ajánlom az „Köztelek“ 1915. évf. 43. sz. 1544. lapján „A kukorica raktári apadásának megállapítása“ című cikkemet, melyben minden erre vonatkozó tudnivalót megtalál. Ugyszintén a „Köztelek“ 1912. évi 83. sz. 2865. lapján lévő cikket is „Az idei kukorica minőségéről“, tessék átolvasni.

Itt csak röviden annyit közlök, hogy az új kukorica nedvességtartalma 24—30% között ingadozik és csak némely nedves őszkor haladja ezt túl. Minél több a vitzartalom összességében a kukoricában, annál több az apadási illetve szárítási veszteség. Ha azonban a kukorica május-juniusban elérte a 12% vitzartalmat, akkor szárítási veszteség már nem lép fel. Természetesen a szárításnak csak úgy van értelme, ha az a téli hónapokban történik, mert a tavaszi hónapokig a nedves kukoricát raktározva igen gyakran elromlik. Tudvalevő, hogy Magyarországon az elromlott kukorica milliókra menő károkat okoz mezőgazdaságunknak. A szárítás célja az, hogy a tengeri elromlásának elejét vegyük, mert a száraz tengeri, melynek vitzartalma 12—14%, igen könnyen eltartható romlás és súlyvesztés nélkül. Ha tavasszal szárítjuk a kukoricát, ennek csak akkor van értelme, ha az még meg nem dohosodott. *Sz. Gy. dr.*

VEGYESEK.

Maí számunk tartalma	Oldal
Az OMGE. közleményei	937
Egyrői-másról	937
A nemesített búzák „eredeti“ és „utántermelt“ vetőmagja	942
A műtrágyázás mai helyzete gazdasági szempontból	943
A Hering-féle szabadalmazott gépszántó horgonykocsi	944
A nitrogéntrágyák jelentősége a többtermelés szempontjából	946
Buzafajtaverseny Gyitra vármegyében	946
A bányai keverék	947
Tavaszi búzák elemzése	947
Irodalom	948
Levélszekrény	949
Vegyesek	949
Uj szeszrendeletek. — Halálozások. — A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete. — Aratás és a hatóságok. — A Magyar Gazdaszövetség. — Gondoskodás a eséplés biztosításáról. — Az Országos Állatvédő Egyesület. — Gyümölcs- és zöldségfeldolgozási gyakorlatok kertészeti tanintézetben. — Váltott szekerek. — Gazdasági állásközvetítés. — Erdészeti tisztviselők gyermekeinek segélyezése.	951
Értékedelem, tőzsde	952
Szerkesztői üzenetek	953

Uj szeszrendeletek.

A hivatalos lap folyó hó 22. száma közli az 1439. M. E. számú kormányrendeletet a kicsinyben árusított szeszszitalok határarszabásáról és az 1440. M. E. számú kormányrendeletet a rum- és likörgyártás szabályozásáról.

Az első rendelet utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy az illetékes pénzügyigazgatóság megkeresésére állapítsák meg azt a legmagasabb árt, amely mindenemű égetett szeszszitalért a kimerés, vagy kismértékben való elárúsítás esetében a fogyasztótól követelhető. A határar megállapítása a szeszárak határarszabásáról kiadott rendelet alapján az illetékes pénzügyigazgatósággal egyetértőleg állapítandó meg. Finomabb italokért, melyek kellően dugaszolt, lepecsételt és az ital megnevezését tartalmazó címlappal is ellátott edényekben kerülnek forgalomba, a legmagasabb ár megállapítása mellőzhető. A határarszabás kijátszása két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

A második rendelet pedig felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy szeptember elsejétől kezdve a pénzügyi hatóság engedélyéhez kötheti a szesznek rum, likör és egyéb égetett szeszszitalok előállításához való felhasználását. Aki a rendelet megszegi, két hónapra elzárható, kétezer koronával megbírságozható és azonkívül a megállapított nyereség kétszeresével büntetendő. E rendelet alapján a pénzügyminiszter külön rendeletben fogja az engedélyezés feltételeit megállapítani.

Halálozások. Csebi *Pogány* Pál földbirtokos, az OMGE. tagja, meghalt Balazsereken, Bereg vármegyében. — Somogyturi *Kunffy* Károly földbirtokos, okleveles gazda, tagja az OMGE-nek és Tolnavármegye törvényhatósági bizottságának, életének 45. évében meghalt Pusztafacánkerten. Nyugodjanak bekében.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete *Zselénski* Róbert gróf elnöklété alatt tartotta meg rendes évi közgyűlését. Elnök megnyitó beszédében a kormánynak a szőlősgazdák érdekében hozott intézkedéseit bírálta és méltatta, egyben vázolta a sok nehézséget, amelylyel a szőlősgazdák az ezidőszert meg kell küzdeniök. Ezt csak jóval magasabb borár képes ellensúlyozni. Utal a sok hamisított borra, amit a harctereken gyártanak s kéri ennek a leküzdésére a legszigorubb intézkedéseket. Megköszönvén a borkivitel tiltó rendelet enyhítését, üdvözlő a földművelésügyi minisztert magas kitüntetések alkalmából s *Lónyay* Ferenc miniszteri tanácsost, kit képviselével megbízott.

Lónyay Ferenc miniszteri tanácsos szerint Zselénski Róbert gróf által kifogásolt barackai telep felerészben már meg van szüntetve, még mintegy harminc holdon van gyümölcsös, ennek a megszüntetése nehezebb. Szólván a harcterek borellátásáról, közli, hogy ennek a szükségletnek Magyarországra eső részét a földművelésügyi miniszter szerzi be, az osztrák kontingenst a hadügyminiszter, aki erre megbízásokat ad ki. Nálunk csakis kész borkészletet vesznek tekintetbe, megbízásokat nem adnak ki. Kevés felszólalás történt, akkor is nem hamisítás miatt. A belső területen a hamisítás a borvizsgálóbizottságok megállapítása szerint nem nagyobb terjedelmű, mint békés időkben. Borkiviteli engedélyt adnak, főleg tokajira, tárgyalások vannak folyamatban kivitel engedélyezésére. A vörös borra nézve a földművelésügyi miniszter véleményét kéri ki.

Az igazgató-választmány jelentése kapcsán, amit tudomásul vettek, Bernát Béla hivatkozással arra, hogy a peronoszpóra több vidéken fellépett s több oldalról panaszkodnak, hogy a rézgalic második kiosztása nem történt meg, sürgős intézkedést kér. Miután a hordók ára napról-napról emelkedik, szükségesnek tartja, hogy az általa készletéből méltányos áron fedezze a gazdák szükségletét, továbbá történjen gondoskodás a kádárok szabadságolásáról s a dongafa tekintetében is.

Lónyay Ferenc miniszteri tanácsos megnyugtatta a közgyűlést, hogy a rézgalicosztás előhaladt, a gazdák június végére, tehát a kitűzött időnél jóval előbb megkapják a szükséges mennyiséget. Hat új rézgalic-gyár helyzetet üzembe, ha késedelmek történnek, a szétosztásnál ezt nem az anyaghiány idézi elő. A hordókérdést illetően minden irányban gondoskodás történt, a közpincékből és a harcterekről visszaszállított hordókból kívánják kielégíteni a gazdák szükségletét, munkásokról, dongafáról is gondoskodik a minisztérium, amely lépéseket tett arra is, hogy orosz foglyok állítsanak kádármunkákba. A közgyűlés megnyugvással veszi tudomásul a miniszteri tanácsos kijelentését, majd elintézi a zárószámadást és a jövő évi költségvetést állapítja meg, végül közfelkiáltással az igazgató-választmányban megüresedett helyeket töltötték be.

Drucker Jenő dr. tartotta meg ezután előadását a szőlőgazdasági munkás- és rokkantkérdésről. Szükségesnek tartja előadó a szőlőművelés és borászat fenntartásának és fejlődésének szempontjából, hogy a háboru befejezte előtt különös gond fordítsanak a szőlőgazdasági munkások kiképzésére s azt, hogy a gazdasági munkások kiképzésére szolgáló tervezet megállapításába az egyesület képviselői bevonassanak. Javasolja, hogy küldjön ki az egyesület munkabizottságot, mely a jövő őszi és tél folyamán kórházakban, lábadozó otthonokban tartózkodó, hadi munkát végző és szabadságolt katonák részére szőlészeti és borászati előadásokat rendez a fővárosban és a borvidékek gócpontjain. Egy másik javaslata, hogy a fontosabb szőlőművelési és borkezelési munkálatok népies ismertetése megfelelő számú példányokban osztassák ki a beteg katonák, azok otthonmaradt hozzátartozói között, végül pedig kívánatosnak tartja, hogy a földművelésügyi miniszter sürgősen rendezzen be szőlészeti és kertészeti oktatásra intézetet, ahol a rokkantak megtaníthatnának arra, hogy saját gazdaságaik teendőit elláthassák.

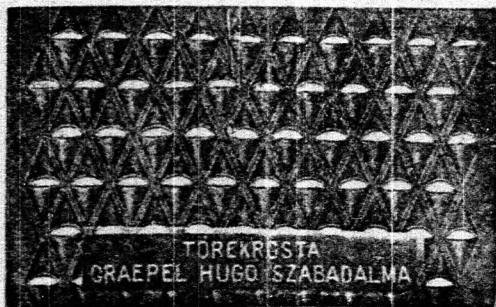
Barta Ödön orsz. képviselő az előadás kapcsán megvilágítja, hogy az új adótörvények mennyire elevenébe vágna a szőlőgazdaságnak, mire a közgyűlés utasítja az igazgató-választmányt, hogy ezzel a kérdéssel sürgősen foglalkozván, a védekezésre tegye meg az alkalmas lépéseket, Barta Ödönt pedig a közremunkálásra felkéri. Jablonowski József kir. tanácsos, az állami Rovartani Állomás igazgatója engedve a megnyilvánult közóhajnak, a homoki filloxera-kérdésről bejelentett előadása helyett nagy figyelemmel hallgatott előadást tartott a most nagyon is aktuális szőlőmoly elleni védekezésről, ismertetve annak mai állását, a kísérleteket, abban foglalja össze végkövetkeztetését, hogy akkor jut végre megoldáshoz a szőlőmolykérdés, ha a szőlőgazdák megfelelő nikotinhoz jutnak. Többek hozzászólása után az elnök köszönetet mondott az előadónak, a közgyűlés elfogadta Weiler Kálmánnak a must cukrozásának eltiltására, Róth Pál dr.-nak a homoki és egyéb sikvidéki szőlők hegyközégségi mintára való szervezésére, valamint az országos bortözsde létesítésére célzó indítványait.

Az aratás és a hatóságok. Az aratási munkára vonatkozó rendeletek a hatósági szervezet aképpen állapították meg, hogy a kormány irányítása mellett az aratási munka intézése az egyes törvényhatóságokra nézve az alispán elnöke alatt működő mezőgazdasági munkabizottság, illetőleg a járásokra nézve a járási főszolgabíró elnöke alatt működő járási mezőgazdasági bizottság feladata. Ennek folytán minden ügyben a járási főszolgabíróhoz, illetve az alispánhoz kell fordulni, mert egyesek által tett közvetlen előterjesztésre egyik minisztérium sem tehet semmiféle intézkedést. Mind a közigazgatási hatóságoknál, mind az érdekelt minisztériumokban az aratás tartama alatt természetesen állandó szolgálat van.

A Magyar Gazdaszövetség igazgató-választmánya Darányi Ignác elnöke alatt ülést tartott, melyen Meskó Pál titkár előterjesztése alapján az aratási munkálatok sikeres lebonyolítása érdekében sürgőssé vált intézkedések kerültek megbeszélésre. Az előadó utalt a honvédelmi minisztérium rendelkezéseire, amelyek sok tekintetben megnyugtatók. Mivel azonban a viszonyok változtak, rendkívüli és sürgős intézkedésekre van szükség. Emödy József, Zichy Tivadar gróf, Eröss Rezső, Gőrgy Endre, Hertelendy Ferenc, Gaál Gaston és Pallavicini György őrgóf hozzászólása után a választmány kimondotta, hogy fölkéri a kormányt, hasson oda, hogy a közmunkáknál, ipari és kereskedelmi vállalatoknál alkalmazott hadifoglyokat az aratás idejére sürgősen bocsássák a mezőgazdaság rendelkezésére, hogy továbbá a legfőbb érdeket képező katonai szempontok korlátain belül a frontmögötti katonai erővel is támogassa az aratást, végül, hogy a községi intező-bizottságok az aratás sikere céljából hatályosabb eszközöket nyerjenek a közérő kirendelésénél. Schandl Károly dr. s.-titkár ismertette az idei gabona-termés zár alá vételéről szóló rendeletet, javasolva, hogy erről s a termés értékesítését érdeklő összes rendeletekről utmutató füzetben tájékoztassa a szövetség a gazdaközönséget jogainak védelme érdekében. Eröss Rezső a lisztőrlés százalékarányának ellenőrzését sürgette, Förster Aurél pedig a szövetkezeti gabonaráktárak sérelmét tette szóvá, amelyektől megvonták a vásárlási jogot. Emödy József azt indítványozta, hogy mivel a Székács-féle, továbbá a francia és a

somogyi tar buzákkal bevetett földeken nincsen rozsdá, ezt a nemesített búzát vásároltassa össze a Haditermény R.-T. kizárólag vetőmagnak. Mindhárom indítványt a választmány magáévá tette s ily értelemben ír föl a kormányhoz. Czettler Jenő doktor a birtokpolitikai bizottság munkálatairól számolt be, utalva arra, hogy Prohászka Ottokár igazgatóválasztmányi tag indítványa idején már meglehetősen előrehaladtak a bizottság tárgyalásai a birtokjog és birtokvédelem terén. Az indítvány sürgősebb részének megvalósítása céljából külön rokkantügyi bizottság alakult, a birtokpolitikai bizottság pedig kutatásait adatgyűjtéssel is kiegészíti, a kész javaslatok előreláthatólag az őszi folyamán kerülnek a választmány elé. Bizonyos mértékig kapcsolatos ez a munka a polgári törvénykönyv előkészítésével is és ezért a bizottság munkálataiba több előkelő gyakorlati jogászt bevont. A rokkantügyi bizottság vármegyéenként keresi meg a birtokosokat, jelöljék meg módzatukat, miként mozdíthatnák elő a rokkant katonák elhelyezését, illetve földhöz juttatását. A mozgalom pénzügyi részének előkészítésével Papp Géza bárót s az eladót bizza meg a bizottság. Czettler Jenő dr. ismertette a szövetségnek a hadinyereségadó ügyében a pénzügyminiszterhez intézett felterjesztését. Miután a többi adójavaslatok szövege csak most került nyilvánosságra, külön bizottság küldését kérte tanulmányozásukra. Darányi Ignác elnök kifogásolja, hogy a hadinyereségadó kulcsánál különbség nincs azok rovására, akik nem rendes foglalkozásuk útján értek el nagy nyereségeket. A vagyoadónál az átmenetileg magas árakat képviselő fundus instructus rendes értéket kell alapul venni. Az adóbevallások tekintetében pedig egyenlő szigorú követel mindegyik osztálynál az adóbevallás kötelezővé tétele mellett. Zichy Tivadar gróf hozzászólása után az előadó előterjesztését elfogadták. Schandl Károly dr. s.-titkár a főváros által összehívandó dunai konferencia előkészületeiről tett előterjesztést, ismertette a szövetség véleményes átiratát, mely az olesó vízi uton beözönlő keleti mezőgazdasági behozattal szemben junktimot követel a magyar mezőgazdaság határos vámvédelme és a dunai hajózási ut fejlesztése között. György Endre a belső víziutak kiépítését is követelendőnek tartja, Meskó Pál titkár előterjesztésére a választmány özv. Kolozsváry Lajosné helyettes szerkesztő elhunyt felett részvételt jegyzőkönyvbe iktatta. Végül 130 új tagot, köztük 76 falusi szervezetet vett fel a tagok közé.

Gondoskodás a cséplés biztosításáról. A Veszprémmegyei Gazdasági Egyesület az idei cséplés zavartalan biztosítása érdekében kebelében műszaki osztályt létesített. Ez az osztály elsősorban motor- és gözcséplőgépet bocsát azon gazdák rendelkezésére, akik eddig még cséplési szerződést nem kötöttek, vagy valami előre nem látott okból a szerződötött gép a cséplést elvégezni nem tudja. Az egyesület tartalékgépeit a legméltányosab feltételek mellett bocsátja a gazdák rendelkezésére a jelentkezés sorrendjében. Tekintve azt a körülményt, hogy a mai nehéz viszonyok között a cséplők és motorok kezeléséhez szakképzett kezelőszemélyzet kellő számban nem áll a gazdák rendelkezésére, a gazdasági egyesület bizonyos számú gépészt és motorkezelőt szerződött, akiket az érdekeltek távirati vagy levélbeli megkeresésére a műszaki osztály rendelkezésre fog bocsátani. Azon esetben, ha a vármegye területén bármiféle üzem-



TÖREKRETA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

GRAEPEL HUGÓ BETÉTI TÁRSASÁG

malomépítéset, gép- és rostalemezgyár,

Budapest, X., Szlávy-utca 22.

Ajánlja kitűnően bevált szabadalmazott lemezőtrekrostit,

bármely rendszerű cséplőgéphez a meglévő fakerethe illeszthető. Tartósabb minden más törekrostitnál. Magvesztéseget kizár. A finompolyya tisztább. A rosta nem dugul el. Az egész gép teljesítményét lényegesen fokozza. Magyarországon, Ausztriában, Németországban és Romániában 100.000 darabnál több kifogástalan használatban.

Kivánatra leírás, ajánlat, minta, valamint malom és gazdasági árjegyzék ingyen és bérmentve

zavarok fordulnának elő a cséplőgépek, motorok, aratógépek stb. körül, ezeknek kijavitása végett az egyesület szakközegét kívánatra a helyszínére kiküldi. Az egyesület műszaki osztálya, nemcsak a cséplőgépek, motorok, aratógépek stb. kijavitását, hanem lehetőleg gőz- és motorszántógépek javítását is eszközözi. Magára vállalja a műszaki osztály, hogy a gépeknél előforduló nagyobb törések stb. esetén, ha nem lenne módja a hibákat kijavítani, a hiányzó géprészeket a gyárból megvitatja, hogy a gazdákat e nehéz időkben a munkától el ne vonja.

Az Országos Állatvédő Egyesület a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének nagygyűlésével együtt közgyűlést tartott K. Nagy Sándor alelnök elnöklése alatt. Fodor Árpád tanár, főtitkár beszámolt az egyesület elmúlt évi működéséről, amely a háborús viszonyok között is igazán eredményesnek mondható. Az egyesület készséggel ad bővebb felvilágosítást hasznos és nemes tevékenységéről, akik eziránt hozzáférnek. Az egyesület a gazdaközönség részéről is a legmelegebb támogatásra érdemes.

Gyümölcs- és zöldségfeldolgozási gyakorlatok a kertészeti tanintézetben. A mostani rendkívüli viszonyok között a földművelésügyi miniszter a rendestől eltérő módon is támogatni akarja a gyümölcs- és zöldségértékesítés ügyét. E célból a Budapesti m. kir. Kertészeti Tanintézet (I., Ménesi-ut 45 sz.) gyümölcsfeldolgozó berendezésének felhasználásával f. évi június 20-tól szeptember közepéig, kéthetenként ismétlődő, sorozatos gyakorlati feldolgozó tanfolyamokat rendez. Az oktatás úgy történik, hogy a jelentkezők a Tanintézetben folyó feldolgozási munkákban segédkeznek, de saját céljaikra is feldolgozhatnak kisebb mennyiségű gyümölcsöt és zöldségterméket önmaguk által beszerzett anyagok felhasználásával és felügyelet mellett. A gyakorlaton való részvételért közvetlen a Tanintézet igazgatóságánál kell jelentkezni. A részvétel díjtalan. Előnyben részesülnek azok, akik a feldolgozási gyakorlatokkal oly célból óhajtanak ismerkedni, hogy ismereteiket még a folyó évben más érdeklődőkkel társadalmi uton közöljék és őket az egyszerűbb feldolgozásokba, aminők az aszalás és izek főzése, beoktassák. Jelentkezni állandóan lehet.

Váltott szekerek. Tudom, hogy e tárgyról egyszer-mászor a „Köztelek”-ben már volt szó, de ami nem általánosan elterjedt szokás, azt, ha jó, nem árt néha-néha felfrissíteni, emlékeztetnie hozni, különösen a mostani gazdasági viszonyok között, melyek arra utalják a gazdát, hogy minden munkáját idejében, lehető legelőcsöbben és legkevesebb idővesztéssel végezze. Főleg a széna és szalmás-gabonák betakarításánál, de a trágyahordásnál is sok időt és igaerőt használhatunk a váltott szekerek alkalmazásával, melynek fölönye és fontossága az, hogy épp akkor, mikor a hordás van, e miatt ne álljon meg a szántás, mely akár elsőnek, akár már keverésnek, de ugyanazon időre esik, tehát szinte nem halasztható, hanem menjen mind a két munka úgy, hogy a hordás teljes szekérszámmal, a szántás pedig a váltott szekerek révén megkímélt fölös igaikkal végeztesse. Így például, ha egy gazdaságnak tíz igája és ugyanannyi szekere van, mind a tíz *szekere*

hordhat, de nem mind a tíz *igája*, hanem a váltott szekerek révén 4, 5, 6 szánthat. A távolsághoz képest, melyre a termés hordandó, 4—6 iga kiviszi a tíz szekeret a boglyákhoz, keresztetekhez s ott 1—2 szekérral megkezdődik a rakodás; az első szekeret lehetőleg két ember rakván, hogy mentül hamarabb legyen leraknivaló benn a kazalnál, asztagnál. Ezek tehát mennek be s amint lerakodtak, azonnal mennek ki. Ezalatt a künn megrakott szekerekből 1—2 már bejött, vagy utban van s ottkinn is rakodik még; a most kiérkező egy-két első fogat saját üres szekérével odaáll, ahol sorjában rakodni kell s ott kifog az üres szekérből, átfog egy azalatt megrakott szekérbe (a legközelebbibe) s indul azonnal befelé. Ott azalatt 1—2 szekér lerakódott és bérése meg már ki, vagy még csak készülődik; amely üres szekérnek nincs igája, vár a leghamarább beérkezőre, mely az asztaghoz állva, azonnal kifog és átfog az üres szekérbe, halad ki. Így forog az egész nap, nap-nap után, a távolsághoz mérten több-kevesebb igával. Volt olyan esetem, hogy egy iga három szekérral hordott búkkönyt s így két fogatot megkíméltem; csak ember legyen elég, hogy az iga mentül kevesebbet álljon. A fő pedig az, hogy úgy a kazalnál, mint a rakodásnál egy-egy ügyes emberünk legyen, ki az átfogás mentül gyorsabb végzése okából segít; továbbá szemes felügyelet kinn és benn, hogy torlás ne történjék. Tótmegyeren bold. Ótocska felügyelő idejében 10—12 éves lányok és fiúk vezették ki és be a szekereket s a hordáshoz hosszú nyújtót és oldalakat alkalmaztunk. A munkások számát arányosan kell elosztani s a kereszteteknek, boglyáknak már jó eleve úgy kell rakva lenni, hogy az odaállított üres szekér egy helyben, továbbvontatás nélkül, megrakodhassék. Ez a munka előfeltétele. A többi iga pedig szánt és ha bőven van muszka, vigan halad a munka. (Micske, Bihar m.) *Id. Molnár Lajos.*

Gazdasági álláskövetítés. Megemlékeztünk már arról, hogy a Gazdaszövetség ismét életbe léptette a múlt évben szervezett álláskövetítő irodáját. Főleg a középiskolák és kereskedelmi iskolák idősebb növendékei részére.

Munkára jelentkezők már elég szép számmal vannak, amint az az alább közölt listából kitűnik. Irodai és felügyelői munkára jelentkezők: Baruch Simon Budapest, IX., Soroksári-ut 32., Pál Ferenc Budapest, VII., Garay-u. 12. II., Számó László Budapest, VII., Garay-u. 44. I., Schwarz Mór Budapest, VI., Sziv-u. 42. I., Hollós Tibor Budapest, V., Aréna-u. 72. II., Egyedi Béla Budapest, X., Harmat-u. 12., Megyeri Andor Budapest, X., Nyitra-u. 8., Titz László Budapest, X., Füzér-u. 19., Roth Sándor Budapest, X., Vaspálya-u. 7., Sommer József Budapest, IX., Lónyay-u. 38., Bauer Gyula Budapest, VI., Vilmos eszár-u. 17., Haas Sándor Budapest, VI., Sziv-u. 54. II., Szántó Andor Budapest, VII., Rózsa-u. 38/a., Bíró Gyula Budapest, VII., Perterdi-u. 3., Hajdufy Bertalan Budapest, VIII., Muzeum-körut 21. II., Hajdufy Károly Budapest, VIII., Muzeum-körut 21. II., Elek Kálmán Budapest, VII., Thökölly-u. 12., Krausz József Budapest, VI., Munkácsy-u. 5—7., Polacsek Lajos Budapest, V., Csanády-u. 7., Breuer Béla Budapest, IV., Bátya-u. 7., Feldmann Ferenc Budapest, IX., Közraktár-u. 10., Ádám Jenő Budapest, VII., Dembinszky-u. 18., Dubovay Jenő Budapest, X., Füzér-u. 19., Buda Iván Budapest, I., Villányi-u. 12., Buday György Budapest, IX., Köztelek-utca 8., Zimmermann József Kőbánya, Vaspálya-u. 5. Bihari Károly Budapest, X., Füzér-u. 7., Bihari Béla Budapest, X., Füzér-u. 7., Földvári István Budapest, VII., Elemér-u. 38., Klinszky Ferenc Budapest, II., Csalogán-u. 5., Márton László Budapest, V., Solyom-u. 16., Frei Oszkár Budapest, II., Ostrom-u. 16., Viski Hanka

Tibor Máramarosziget, Réti Béla Nagymaros, Diófa-u. 7., Schlesinger Imre Budapest, VII., Városligeti-fasor 27., Holländer Ferenc Budapest, VII., Bethlen-u. 9. II., Sommer Zoltán Budapest, IX., Lónyay-u. 36. II., Vastuka László Budapest, VII., József-körut 69. III., Munkácsy Ferenc Budapest, I., Krisztina-körut 85. földszint., Lustig József Budapest, X., Suszter J. u. 6., Béla Zoltán Ujpest, Virág-u. 14., Fridl Jenő Budapest, I., Ráth György-u. 4., Bartha Jenő Ujpest, Mező-u. 35., Friedrich Aladár Budapest, III., Ujlaki-rakpart 30., Gábor Imre Budapest, VII., Kertész-u. 35., Raisz Károly Budapest, III., Bécsi-ut 171., továbbá az Ujpesti főgimnázium tanulói közül: Friedler Gyula, Dobrolovszky Gyula, Csermák Lajos, Nádas Jenő, Friedmann Rezső, Barna László, Bartha Jenő, Jancsi László, Vértes Dezső, Gresitzky Gottfrid, Wagner Géza, Kamiss Gyula, Zubriczky Béla, Barna Imre, Hoffmann Tibor, Krebsz Mihály, Varga Sándor, Hanzel József, Incefi István, Kolubán Antal, Molnár Vilmos, Sarkadi Jenő, Löwi László, Novák János, Tusnovics Aladár. Ez utóbbiaknál az értesítés az ujpesti főgimnázium igazgató-ságához intézendő Ujpestre. Gépészek jelentkeztek: Pindor Pál Budapest, V., Visegrádi-u. 103. I., Huttya Lipót Rákospalota, Hajnal-u. 36., Polacsek Ernő Ujpest, Mező-u. 29., Pittner József Ujpest, Somics-u. 56., Lénárt Lajos Budapest, X., MÁV-telep 40., Szűts Antal Budapest, K. u. K. Ersatz Dep. Filia Werkstadt, Gömb-u. 82. Tehesgazdának jelentkezett: Szóó Imre, Mesterberkipusztá, u. p. Szár, Fejérm.

Felkérjük gazdatársainkat, hogy amennyiben az itt ajánlott munkások iránt érdeklődnek, bizalommal forduljanak a fenti címekre.

Erdészeti tisztviselők gyermekeinek segélyezése. Az állami erdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alaphoz az 1916—1917. tanévre szóló segélyeket augusztus havában osztják ki. Segélyben részesülhetnek az állami erdészetnél alkalmazott tényleges szolgálatban álló, nyugdíjazott és elhalt összes tisztviselőknek mindkét nembeli gyermekei és árvái, ha belföldi tanintézetek valamelyikének tanulója a jövő tanévre felvétettek s ha osztályzatuk megfelelő. Elégtelen osztályzat kizárja a segélyezést. A segélyek adományozása a folyamodó tisztviselő vagyoni viszonyainak számbavételével történik. A segélyek iránti kérvényeket szabályszerű bélyeggel ellátva, legkésőbb folyó évi július 8-ig „Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságához” (Budapest, V., Zoltán utca 16.) kell beküldeni. Az ezen határidőn túl beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogják.

Felhívjuk olvasóink szives figyelmét Mayer és Moller olaj-, gépkező- és vegyipari r.-t.-nak lapunk mai számában közzétett hirdetésére.

Az állatorvosok nagyszámu bevonulása következtében az idén rendes tavaszi védő-oltások végrehajtása akadályozott. Fell kell azonban a gazdaközönség figyelmét arra a körülményre hívunk, hogy a háborús állapotok az idején nyarat járványtani szempontokból különösen veszedelmessé teszik s így a különböző állati járványokkal szemben az állatállomány megerősítése az idén különös fontossággal bír és minden gazda legvitálisabb érdekeire jelentőségteljes. A járványok leküzdésére szükséges védőoltóanyagok és gyógyítószerumok a legrégebb magyar intézetnél a Laboratórium védőoltóanyagok termelésére részvénytársaságnál (Budapest, IX., Lónyay-utca 18/b. Sörgöncim „Vaccin Budapest”) a legkitünőbb minőségben szerezhetők be. Kívánságra az intézet a bevonult állatorvos helyettesítéséről is gondoskodik.

DEBRECZENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T. GYARTELEP ÉS IRODA: VARGAKERT, DÉLISOR 19.

Ajánlja: Tolórendszerű

„HORTOBÁGY-DRILL”,

kanalas rendszerű

„HAZAI-DRILL”

műtrágyaszóróval kombinált

„NAPOLEON-DRILL”

vetőgépeit,

melyek sorba vetnek és sorba trágyáznak.

Gazdasági szekereit, szénagyűjtőit, továbbá egytetemes acélekéket, SV jegyű 2-, 3-, 4-tagu boronákat, tárcsás répvágókat, dobrendszerű szecsavágókat, kukoricaültetőket és morzsolókat.

Sziveskedjék ajánlatot kérni.

NYILTER.

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.



Eladó birtok.

Több elsőrendű birtoknak esetleg felszerelés és vetéssel együtt való eladására közvetlen megbízásom van, valamint 4-8% kamatozás alapján

törlesztés kölcsönrel
szolgálhatok.

Schwarz Gusztáv banküzlet

Budapest, V., Gizella-tér 6.

**Kemna-féle és Allamgépgyári gyártmányu
gőzekékel vállalunk**

bérszántást

augusztus 20-ig.

Érdeklődések a felszántandó terület nagyságának és fekvésének megjelölésével „Bérszántó Vállalat 1916” jel alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6705

Uj rendszerű mezőgazdasági gépeknek gyártására és forgalombahozatalára összekötésbe lépne, illetőleg társulna szakember céggel vagy személylyel, a mostani kitünő konjunktura és gazdasági munkáshiány kihasználása céljából. :: Ajánlatok „Lányi mérnök” névre a kiadóhivatalba küldendők. ::

**Csupán 2 napig használt
amerikai
kévekötő aratógépeket
(Walter-Wood-gyártmány)
hozzá 1 q amerikai manillát
ajánl — míg a készlet tart —
azonnali szállításra
BARTA BERTALAN,
ezelőtt Szabó és Barta cég,
Budapest, Visegrádi-u. 8.
Telefon 64-16. 6666**

**Mindennemü
régibélyeget és
boritékot
cserélek vagy készpénzért megveszek.**
Cím a kiadóhivatalban, vagy megkereséseket „Sz. I. 6614” jel alatt a kiadóhivatalba kérek. 6614/a

Kimutatás a ragadós állatbetegségek áterjedéséről.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1916. június 23.

A betegség neve	Fertőzve volt		Múlt heti állapot			
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	137	153	120	132	147	151
Veszétség	383	397	381	395	359	400
Takonykór	47	56	48	57	49	54
Szaj- és körömfájás	383	3131	305	2449	700	4814
Juhhimlő	4	4	4	4	3	5
Ivorsz. hóly. kiütés	23	51	25	61	29	98
Rühkór	900	1912	919	1954	388	775
Sertésorbánc	209	729	169	635	65	192
Bivalyvész	6	14	8	18	12	12
Sertésvész	624	2634	560	2265	262	928

Ausztriában 1916. év június 7-én fertőzve volt: veszétséggel 34 k. 29 u., takonykórral 15 k. 16 u., ragadós szaj- és körömfájással 279 k. 2174 u., sertésvészszel 87 k. 211 u.

Németországban 1916. év apr. 15-én fertőzve volt: takonykórral 65 k. 74 u., rag. szaj- és körömfájással 726 k. 1176 u., sertésvészszel 411 k. 508 u., rag. tüdőlobbal — k. — u.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Napijelentés a gabonátözsdeiről.

1916. június 23.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonaosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Gabonaneműekben üzletkötések nem történtek. Az országos rekvirálások folytán az üzlet teljesen szünetel.

Örlemények és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete abraktakarmányosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Az abraktakarmányok árak a következők voltak Budapesten zsákkal teljes vagonrakomány vételénél 100 kilogrammonként:

Finom korpa	—	Határár 17:50 K.
Goromba korpa	—	
Rozskorpa	—	
Budapesti gyári repcepogácsa	51	— 52
Lukullus maximált ára 100 kilónként	—	
zsák nélkül helyt gyár vagonkételekben	—	
vasúthoz	43	—
kicsinyben	44	—

A budapesti tojástözsde árjegyzései.

1916. június 21.

Tiszavidéki eredeti	340	—	K.
Kosárúru (4 1/4 darab 1 korona) átszámítva	338	80	— K.
Irányzat: szilárd.	—	—	—
Időjárás: borús.	—	—	—

A szeszüzlet.

A képviselőházban legközelebb tárgyalás alá kerülő szeszadótörvény módosításáról szóló törvényjavaslat és a csütörtökön a hivatalos lapban az égetett szeszszita- (folyadék) a kimérés vagy kismértékben való elárulás esetében követelhető legmagasabb árak megállapításáról szóló 1439/1916. M. E. számú rendeletük folytán az üzletben igen tartózkodó irányzat uralkodott és dacára a nagyobb kínálatoknak és olcsóbb ajánlatoknak, a forgalom szűk korlátok között mozgott. Főleg a rum- és pálinkaüzletben, ellenben a szeszüzletben — tekintve a még mindig élénk kereslettel szemben — a gyéribb kínálatot, csak kisebb tételek kerültek forgalomba prompt szállításra.

Romániából e héten is érkezett szesz likőr- és gyümöles-pálinkagyárosok címére.

Denaturált szeszben a kereslet e héten is állandóan élénk volt és főleg kisebb tételek kerültek forgalomba a pénzügyminiszter által előírt árakon.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről csak néhány kisebb tétel kontingens nyersszesz került forgalomba.

A sertésüzlet heti szemléje.

(Az Országos Sertésüzletkezelési Egyesület heti jelentése.)
1916. június hó 17.

Az elmúlt hét sertésüzletének a múlt hetihez hasonlóan változatlan képe volt s az árak sem emelkedtek. A ferencvárosi sertésvásáron, ahol a felhajtás 2293 drb volt, a hét végén fiatal I. és II. r. zsirsertés 835—845 filléren, öreg I. r. 830—835 filléren, II. r. 770—800 filléren kelt el. A soványsertésüzlet irányzata szintén szilárd. Beállítani való nehezebb sülőknek 820—850 fillér, könnyebbeknek 900 fillér volt az árak. Malacok 850—900 filléren keltek el. A bécsi sertésvásáron élénk

forgalom mellett (4702 drb felhajtás) legelsőrendű zsirsertések 5—10 fillérral drágultak kilogrammonként (695—730 fillér), középsertések ára változatlan maradt (630 fillér). Hussertésekben legelsőrendűek 10 fillérral drágultak, különben változatlanul jegyeztettek.

Budapesti lóvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1916. június 21.

Főlhajtatott:

	Arak
Jobb minőségű hátszló és csikó	16 drb 800—2000 (drb-ként kor.)
Könnnyű kocsiló (jukker)	47 " 1200—3400
Nehéz kocsiló (hintós)	39 " 1300—1750
Igás kocsiló (nyugati vér)	67 " 1400—4000
Igás kocsiló könnyű	146 " 700—960
Fuvaroslovak	34 " 520—700
Parasztlovak	39 " 310—540
Aláfrendelt minőség és vágó	304 " 80—800
Összesen	692 drb

Eladatlan maradt — — — — — 274 drb

Irányzat: élénk. Székesfőváros levágásra vásárolt 193 darabot 300—490 K.-ig.

Budapesti juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1916. június 19.

Főlhajtatott:

Magyarországból	1979 drb juh	5 drb kecske
Szerbiából	— " juh	— " kecske
Összesen	1979 drb juh	5 drb kecske
Eladatlan maradt	— drb juh	— drb kecske

Á r a k
(kilogrammonként élőszuliban, korona értékben).

	kg.	páronként
Hízott ürü	320—340 fill.	kor
Feljavított juhok	300—315 " "	"
Kiverő juhok (anya)	300—340 " "	"
Kisorolt kosok	280—310 " "	"
Durvaszörű	— " "	"
Kecskék	— " "	"
Bárányok	320—340 " "	"

Irányzat: csendes volt, az árak 10—20 fillérral hanyatlottak kilogrammonként.

Budapesti vágómarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1916. június 21.

Főlhajtás összege: Minőség szerint:

Uj felhajtás	1966 drb	Elsőrendű hízott	52 drb
Mult vásárról	— " "	Másodrendű	1847 " "
visszamaradt	— " "	Aláfrendelt minőség	13 " "
Összeg	1966 drb	Növendékmарha	25 " "
Eladatlan vágóhidra	—	Bivaly	29 " "
		Összeg	1966 drb

Származási hely szerint:

	Nem szerint:
Magyar eredeti	334 drb
Magyar tarka	1603 " "
Bivaly	29 " "
Dánai	— " "
Ausztriai marhák	— " "
Összeg	1966 drb

Á r a k
(100 kg.-ként élőszuliban minden levonas nélküli állatokban.)

1916. június 21.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hízott ökör	530—550	480—525	410—470
Tarka hízott ökör	570—615	500—560	420—490
Konzerv ökör	—	—	—
Tehén	520—565	470—510	400—460
Bika	530—580	480—520	420—470
Növendékmарha	—	360—470	—
Bivaly	—	300—460	—

Irányzat: élénk volt, az árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1916. június 20.

Arak:

Főlhajtatott:	(kilogrammonként élőszuliban állatokban)
Magyarországból élő borjú	668 drb I. oszt. II. oszt.
" rugott	12 " 360—400
Ausztriából élő	— " —
" leszurt	— " —

Arak:

	kor. értékben páronként
Magyarországból élő bárány	910 drb
Ausztriából élő bárány	— " "
Összesen	1590 drb

Irányzat: lanyha volt, az árak ismét 30—40 fillérral kilogrammonként hanyatlottak.

Budapest-ferencvárosi zárt sertésvásár.
(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1916. június 21.

Heti felhajtás összege	Érkezett vagon	Érkezett összesen darab	Eladott	Eladatlanul maradt
június 16-tól június 21-ig	128	3740	3383	726

Napi árak fillérben

N a p	Óreg nehéz páronként 400-500 kg.	Páronként 300 kg.-on felül	Páronként 200-300 kilogramm	Könnnyű 220 kg.	Husos fajta
1) jun. 16.	770-800	835-845	835-845	835-845	-
jun. 21.	-	870-880	870-880	820-880	-

1) Az árak elősúlyban páronként 45 kg. elősúly és 4% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányzat: szilárd, az árak 10-35 fillérrel emelkedtek kilogrammonként.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizialó telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vevő javára értendő.)
Óreg nehéz páronként 400 kg. felül fillérig
Óreg közép " 300-400 kg. " "
Fiatal nehéz " 320 kg. felüli súly 870-890 " "
Fiatal közép páronként 250-300 kg. 870-890 " "
Fiatal könnyű " 250 kg. " "
A hizott sertésüzlet irányzata: szilárd.
Kőbányára egészséges sertések forgalmi korlátozás alatt levő területekről is szabadon szállíthatók. A felkúrdási szándék a kertületi állatorvossal közlendő, ki mindenkor szolgál a szükséges utbaigazítással.

Soványsertés-árak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete jelentése.)
1916. június 23.

Sertésveszen átment sertések	kilogrammig	korona
" " " "	60-100	870-870
" " " "	100-120	870-870
" " " "	120-160	870-850
" " " "	160-200	850-840
Sertésveszen át nem ment	60-100	840-840
" " " "	100-120	840-840
" " " "	120-160	840-840
" " " "	160-200	840-820

Árak elősúly kilogrammonként 4% engedménnyel.
Irányzat: szilárd.

Soványsertés-árak.

(Kredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományostól [VIII. kerület, Népszínház-utca 22.] a „Köztelek” részére.)
1916. június 20.

Sertésveszen átment sertések	kilogramm	korona
" " " "	60-100	850-850
" " " "	100-120	850-850
" " " "	120-160	850-840
" " " "	160-200	840-820
Sertésveszen át nem ment	60-100	800-800
" " " "	100-120	800-800
" " " "	120-160	800-800
" " " "	160-200	800-800

Árak elősúlyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: szilárd.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1916. június 19.

Felhajtás összege:

Minőség szerint:	drb	Minőség szerint:	drb
Hizott s legelőmarhában felhajtás	544	Hizott marha	544
Csontozni való marhában felhajtás	286	Legelőmarha (Wiedew.)	-
Összesen	830	Csontozni való	286
Eladatlan maradt	-	Összesen	830

Származási hely szerint:

Magyarországi	183	Nem szerint:	
Galíciai és bukovinai	-	Ökör	152
Osztrák tartományokból	647	Bika	237
Boszniai	-	Tehén	441
Összesen	830	Bivaly	-
		Összesen	830

(Árak 100 kilogrammonként elősúlyban, koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

1916. június 19.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	446-500	441-475	425-440
Bikák	451-475	416-450	400-415
Tehén	451-475	416-450	400-415
Hizott üsző	461-485	426-460	410-425

Irányzat: a kínálat 300 darabbal kisebb volt a multhetnél, emiatt prima hizók 10-20 koronával drágultak, a többi minőségűek árai változatlanul maradtak, az irányzat igen élénk volt.

Bécsi sertésvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1916. június 20.

Felhajtás:

Minőség szerint:	drb	Származás szerint:	drb
Hussertés	1857	Magyarországból husos	1662
Zsirsertés	2618	Magyarországból zsirfajta	2613
Összesen	4475	Galiciából	-
		Osztr. tartományokból	200
		Németbirodalomból	-
Eladatlan maradt	-	Összesen	4475

(Árak kilogrammonként elősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	O.	730
" " " "	I.	705
" " " "	II.	640
Hussertés	OO.	690
" " " "	O.	655
" " " "	I.	625
" " " "	II.	575
" " " "	III.	505

Irányzat: a kínálat 200 darab zsirsertéssel kevesebb volt, mint a multheti vásáron. Az I. és II. osztályu 5-10 fillérrel drágult. Hussertés 10 fillérrel drágult.

Bécsi szarvasmarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1916. június 21.

Főlhozatal:

Magyarországból élő borjú	— db	Árak (kg.-ként fillérekben tisztított súlyban) I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból leölt " " " "	—	—	—
Ausztriából élő " " " "	—	—	—
Ausztriából leölt " " " "	2833	540-580	480-538
Magyarországból leölt bárány " " " "	—	620-660	K. párjé
Ausztriából leölt " " " "	80	—	—
Magyarországból „zsirsertés” " " " "	—	820-840	—
Ausztriából „hussertés” " " " "	1469	760-800	—
Magyarországból leölt juh " " " "	—	—	—
Ausztriából leölt " " " "	98	610-660	—
Összesen	4480 db.		

Irányzat: borjú kínálata 100 darabbal nagyobb volt, mint a multheti, de élénk kereslet mellett összes minőségűek 20 fillérrel drágult. Zsir- és hussertés, valamint idei bárányok árai változatlanok. Ellenben juh 10 fillérrel drágult.

Szerkesztői üzenetek.

S. J. A m. kir. minisztérium 2826/1915. M. E. számú rendelete értelmében a birtokossal szemben 3 havi járandóságait jogosan követelheti. E.

M. G. Csákyó. Sem az őszi búkköny, sem a biborhere nem teljesen fagyálló; a szintén korai zöldtakarmányt nyújtó szöszösbúkköny azonban teljesen ellenálló, feltéve, hogy eléggé megerősödve kerül a tétbe, de hátránya a nehéz magtermesztés. Az őszi búkköny különben a tavaszi vetési búkkönyünk őszi változata; talaj- és trágyaigényei tehát az utóbbival megegyezők, vagyis jobb talajt kíván: a szárazságot sem szereti. Szeptember első felében vetendő 20% rozsszal, vagy 25% őszi árpával keverten. Az erős száraz fagyokat nagyon megerzi, tönkretetheti a tavaszi olvadásokkal járó váltakozó fagy is. Rendesen májusban kaszálható. Annyi és úgy vetendő mint a zabosbúkköny.

A biborhere a szélsőséges talajoktól eltekintve, megterem minden talajon, de nagyon kényes az időjárással szemben; egyrészt a zord vagy nem védett fekvést nem bírja, másrészt ősszel és tavasszal is elég sok csapadékot kíván sikerültéhez. Augusztus második felében, szeptemberben vetendő, kat. holdanként 15-20 kg. gabonaszóróval: rendesen május hó második felében kaszálható.

E növények termesztésére egyébként részletesen megtanít Szilassy-Grabner: „Széles takarmánynövények termesztése” c. munkája, mely kiadódvatalunknál is megrendelhető. A biborhere és szöszösbúkköny termesztésének kimerítő leírását különben megtalálhatja „A homok pillangósvirágú takarmánynövényei” c. füzetben is, melyet a magyarvári orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás adott ki és az aziránt hozzáférhetőnek díj-talanul megküldi.

V. A. Véleményünk szerint azon esetben, ha a birtokos a lakást lakható állapotba hozni nem akarja, a gazdatisztnek jogában áll állását a felmondási idő letele előtt is elhagyni. Köteles azonban a gazdatiszt a birtokost megelőzőleg a lakás rendbehozására felhívni s értesíteni, hogy amennyiben záros határidő alatt a lakást rendbe nem hozná, állását el fogja hagyni. Esetleges per sikeres kimenetele érdekében helyesen teszi, ha kifogásainak való voltát hitelt érdemlő tanukkal megállapítja.

Bérlő. A „Köztelek” 19. számában a rovatban adott válaszukat levele után is fenn kell tartanunk, különösen a moslék átvételére nézve, amely a jelenlegi háborus időben időhöz nem köthető és véleményünk szerint éppen nincs indokolva, hogy május hó 1-én túl a moslék átvételt megtagadja. A gyár fel nem építéséből a tulajdonosnak is volt kára és éppen a háborus viszonyok okozták, hogy semmiféle határidőt betartani nem lehet, mert a felmerülő akadályokért a tulajdonost felelősségre vonni nem lehet.

Paszta. Leveléből kitűnik, hogy a birtokos és Ön között szolgálati szerződés jött létre, amely írásba is foglaltatott. Feltéve, hogy ezen szerződésben rövidebb felmondási idő kikötve nincs, Ön mint okleveles gazdatiszt egy évi felmondási idő illeti meg s ezen időre járó illetményeit a birtokostól jogosan követelheti. R.

S. S. Levelében jelzett időre járó fizetését jogosan követelheti s e jogán véleményünk szerint ama körülmény sem változtat, hogy szerződése szerint első szolgálói éve próbaévként tekintett.

B. B. Nagylak. Vizrendszeri keltetőgép megrendelhető a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-u. 29. sz.). Sz. Gy. dr.

Kasza-ajánlat!

Legkisebb szükségletnél gyári ár!

Mindenki fedezze időben szükségletét, mert munkás és acélananyaghiányában az időny beállítás nem lesz áru. Minden kaszáért, minden tekintetben teljes jótállás, a meg nem felelő díjmentesen új, jó kaszáért lesz kicserélve. A kaszák minősége és ellenállóképessége a hazai viszonyokhoz és a gazdaságok nagy kihasználásához mérten lesznek gyártva. Mintával készpénzzel szolgátok.

Kaszanyelvekben csak korlátozott mennyiség áll rendelkezésre!

Legkiválóbb kaszák, nagyobb gazdaságok és uradalmak részére 100 darab rendelésnél bérmentes csomagolás és bérmentes szállítás.

„Szt. Antal”, „Dewett”, „Sárkány”, vagy „Tulipán” kasza ára " " " " " " " " 2 K 40 f.

Nagyság: 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100 és 110 cm.

Amergalli kaszakő, természetes kő, 40 fillér.

Vegyű kő 24 fillér. **Kettős kaszakarika** 45 fillér.

Egyes kaszakarika 35 fillér. **Kaszakalapológép**, akár gyermek is pontosan és gyorsan kalapál, 4 K. **Kaszakalapács** 150 K. **Üllő** 120 K.

Kaszakötartó erős, zománcozott 90 fillér.

16 Kaszanyél keményfából 2-40 K. Törhetetlen acél trágya-villa, 4-ágú, 240 K. Törhetetlen acél széna- vagy trágya-villa, 3-ágú, 180 K. **Minden egyes tárgyért a legmesszebb menő jótállás.**

Sohr Pál acélárucég, Somogyiszil.

Alapítva 1831.  46 kiténtetés.
Telefon 32-58.  Telefon 32-58.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

vitorlavászon-, len- és jutaárugyár, kikészítő-, telítő- és festőde.

Gyár: Lajtaszentmiklós.
Raktár: Budapest, V., Báthory-utca 6.

Vizmentes szövetek, posnyvak, sátrak, kőnyűk, köpenyek, lőtakarók, tűz- és itatóvédretek, kendőtömlők.

Viaszkos-vászon waggon-kárpók, bőrvászon stb.

Kender- és jutaszakok.
Linoleum padlóbevonat.
Aratógépponyvák.
Gépkévekötőzsinegek.

Ajánlatok és minták ingyen és bérmentve.

Még egy ideig nem lesz vége

nyersanyagkészletünknek, melyet idejekorán beszereztünk, hogy nyáron át is szállíthassunk lysoformot. Tudvalevőleg a meleg időjárás legjobban elősegíti a ragályos betegségek terjedését, azért jól teszi mindenki, ha idejekorán vásárol egy megbízható fertőtlenítőszeret, pl. egy üveg lysoformot. Az árak következők:

100 gr. üveg lysoform	K 1.25
250 gr. üveg lysoform	K 2.50
1 drb lysoform-szappan	K 2.—
1 üveg fodormenta lysoform-szájviz . .	K 2.—

Bárkinek ingyen és bérmentve küldjük az „Egészség és Fertőtlenítés” című érdekes könyvet egy orvos tollából.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár, Ujpest.

HADIFOGLYOK RÉSZÉRE

elszakíthatatlan munkásöltönyök, ingek, alsónadrágok, kapcák, takarók, szalmazsákok és ágyneműek. 6664



Arjegyék ingyen és bérmentve. ::

Gutmann J. és Társa
Budapest, VII., Rákóczi-ut 16.

Csepléshez elsőrendű tarjánvidéki, Rappromhányi, egereschi, borsodi és környei darabos szén azonnali szállításra. Nyersolaj, benzin, gépolaj hordószámra. Klár Andor és Társa R.-T., Debrecen. Telefon: 445. 6668 Táviratcím: Klár Debrecen.

Ürüket

egy- és két éveseket továbbtartásra kilogrammonként 4 koronáért,

tinókat

1 1/2—3 éveseket 4—4.50 koronás áron veszünk.

6647/a Tápi bérgazdaság, Győrasszonyfa.

Keresünk megvételre:

jármosökröt, fejősteheneket,
sovány sertéseket, bárányokat,
növendékmarhát, juhsajtot,
6—8 hetes malacokat.

Ajánlunk:

szenet és kokszt,
legelőnyösebben szállítunk.

Részletes ajánlatok vagy kérdezősködések intézendők:

Mezőgazdasági Kereskedelmi Részvénytársaság

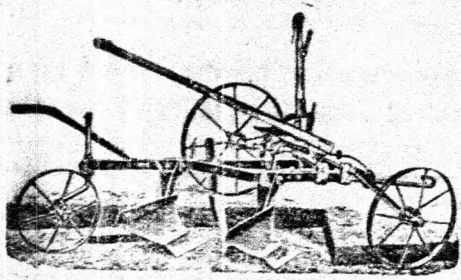
„ (Landwirtschaftliche Handelsaktiengesellschaft) ”

Teljesen befizetett alaptőke 1,000.000 korona.

Központi iroda: **Budapest, IV., Szervita-tér 5. sz.**

Erdélyi fiók: **Kolozsvár.** Telefon: 120-28. Sürgőnycim: **Mezőkereskedelmi Budapest.**

DEERING-féle tárcsásboronákat, gyűjtőgépeket,

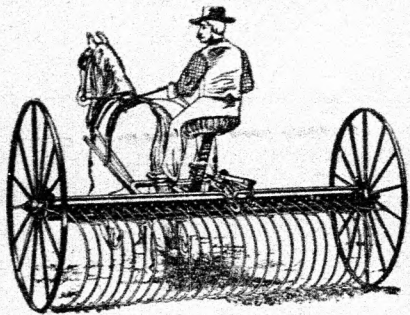


az amerikai Planet
kapálóeszközöket
helyettesítő és ezeket min-
den tekintetben felülmuló
Sack-féle HH2-jegyű
kapáló és töltő-
getőeszközöket,
ugy különféle valódi

Sack-féle egyes és többvasu ekéket, boronákat és
sorbavetőgépeket, ^{vala-} ^{mint} motor után akasztható kitünő
négyvasu Sack-ekéket,

legjobbakkak elismert mindenféle

**rétmivelő-
eszközöket
és szecska-
vágógépeket**



a mai viszonyokhoz képest mérsékelt árakon ajánl

PROPPER SAMU

BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 52. szám.

A cséplési idényre való tekintettel ajánljuk a

Cséplési mázsakönyv, Cséplési értesítő és egyéb gazdasági nyomtatványok

beszerzését, melyeket az alanti terjedelemben,
illetve árak mellett, **bármilyen mennyi-
ségben azonnal szállít** vállalatunk
nyomtatványkezelői osztálya.

56. sz. **Cséplési mázsakönyv**, 200 lapos terje-
delemben, kiszakítható lapokkal, barna papirkötésben,
indigóval való használatra, darabja --- **2 K 70 fill.**

63. sz. **Cséplési mázsakönyv**, 100 lapos terje-
delemben, közepén perforálva, kemény, barna papir-
kötésben, darabja --- --- --- **2 K 20 fill.**

55. sz. **Cséplési értesítő**, 100 lapos terjedelemben,
puha fedéllel, darabja --- --- --- **1 K 40 fill.**

Megrendelések a **"Pátria" r.-t. nyom-
tatványkezelői osztályához, Buda-
pest, IX., Üllői-ut 25. szám** intézen-
dők, hol az **összes gazdasági
nyomtatványok is beszerezhetők.**

**A közelgő cséplési idényre szállít. a legnagyobb uradalmak be-
bizonyíthatólag állandó szállítója, legjutányosabban kiváló minőségben kellő szava-
tossággal, m. kir. kereskedelemügyi minisztériumi engedély alapján felmentés nélkül**

Cséplőgépolajat

Cséplőgéphengerolajat

Motorkenőolajat

Istállóégetőolajat

Petroleumot

Gépszirt

Kátránymentes kocsikenőcsöt

MAYER ÉS MOLLER

OLAJ-, GÉPKENŐCS- ÉS VEGYIPARI GYÁR R.-T.
Budapest, VI., Eötvös-utca 42. sz.

Telefon, iroda: 91-84, 160-71. Külső raktártelep: 143-90.

Sziveskedjék ajánlatot kérni a gép gyártmányának megnevezésével.

Intézőt keresek

Budapest melletti **pomázi birtokomra**. Kizárólag **elsőrangú** szakemberre reflektálok, intenzív praxissal különösen a **szőlő-, erdőkezelés, állattenyésztés és tejgazdaság** terén. Fizetés megegyezés szerint. Folyamodványokhoz bizonyítványok, valamint a jelenlegi szolgálati szerződés másolatban csatolandók, ezek vissza nem küldetnek. Fizetési igények megjelölendők. **Dr. Mandics Milán, Pomáz** (Budapest mellett). 6658

KERESEK MEGVÉTELRE vagy bérbe

KEMNA-GŐZEKETÁRCSÁT.

Kérek levélbeni ajánlatokat **GÁBOR JÓZSEF, TISZACSEGE** címen. 6688

HASZONBÉRBEADÓ FÖLDBIRTOK.

Bolmány község határában (Baranya vármegye), vasúti állomás közelében, **haszonbérbe adandó körülbelül 240 kat. hold** területű földbirtok, gazdasági felszerelés nélkül, melyből 140 kat. hold a község közvetlen közelében, egy tagban a törvényhatósági ut mentén, a többi kisebb-nagyobb darabokban különböző helyeken fekszik, melyek feles gazdálkodásra, vagy albérbe adhatók. A községben lakóház, cselédlak, istállók s a szükséges mellék-helyiségek vannak s egy hold belsőség. Bérleti idő kezdete f. év november 15-től. Közelebbi felvilágosítást ad: **dr. Kiss Emil**, dárдай :: :: kir. közjegyző. 6686

HASZONBÉRBEADÓ

Hajdu megyében **1918. január 1-től** kezdve **12 évre** mintegy :: ::

2000 kat. hold kiterjedésű birtok,

melyből mintegy 1500 kat. hold szántó-föld és mintegy 500 kat. hold kaszáló és legelő. Felvilágosítást ad:

Dr. KÖVESS BÉLA ügyvéd irodája, Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 18. szám. 6654

Budapest közelében 1500 holdas bérlet 9 koronájával

azonnal átadó.

Cím a kiadóhivatalban. 6693

Tenyészkoseladás.

Schaumburg-Lippe herceg dárдай uradalmának törzsnnyájaiból f. évben áruba bocsátott tenyészkosok szabadkézből való eladása megkezdődött.

A francia irányu fésüs törzsnnyájából eladásra kerül **65 darab 2 éves (harmadfü) tenyészkos** és pedig:

Darabszám	Folyó évi március hó 15-én megállapított élősuly			Darabonkénti ár korona
	minimum kg.	maximum kg.	átlag kg.	
I. csoport 23	90	117	103	500—600
II. " 25	82	108	92	400—500
III. " 12	84	105	91	350—400
IV. " 5	87	95	91	250—300

A magyar irányu fésüs törzsnnyájából eladásra kerül **29 darab 2 éves (harmadfü) tenyészkos** és pedig:

Darabszám	Folyó évi március hó 15-én megállapított élősuly			Darabonkénti ár korona
	minimum kg.	maximum kg.	átlag kg.	
I. csoport 9	71	97	82	450—500
II. " 9	65	80	75	300—400
III. " 11	65	95	79	250—300

A kosok az uradalom **Rácby-i** (vasúti állomás Magyarboly) (Pécs-Eszék-i vonal) bármikor megtekinthetők. Előzetes értesítésre az uradalom a fenti állomásra fogatot küld.

Az uradalmi igazgatóság (Dárдай, Baranya megye) az érdeklődőknek készséggel megadja a kívánt felvilágosításokat és megküldi az eladó tenyészkosok minőségére vonatkozó közelebbi adatokat. 6635

Ajánlunk azonnali szállításra a legjutányosabb napiárak mellett:

Gép-, henger- és autóolajat, gépzsiradékot, kocsikenőcsöt

és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges kenőolajakat szavatolt jó minőségben.

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

disznószir, szalonna- és olajnyagykereskedők 6151
Budapest, IX., Hentes-utca 17. Sürgeñycím: WEISSEFETT Budapest.

ELADÓ

Deutsch Gyula gazdaságából gőzeke beszerzése folytán **18 drb elsőrendű**

5 éves vöröstarka jármosökör

legelőről. Érdeklődők forduljanak: 6697
Bia, telefon: 12., vasutállomás Torbágy.

Zsák- és ponyvakölcsönzés

Zsák- és ponyvakereskedő

vétel és eladás. 6068

PATAK HUGÓ Iroda: BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 19.
TELEFON 156—76. Flóktelep: FIUME. BAROSS-KIKÖTŐ.

EREDETI  MOTOREKE

**HAZÁNKBAN TÖKÉLETESEN BEVÁLT
SZÁMOS UTÁNRENDELÉS**

Állandó nagy raktár Budapesten
alkatrészekből és saját javítóműhely.

Ekevezető tanfolyamok.
Szakmérnökök és gyakorlott szerelők.

VEZÉRKÉPVISELET:

MUNKÁCSI ÉS BÁNKI

OKL. GÉPÉSZMÉRNÖKÖK MÉRNÖKI IRODÁJA

BUDAPEST, VI., VILMOS-CSÁSZÁR-UT 45., I. EM.

Telefon interurban 76-94.

Sürgőnycim: DIPLINGS.

GŐZEKEGARNITURÁK 16 HP, 20 HP, 24 HP Kemna, Fowler, Heucke, Teschen-Ustroni, Daehne gyártmányuak, kétgéprendszerűek, kevés ideig használatban, teljes modern felszereléssel sekély- és mélyszántó ekékkel, valamennyi kitűnő üzemképes karban, azonnali és későbbi szállításra, a viszonyokhoz előnyárakban, üzemben megtekintve, általam kaphatók.

Szántógépek: 60 HP Hart Parr benzíntraktor, 8-as Deere-ekével, 60 HP Hart Parr benzín V traktor, 8-as Deere-ekével, 3 dupla tárcsásboronával és 6 altalajturóval, 60 HP Kőszegi-féle motoros talajművelő, 60 HP MacLaren magánjáró gőzszántógép 2 drb 4-es és egy 6-os ekével, 100 HP MacLaren magánjáró gőzszántógép 14 ekével, fogasokkal, altalajturóval, lajtával és bódéval, 18 HP International Harvester Co. traktor, 25 HP ugyanilyen gyártmányu traktor. Valamennyi szántógép alig használva, kitűnő üzemképes karban, üzemben megtekintve látható, előnyárban eladó.

Országos Szántógép és Gőzeke Nyilvántartási Adás-vételi Központi Iroda.
JAULUSZ J. JÁNOS KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI BIZOMÁNYI IRODA **BUDAPEST, II.,** MARGIT-KÖRUT 31-33. Interurban Telefon: 20-06.

Tiszta vízféhér kétszer rektifikált
BENZOL

bármely rendszerű motorháztáshoz szavatosság mellett jól megfelel, automobilhoz is. A most forgalomban levő nehéz benzineket messze felülmúlja, könnyen gyújt, olcsóbb a benzinnél és nem áll pénzgyőri ellenőrzés alatt. A benzol jelenleg igen olcsó, azért ajánlatos a cséplési szükségletet már most beszerezni. Benzol ára pr. 100 kg. **K 65.-** fahordó 160-170 kg. tartalommal hozzá darabonként **K 14.-** helyt raktáramon. A hordót darabonként **K 10.-** árban visszafogadom.

FENYŐ BÉLA műszaki nagykereskedő,
 BUDAPEST, V., CSAKY-UTCA 43. TELEFON INTERURBAN 121-64.

Mezei vasuti sinek

minden szelvényben, hozzávaló kötanyagokkal, fordítókorongok, szilárd- és hordozható váltók, vasbillenő-, gazdasági-, bánya- és erdei kocsik minden nyomtávolságra, kerékpárok és az összes kocsialkatrészek, készen felszerelt

hordozható vágányok, valamint mozdonyok

minden nyomtávolságra **új és használt** állapotban **ugy vételre, mint bérletre,** legjutányosabb árak és feltételek mellett azonnali szállításra beszerezhetők

SCHLESINGER ALAJOS gépgyárában
 Budapest, V., Váci-ut 32. szám.

EXCELSIOR
 gépszíjviaszk rudakban.

Egy rud 7 kor.
 kb. 1 kiló
 Szállítás csakis
 :: utánvétellel. ::

Állandó ruganyosságban tartja a szíjat, megakadályozza a tárcsán való csuszást, emeli az erőátvitelt, meghosszabbítja a szíj tartósságát.

Egy rud 7 kor.
 kb. 1 kiló
 Szállítás csakis
 :: utánvétellel. ::

Schvarcz József és Társa

Távirateim: gép- és szerszámtelep, Budapest, Vilmos-császár-ut 53.
 USZÓ BUDAPEST. műszaki iroda, gépszíjgyár Saját ház. Alapítva 1884.

Hadifoglyok, munkások részére
BAKANCS

barna, erős tehénbőrből börtalppal, bőrsarokkal, továbbá nyári bakancs tehénbőrfejjel, varrott és szegelt talppal, **flubakancsok** jutányos árban azonnal szállíthatók. Mintaküldemény utánvétellel.
 Meg nem felelőt bérmentve visszaveszem.

Altmann Ignác, Törökszentmiklós, cipőüzlet.
 40 év óta fennálló cég. 6234

Tenyézkosbeszerzés.

10 darab fésűsgyapjas fajtájú fiatal, teljes benőttőségű, nagytestű, kifejtett

tenyézkost óhajtunk beszerezni.

Ajánlatok ár és átadási módokat megjelölésével

a Magyar Cukoripar R.-T.-hoz címzendők, Budapest, V., Zrínyi-u. 14.

Motorekét Keresünk

Horvátországba 300 hold

bérszántásra.

Szíves ajánlatok a Földbirtok- és Telekbank Részvénytársasághoz, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 31. intézendők.

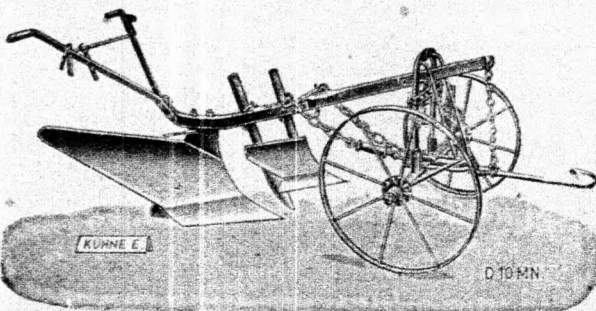
Elsőrendű MAJUNGA-RAFFIÁT

100 kilogrammonként 570 korona, kisebb, 100 kilogrammon aluli tételeket kilogrammonként 6 korona árban azonnal szállít a **ZEMPLÉNI TAKARÉKPÉNZTAR RÉSZV.-TARS.** Nagymihály, Zemplén megye.

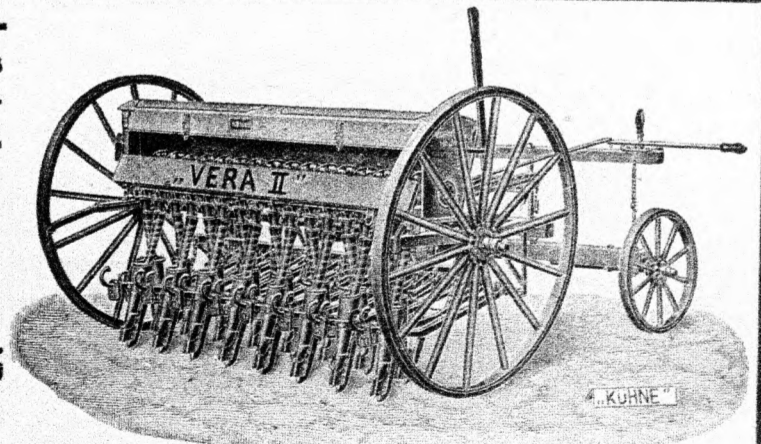
Egy- és többvasu acélekék, rét- és szántófeldboronák, rugósfogas porhanyító eszközök, 6- és 8-vasu kultivátorok, Columbia-kultivátorok, különféle lókapák, Herrmann- és Rohr-féle kapálók.

„**MOSONI DRILL**” és „**VERA II**” sorvetőgépek.

Burgonyalyukgató- és takarógépek.



„**KÜHNE**”
 mezőgazdasági gépgyár t. t.
MOSON



Főraktár:

BUDAPEST, VI., Vilmos-császár-út 59.

Fiókraktárak:

Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.

ÖKRÖKET, SERTÉSEKET, BIKÁKAT, BIVALYAT, SZÉNÁT, SZALMÁT keresek.

Jóminőségűt, minden mennyiségben, a legmagasabb árak mellett az eladási helyen azonnal átveszek.

Ajánlatokat kérek:

LOUIS POMPER,

Zalaszentgrót címre.

6650

Gróf Teleki Géza alsózsuki gazdaságában eladó 100 drb. választott mangolica malac és 9 drb. egy és féléves mangolica tenyészkoca.

Megrendelések Uradalmi intézőség címen kéretnek Alsó-Zsuk (posta, távirta, vasut helyben), Kolozs megye.

6653

Eladó azonnal 1300 holdas földbirtok,

talaja homok, fizetési feltételek kedvezők. :: Értekezhetni lehet:
Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

6652

Eladó egy darab szám- feletti, szépjárásu, 3 éves angol félvér herélt csikó.

Bővebb felvilágosítással szolgál **Perger Ferenc**
ispán, Kál, Heves megye.

6665

Megjelent az új könyvkatalógus!

Ingyen küldi a "Patria" r.-t. Könyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó birkákat

A potypusztai gazdaságban 150 darab jóminőségű nagyobbbrészt ürű, levágásra való birka kerül eladásra.

Ugyanott eladó 1 darab 1000 mm. dobszélességű, tiszta új Hofherr és Schrantz gyártmányu **cséplőgép**, 1 darab 48" széles, használt, de jókarban lévő Clayton-Shuttleworth-féle **cséplőgép** és 2 drb tiszta új Eckert-féle **marok-rakó aratógép**.

Bővebb felvilágosítást a **potypusztai gazdaság, Potypusztá, u. p.: Csehimindszent, vasútállomás: Rum, Vasvár** vagy **Mikospusztá, vagy Kosztolitz Izrael és Fiai cég Szombathelyen, Szentmárton-utca 17. szám, nyujt.**

6690

Eladó tenyészsertések!

6 drb 2 éves garantált tisztavérű „Large Black Pig” hasas tenyészkoça darabonkénti 1700 K árában eladó.

E sertések Angliából importált szülőkötől származnak. E sertésfajról Bäcker György, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete köbányai sertéshizlalótelepének intézője a „Sertéshizlalás, különös tekintettel a sertésveszre” című könyvének 40-ik oldalán a következőket írja:

„... előbbi célra én az angol hatalmas nagy fekete sertést, a „Large Black Pig”-et tartom megfelelőnek... A Large Black Pig nagysága felülmúlja az összes sertések nagyságát; óriási mellkassal, mély törzsszel, nagy tömeghussal, óriási sonkákkal és lapockákkal rendelkezik. E sertés külleme már is kitünő tüdőt feltételez, de kell is, hogy ily lélegző szerve legyen, mert ez az egyedüli sertésfaj, melyet Anglia jzord vidékein is külterjesen tart. Ezen kiváló fajt jó tulajdonsága következtében az angol, amerikai és ausztráliai nagytenyésztők mint korrektorokat szeltében alkalmazzák. Nálunk is az angol tulenyésztett sertésnél feltétlenül tüdőjavításra van szükség, ... itt is e fajta bekeresztetésével tartom célra vezetőnek a yorkshirei és berkshirei kitünő angol hussertés tüdőjének javítását, mely maga után vonná a pestises vész csökkenését, hanem: megszűnését.”

6680

Nagybessenyőpusztai Gazdaság, u. p. Köröstarján. (Bihar m.)

MOHARMAG

elsőrendű, valamint 2 drb

széna-, szalmapres kapható

az Alföldi Gazdák Terményértékesítő Szövetkezeténél, Kecskeméten. (Kecskeméti gazdasági egyesület palotájában.)

6675

LUCERNA,

M. kir. vetőmagvizsgálóállomás által olómmzárolva, 540 koronáért,

MOHART

80 koronáért ajánl, a balassagyarmati állomáshoz szállítva: :: ::

Felsenburg Ödön, Balassagyarmat (Nógrád m.).

Bihar megyében Sarkadkeresztúron

450 (esetleg 770) magyar holdas birtok

részben legelő, gazdasági épületekkel, vasuti állomás mellett október elsejére

bérbeadó.

6703

Cím: Gervay Pál, Budapest, I. kerület, Kelenhegyi-ut 17. sz.

HASZONBÉRBE KIADÓ

6 évre Tiszafüreden, Kócs-pusztán egy 2000 m. holdas birtok.

Értekezni lehet dr. Végh József jószág-kormányzónál Tiszafüreden.

6651

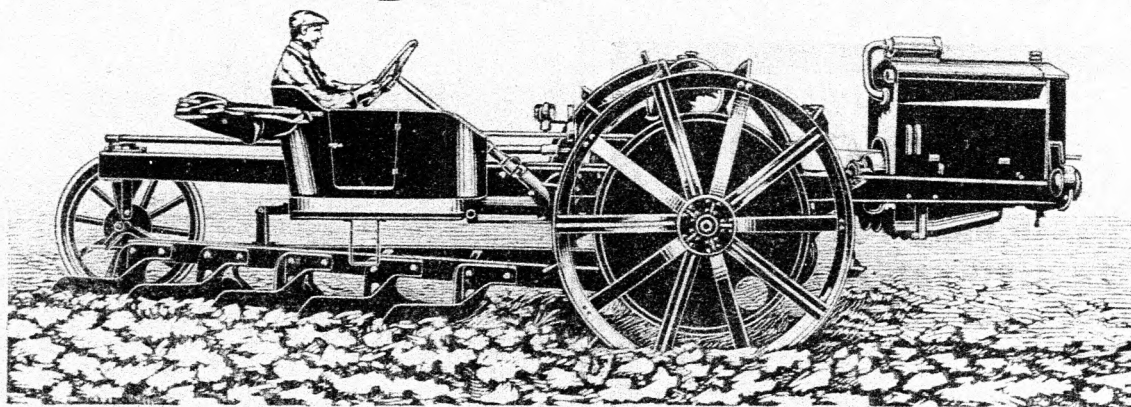
UJABB SOROZAT!

„RÁBA”

42 LÓEREJŰ

MOTOREKE

==== 1916. évi típus, ====
előre- és hátrajáró szerkezettel,
automatikus ekekiemelővel,
összszel újból szállítható!



A „Rába” motoreke **sulya** csak körülbelül félannyi, mint más motorekének, a földet **nem nyomja meg, emelkedést könnyen győz.**

Az aratásra elkészülő „Rába” motorekék hazánk minden vidékén a **legelőkelőbb gazdaságokban nyertek elhelyezést**, alkalom nyílik tehát a „Rába” motoreke szerkezeti kiválóságáról, nagy munkateljesítményéről, **biztos és bámulatosan olcsó üzeméről gyakorlatilag meggyőződést szerezni.**

Arlappal és előkelő referenciákkal készséggel szolgál a
 ◆◆◆◆ „RÁBA” motorekék képviselője: ◆◆◆◆

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., VÁCI-UT 80. SZÁM.

Felhívás a gazdaközönséghez!

A nyersanyaghiány mind nehezebbé teszi a gyártást, ezért ajánljuk, fedezze mindenki előrelátható szükségletét

**tejszállító Kannákban,
tejhűtőkben,
főlözőgépekben,
vajköpülőkben, stb.**

saját érdekében már most.

**ALFA-SEPARATOR R.-T.,
Budapest, VI., Lomb-utca II.**

6171

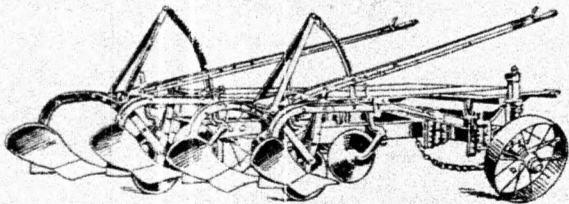
„Resicai acél“

ekék, boronák, kapák, hengerek és egyéb elsőminőségű talajművelőeszközök.

**Gőz- és traktorek-
hez való szerelvények.**



7-vasu billenőke.



Amerikai rendszerű traktorek.



Kladnói gözekekőtelek.

Részletes ajánlattal szolgál az

**Á. V. T. VÁRBOKSÁNI GAZDASÁGI
GÉPGYÁR VEZÉRKÉPVISELETE
BUDAPEST, IV. KERÜLET, EGYETEM-UTCA I. SZÁM.**

Meghívás

a **Haltenyésztő Részvénytársaságnak**
1916. évi július hó 9-én délelőtt 11 órakor a Magyar Telepítő-
és Parcellázó-Bank Részvénytársaság üléstermében (Buda-
pest, V. ker., Béla-utca 8. sz.) tartandó

IX. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az 1915—1916-ik üzleti évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal, a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a nyereség felosztása tárgyában, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Az alapszabályok 27. §-a első mondatának a következő szövegre való módosítása: „Az igazgatóság 14—20 tagból áll, akiket a közgyűlés választ.”
5. Négy új igazgatósági tag választása.

A t. részvényes urak, akik szavazati jogukkal a közgyűlésen élni kívánnak, felkéretnek, hogy részvényeiket az alapszabályok 17. §-a értelmében legkésőbb 1916. évi július hó 2-ig bezárólag a „Magyar Telepítő- és Parcellázó-Bank R.-T.”, Budapest (V., Béla-utca 8.), vagy a „Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank”, Budapest (V., Dorottya-utca 6.), vagy a „Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság”, Budapest (V., József-tér 14.), vagy a „Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság”, Budapest (VI., Andrassy-ut 5.), vagy a „Hazai Bank Részvénytársaság”, Budapest (V., Harmincad-utca 6. sz.), főpénztáránál letenni szíveskedjenek.

Budapest, 1916. június hó 20.

Az igazgatóság.

Haltenyésztő Részvénytársaság.

Mérlegszámla 1916. évi április hó 30-án. *Vagyon:*
Ingatlan értéke beruházásokkal 2,503.889 K 36 f. Vasut értéke 191.365 K 75 f. Élő- és eszközlétár 50.289 K 19 f. Értékpapír (ebből hadikölcsön 93.450 K) 97.703 K. Hal- és takarmánykészlet 313.121 K 94 f. Adóssok és letétek: Debrecen szab. kir. város tartozása 100.000 K. Pénzüzeteknél elhelyezve 144.856 K 01 f. Letétek 13.508 K 26 f. Átmeneti tételek 116.950 K 70 f. Hal-kereskedők biztosított tartozása 67.253 K 10 f. Egyéb adóssok 8.128 K 82 f, együtt 450.696 K 89 f. Összesen 3,607.066 K 13 f. *Teher:* Részvénytőke 1,200.000 K. Értékesítkelési alap 105.000 K. Elfogadványok 700.000 K. Saját ingatlanainkat terhelő jelzálogkölcsönök 1,230.922 K 73 f. Hitelezők: Átmeneti tételek 55,368 K 48 f. Hadikölcsönkötvények lombardkölcsöne 86.297 K. Egyéb hitelezők 7.386 K 70 f, együtt 149.052 K 18 f. Nyereség mint egyenleg: Át hozat a múlt évről 11.464 K 97 f. Folyó évi tiszta nyereség 210.626 K 25 f, együtt 222.091 K 22 f. Összesen 3,607.066 K 13 f.

Üzleteredmény számla 1915. apr. hó 30-án. *Veszteség:*
Tiszti fizetések és üzelenköltségek 798.697 K 87 f. Kamatok 114.882 K 88 f. Nyereség mint egyenleg: Át hozat a múlt évről 11.464 K 97 f. Folyó évi tiszta nyereség 210.626 K 25 f, együtt 222.091 K 22 f. Összesen 1,135.671 K 97 f. *Nyereség:* Át hozat a múlt évről 11.464 K 97 f. Társasági földbirtok hal- és egyéb termése 1,200.700 K 92 f. Le eladatott tenyészhalanyag kiegészítésére szükséges összeg 103.600 K, együtt 1,097.100 K 92 f. Jövedelem részes halgazdaságunkból 27.106 K 08 f. Összesen 1,135.671 K 97 f.

Az igazgatóság: Dr. Nagy Ferenc s. k. elnök, br. Schossberger Viktor s. k. alelnök, Hirsch Adolf s. k. alelnök, dr. báró Madarassy-Beck Gyula s. k., dr. báró Madarassy-Beck Marcel s. k., dr. Goszthony Mihály s. k., dr. Hirsch Alfréd s. k., dr. Kólcsei Kende György s. k., dr. Eber Antal s. k., Putnok Mór s. k., Paál József s. k., Spur István s. k., dr. Dobránszky Béla s. k. ügyvezető-igazgató.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság: Ehrenhöffer Aladár s. k., elnök, Löbl Emil s. k., dr. Elek Kálmán s. k.

6696

MASCHINENFABRIK IMPERIAL, MEISSEN
 " (SACHSEN) "

MINDENTSZÁRÍTÓ (Allestroekner)

automatikus gépein aratás után azonnal szárítható:
**kukorica, mindennemű gabona, magvak,
 burgonya, répalevél, répaszelet,
 kukoricacsutka, stb.**

Kukoricagóré fölösleges.

**Az IMPERIAL-szárítók STABIL-
 és TENGELYENJÁRÓ-rendszerűek.**

A tengelyenjáró szárítógép

VÁNDORSZÁRÍTÓ-nak

alkalmazható.

Teljes berendezések erőtakarmány, konzerv, pót-
 kávé, hús- és vérlisztgyárak részére. Tejgazdasági
 berendezések. Zsirextraktálók.

HÜTŐ- ÉS JÉGGÉPEK

Prospektust és árajánlatot díjmentesen
 küld a magyarországi vezérképviselő!

Dr. KOPPER A. mérnöki iroda,
 Budapest, VII., Dohány-utca 68. sz.

TELEFON: József 30-62.

6189

**GAZDASÁGI
 SZEKÉR-ÉS KOCSI-
 ALKATRÉSZEK**

EGY DARABBÓL HAJLITOTT

KERÉKTALPAK, AGYAK,

KÜLLÖK, RUDAK, OLDAL-

FÁK, FATENGELYEK STB.

Gróf TELEKI ARVÉD

FAÁRUGYÁRÁBAN

POSTA KONCZA

NAGY MENNYISÉGBEN SZÁLLIT-
 HATÓK, ILLETVE ELŐJEGYZHETŐK.

6514

Az Eszéki Vasöntőde és Gépgyár Részvénytársaság, Osijek

épít „OLT“-féle szabadalmazott

tengeri- és gabonaszárítókészülékeket,

tengeri és egyéb gabonaneműek, burgonya, répa, főzelék, gyümölcs, stb. stb. szárítására.

Rendkívüli fontossággal bír

mezőgazdasági üzemek, közraktárak, malmok és gabonakereskedők részére.

Gabonaromlás már nem létezik; a gabona **azonnal** tárolható, örölhető.

Építünk:

I. teljesen önműködő készülékeket tengeri és egyéb gabonaneműek szárítására (teljesítőképesség
 1-6 vagon 24 óra alatt).

II. készülékeket billentő cellákkal tengeri és egyéb gabonaneműek, csövestengeri és mindennemű
 mezőgazdasági termékek, u. m. burgonya, répa, főzelék, gyümölcs stb. stb. szárítására.

Az 1915-ik évben a következő készülékeket szállítottuk, ahol egyben referenciák is beszerezhetők:

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság, Nagykanizsa

„Unio“ Gőzmalom Részvénytársaság, Osijek

Barcsi Hengermalom, Barcs

Noskovci uradalom bérlőség, S. Sorger, Noskovci (áttervezés)

Rudolf Normann gróf-féle urasági malom, Valpovo

Frigyes főherceg-féle uradalom, Pélmonostor

Gróf Karácsonyi-féle birtokbérlet, Bánlak

Dr. Papp Gusztáv-féle uradalom, Sz.-Benedek, Szamosujvár

mellett

12. sz. cs. és kir. csoportparancsnokság gazdasági osztály,
 Batajnica

„Styria“ Gőzmalom, Ludwig Franz & Söhne, Marburg a/D.

Szatmárvármegyei Takarékpénztár Tárházak Részvény-
 társaság, Szatmár

Boszniai és Hercegovinai országos kormány, Sarajevo (Banjaluka)

Ludwig Franz & Söhne Gőzmalom R.-T., Nagykanizsa

Frigyes főherceg-féle uradalom, Frigyesföld (utánrendelés)

Exc. gróf Normann Gustav-féle uradalom Bizovác (áttervezés)

József főherceg-féle uradalom, Kisjenő

Tervrajzok, költségelőirányzatok és mérnöki látogatások díjtalanok.

6361

Kaszakalapáló gép

többszörösen kitüntetett, tömegesebb kaszakalapálásnál nélkülözhetetlen. :: Lendkerékátétel. Naponként 200—300 kaszát akár egy gyermek által munkára készen kalapál. Ajánlatos különösen nagyobb gazdaságokba, hol foglyomunkások végzik a munkát. :: Ára csomagolással, bérmentes szállítással **60 korona.**

Megrendelhető:

SOHR PÁL

acéláru cégnél, Somogyszil.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Vegyvizsgáló Állomása

Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Talaj, trágya, abrak, viz, szén, répa, valamint minden egyéb gazdasági és ipari **vegyvizsgálatok.**

■ Szakvélemények mezőgazdasági vegyipari kérdésekben OMGE tagoknak az állami díjazásból 10% engedmény. ■

MUNKÁSOK ÉS FOGLYOK

részére

takarót

jutányos áron szállít

SCHILLINGER MIKSA

zsák- és ponyvakereskedő cég

Budapest, V. kerület, Rudolf-rakpart 7. sz.

Zsák- és ponyvakölesözés.

zsák, ponyva,

kévekötél, kenderfonál

Schillinger Miksa

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7.

Alapított 1878.

6054

Távirat Schillinger 4526.

Hizóállatkiállítás, Wien 1906: I. díj: állami aranyérem.

Hizóállatkiállítás, Wien 1908: I. díj: kiállítási aranyérem.

I. díj: A cseh királyság gazd. tanácsának elismerő oklevele.

Első és második díj, elismerő oklevél és állami ezüstérem az 1913. évi komotauai országos kiállításon.

Az eredeti Hampshire-kosokból leneschitzi törzsnájunkban a

koseladás

megkezdődött.

6513

Esetleges vételre tisztelettel meghívjuk a t. gazdaközönséget.

Fürstlich Schwarzenberg'sche Herrschafts-direktion, Postelberg, vasuti állomás Postelberg, Csehország.

Ajánlat kenőanyagokra

Gépkenőolaj	pr. 100 kg.	K 140.—
Gépolaj nagyobb gépekhez	" " "	" 150.—
Motorkenőolaj	" " "	" 150.—
Dieselmotor-hengerolaj	" " "	" 250.—
Gőzhengerolaj	" " "	" 250.—
Gőzekehengerolaj	" " "	" 260.—
minden ingyen hordóban, 160—170 kg. tartalommal	eredeti Tara	levonással.
Belföldi gépszir	pr. 100 kg.	K 220.—
la aussigi gépszir	" " "	" 260.—
la fekete kocsikénőcs	" " "	" 75.—
minden hordóstul együtt mért sulyban.		

ÖSSZES ÁRAK HELYT RAKTÁRUMON, UTÁNVÉTEL.

FENYŐ BÉLA műszaki nagykereskedő, BUDAPEST, V., Csáky-u. 43. Telefon 121—64.

Uj amerikai

kévekötő és marokrakó

„Champion“ vagy „Planó“ márkájú aratógépeket ajánlunk a legolcsóbb árban, teljesen felszerelve.

6646

SCHUMACHER RUDOLF FIAI, ÓBECSE.

Wiking-aratógépek

eredeti svéd gyártmányu

Kaszáló-, marokrakó- és kévekötőgépeket

hozzávaló **manila** zsineggel

szállít, míg a készlet tart, elsőrendű minőségben a

Magyar Általános Gépgyár R.-T.

Budapest, VI., Váci-ut 141. szám.

Sürgőnycim: Magomobil, Telefon 45—15.

Nagy tartalékalkatrészraktár.



HALDEK IGNÁC UTÓDAMAGNAGYKERESKEDŐ,
BUDAPEST, VI., NAGY-
MEZO-UTCA 43. SZÁM.Cégtulajdonos: **GREINER SOMA.**

Ajánl a legjobb minőségben és a legolcsóbb napi árak mellett:

6592

Sürgöny-
cim:
HALKLEE.Telefon:
18-62.**muhart, kölest, csibehurt, tarlórépamagot,**
valódi északnémetországi **takarmányrépamagot,** arankamentességre ólomzárolt
lóherét és lucernát és minden egyéb **gazdasági magvakat.**Allandó nagy raktár elsőrendű minőségű **raffiában.****Köszenet**budapesti telepünkről **eredeti vagonokban bármikor**
azonnal szállítunk és pedig:

Prima-prima porosz darabos köszenet	5.40 K
Prima Emanuelsegen-bányai porosz darabos köszenet	5.10 K
Elsőrendű tatui darabos vagy kocka szenet	4. — K
Elsőrendű tatui tojás brikett-szenet	4.60 K
Elsőrendű tatui rostált akna-szenet	3. — K
Legjobb minőségű porosz szívógázmotor kokszt, dió nagyágban.....	6. — K
Budapesti légszesz-kokszt	5. — K
Elsőrendű szívógázmotor-Antracitot, nagy dió nagys. Elsőrendű szívógázmotor-Antracitot kis dió nagyságban.....	11.50 K
Száraz, darabos bükkfászenet	9.50 K
Száraz, darabos bükkfászenet	20. — K
Kétszer mosott ostrai Ignác-aknai kovács-szenet	4.70 K
100 kg.-ként ab vagon Budapest. Fizetendő vagononként 200 korona előleg, hátralék utánvétellel.	

Általános Szénkereskedelmi VállalatBUDAPEST, X. ker. (Kőbányahizlaló). Telefon 67-33.
Sürgőnycim: „Szenval Budapest“.

6495

**Köszenet****direkt a bányából,** azonnali rendelésnél ajánlunk (szál-
lítás hosszabb időt vesz igénybe).

Prima-prima porosz köszenet, darabos, kocka vagy dió.....	3.74 K
Prima Emanuelsegen-bányai porosz köszenet, darabos vagy kocka.....	3.50 K
Elsőrendű karwini darabos köszén	3.50 K
Elsőrendű karwin-hoheneggeri bányakoksz szalonfűtéshez Legfinomabb porosz diónagyságu bányakoksz szalon- fűtéshez, szagmentes.....	3.80 K
Elsőrendű tescheni légszesz-koksz	4. — K
Kétszer mosott ostrai Ignác-aknai kovács-szen	4. — K
Legjobb minőségű nagy diónagyságu szívógázmotor Antracitot	3. — K
100 kg.-ként ab vagon bánya, előleg és utánvétellel. Tüzfát, épületfát, valamint deszkát bármely magyar- országi vasutállomásra legjutányosabb árban szállítunk.	6.25 K

Általános Szénkereskedelmi VállalatBUDAPEST, X. ker. (Kőbányahizlaló). Telefon 67-33.
Sürgőnycim: „Szenval Budapest“.

6496

Gőzeke- és motorekerészletek,mint acélfogaskerekek, fémcsapágyak, broncetolattyuk, dugattyuk, ekevasak, kormányok, tüzszekevények, forrcsővek,
I-ső rendű sodronykötelek stb. **minden gyártmányu gőzekéhez** készülnek és kaphatók**SZILÁGYI ÉS DISKANT MOTOR- ÉS GÉPGYÁRÁBAN, MISKOLCON.****Munkafelvételek, költségvetések ingyen.**

742

Kézi favéges festett**KÉVERKÖTELEK, ZSÁKOK ÉS PONYVÁK**

legolcsóbban

NAGEL ADOLF BUDAPEST.

Gyár:

V., Balaton-utca 15.

Központi iroda:

V., Arany-János-u. 10.

Telefon: 104-10, 35-92, 80-82.

Taviratcim: NAGELA.

Telefon 46-03.

Gőz- és motoros cséplőkészletek ^{2 1/2} lóerőtől kezdve.

Waterloo benzinmotorok és lokomobilok, melyek a legegyszerűbbek és az ország legelterjedtebb gépei. **Darálók, malmok, ekék, szecskavágók** és összes gazdasági gépek.

Külön osztály
motorbenzol, olaj, gépszir stb. részére.
DÉNES B. BETÉTITÁRSASÁG
Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 61/K.

Mindenfajta

gyümölcsöt vesz.

Ugymint: **eper, ribizke, málna, cseresznye, meggy, kajszis- és őszibarack, ringlóta, szilva, körte, alma, esetleg egész terméket, valamint mindenfajta zöldségeket.**

Ajánlatok küldendők: 6594
DÖRY KONZERVGYÁR, UJDOMBOVÁR.

Aratógépek

eredeti amerikai Massey-Harris-gyártmány, kombinált **rendgyűjtők, amerikai szénagyűjtők és forgatók**, ugyiszinte **burgonyaszedőgépeket** ajánl, míg a készlet tart

Verkaufsbureau landwirtsch. Spezialmaschinen
HANS FEDA, Wien, II., Stüwerstrasse I.
Telefon: 48218. Sürgőnyeim: Maschinfeda, Wien.

Szappan!

Eladok budapesti raktárból:

35 métermázsa 30% zsirtartalmu szappant,
25 dekás vágásban, világossárga színben a K 4-50
25 métermázsa 30% zsirtartalmu szappan
20 dekás vágásban, világossárga színben a K 4-70
50 métermázsa 30% zsirtartalmu háziszappan,
1, 2, 3 kg.-os táblákban a K 4-50
20 métermázsa 40/45% zsirtartalmu szappan
12 kg.-os táblákban, világosdrapp színű a K 5-20
8 métermázsa 65/70% zsirtartalmu szappan
3 kg.-os rudakban a K 6-80
3 métermázsa 77% zsirtartalmu szappan,
20 éves parasztszappan a K 8-
75 métermázsa 12% zsirtartalmu fehér
kenőszappan 50 kg. hordókban a K 2-40
Fenti tételekből 50 kg.-tól feljebb is kapható, az esetben
100 kg.-ként 20 koronával drágább. Árak raktárunkban
értendők, rendelés esetén K 100-— előleg 100 kg.-ként.

Munkásugszappan

15% zsirtartalommal, kitűnő mosóképességgel, ajánljuk nagyobb vállalatoknak, hol tömegmunkások vannak, 100 kilónként raktárunkból átvéve, vagy utánvétellel K 280-—, vidéki megrendelés esetén K 100-— előleg, hátralék utánvétellel.

MEGYERI és VÉRTESI
export-import
Budapest, VI., Csengeri-u. 48.
Telefon 142-II. 6480

KÖSZÉN

az Ajka-

CSINGERVÖLGYI

kőszénbányából.

Megrendelhető kizárólag a vezérképviselőnél:

VÁMOS FÜLÖP

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. 6161

A faszén és antracit nagyon drága!

Szivógázmotorok
üzembentartásához legjobban bevált a

porosz dió- és borsó-KOKSZ

Kapható a főelárusítónál:

VÁMOS FÜLÖPporosz kőszén-, koks- és kovácskő nagykereskedő,
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. 6317**POLLÁK SÁMUEL SZEGED, KÖTÉLGYÁRA**

ajánl gyári árban:

kévekötelet

géphez, kenderből, 6884

KÉVEKÖTELET

fapekes, festett, kézi kötéshez,

ponyvát, zsákot, gazdasági kötélárut.**Aratógépek, fűkaszalók,**

szénagyűjtők, szab. egyszerű és műtrágyaszóróval kombinált vetőgépek, őrlő- és daráló malmok, valamint az összes gazdasági gépek az elismert legcélszerűbb kivitelben kaphatók:

SZÜCS ÖDÖN
Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Elsőrendű

Henger-Motor - Gép - Cséplő - Világító - OLAJ

csakis vegyelemzett minőségek. :: ::

Sűrített gépszir, „Uzó” kocsikenőcs.

Extraprima országosan elismert

GÉP - KÖTŐ - VARRÓ - SZIJ**Szijviasz. Gyanta.**

Amerikai Hoyt csapágyfém.

Asbest- Gummi- áruk és tömitések**acél dobsinek,**

zsirozók, olajozók, Stauffer-kenőszelencék, forrcsőkefék, szénlapátok, armaturák, szerszámok és mindenféle műszaki cikkek.

Teljes malom- és fűrészberendezések.

Schvarcz József és Tsa

műszaki cégnél,

Budapest, Vilmos-császár-ut 53. sz.

Saját ház. Alapítva 1884.

Sürgőnyeim: Uszó Budapest. 6525

Gépolajok, kompondirozott hengerolajok gőzekékhez és magasnyomású gépekhez. **Mótorhajtó****NYERSOLAJ**

kocsikenőcs, merevgépszir és mindenféle gazdasági gépekhez szükséges összes **kenőanyagok** a legjobb minőségben és legolcsóbb napiárakon kaphatók:

FENYVES PÉTER

olajnagykereskedő cégnél, Budapest, VII., Bethlen-u. 41. Telefon: József 19-13. 6092

Eladás

Tolnamegyei Belfüregd pusztán, 15 pernyi gyalogut Füregd vasútállomástól, eladó és megtekinthető egy 8 lóerős lokomobil, hozzávaló 5 széles cséplőgéppel, Clayton-Shuttleworth-gyártmány, továbbá 1 drb 6 lóerős lokomobil, hasonló gyártmány. Bővebb felvilágosítással szolgál Számtartóság, Füregd, Tolna megye. 2688

Benzincseplőkészletek 2 1/2-10 HP., használt és új, kedvező feltételekkel kapható Dénes B. Betéti társaságnál, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61/k. 2693

30 HP. benzinnagánjáró cséplésre, teherhúzásra stb. kitűnően alkalmas, jutányosan kapható Dénes B. Betéti társaságnál, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61/k. 2694

Eladó 2 drb teljesen jókarban levő marokrakaratógép, egy stauu lokomobil, csigahengeres és ekék. Közélebbit Berggazdaság, Füle. 2123/4

Gőzcseplőkészlet 3, 4 és 6 lóerős, használva, de gyárilag kijavítva, jutányosan eladó. Dénes B. Betéti társaság, Budapest, VI., Vilmos császár-ut 61/k. 2696

Azonnali megrendelésre szállíthatunk MacCormick-10kapakot. Müller Testvérek, Szekszárd. 2131

Kocsik. A háború előtt készült kocsik, újak és használtak, amíg a készlet tart, eladók. Armbrot Lajos, Győr. 1417

Benzinlokomobil, 18 lóerős, cséplésre kiválóan alkalmas, új használva, kijavítva, újonnan festve, olcsón eladó. Nemess Steinlé, Budapest, V., Csánány-utca 5. 2146

Sulkowski József M. uradalmában Pankotán eladó jókarban levő cséplőgépek, gőzmozdonyok (lokomobilok), 1 fekvő benzinnagánjáró (6 lóerős), kévekaratógépek, vetőgépek, Sack-ekék, Sack-fele tőkák és egyéb gazdasági eszközök. Józseftelepi útszél. 2147

5 éves 6 HP magánjáró cséplő nagánjáró elváltattal eladó. Esetleg részeseplést is elvállalok szakavatott gépésznel. Bövebbet Szász I.-nél, Budapest, V., Visegrád-utca 9. 2163

Cséplőgarnitúra 10 HP., Hofherr-Schranz-gyártmány, kitűnő karban eladó és megtekinthető, „Iren” hengergőzmozdoló **Törökszakoson,** Temes m., posta és vasútállomás. 2180

Eladó a szécsényi uradalomban 2 darab 2 lóerős vadonat új járgány, valamint 1 drb 6 lóerős használt lokomobil jutányosan árban. Cím: Szécsényi uradalom, u. p. Nemesvid, Somogy megye. 2181

Ezer holdas birtok, 750 hektó szeszkontingenssel felszerelt szeszgyár, fundus instrukciósul jutányosan eladó. Kizárólag direkt vevőknek ad felvilágosítást Tauszig Adolf, Szekszárd. 2182

Eladó egy egy évben használt Jonnaton-rendszerű kévekaratógép, egy métermézős manillával. Hetényi Gyula, Bólt. 2184

Gőzcseplőgarnitúra 2 1/2 és 4 lóerős valamint vasszerpapad, ágyhozsza 250, csebestávolsága 180 mm, eladó. Korda, Birtokos, Magyarcséke. 2199

Aratógép és kaszálógép, továbbá Kühne-féle vetőgép, lóerősebb, ekék, boronák, téhereszorgó stb. és két egyszáru desz székély, mind majdnem teljesen új állapotban, mai áraknál 30%-os árcsökkentéssel eladó. Cím: Berettyó György D. osztonmárton. (Kis-Küküllőm.) 2183

Vétel

Használt gőzgrubber keresztek megvételre. Ajánlatok leírásával, a hely megjelölésével, Harasztli Sándor, Békéscsaba címre kérek. 1957

4—5000 holdas egy tagban lévő birtok megvételre keresztek. Kimerítő leírást esetleges erdő nagyságáról is holdankénti ár és tulajdonos megjelölésével kér Wagner A., Budapest, IX., Angyal-utca 7/a. 1843/a

Használt, de teljesen jókarban levő purillkatort, lehetőleg négy láb szélességű, keresztek megvételre. Ajánlatok Friedrich Testvérek gépgyára, Temesvárra intézendők. 1924

A „Hangya” országos szövetkezeti központ bpesti fiókja a „Háztartás” fogyasztási szövetkezet éves szerződés mellett több ezer liter tejet venne közvetlen a termelőktől. Ajánlatok a szövetkezet igazgatóságához, BUDAPEST, IX., Boráros-tér 6. szám küldendők. ::

Veszek szénát és szalmát

minden mennyiségben, szállítom préselve és fuvarmentesen minden vasuti állomásra.

Böhm Arnold takarmánynagykereskedő Budapest, VII. ker., Vörösmarty-utca 20. Telefon: József 41—51.

Megbízás folytán keresek 150 holdas birtokot megvételre, 400 holdasat bérlésre, Komárom, Győr, Veszprém megyében. Cím: Fekete József, u. p. Dunaszeg, Győr m. 2032

Harminc drb fufuvarozásra alkalmas, erős ökrös igászkeker keresztek. Armejelölést és ajánlatot Coburg hercegi uradalom, Szentantál, Hont megye címre kérek küldeni. 2122

Társasboronát és gőzvető fűrészt venni szándékozok és ajánlatokat Armejelöléssel kér Meutner tornyosi úri uradalma, Üllő, Pest megye. 2148

Gazdasági igazkocsit, 3-4 darabot, használt, de jókarban levőt vennék. Ajánlatokat kér Lavatka Gyula földbirtokos, Abony. 2144

Bérlés

Haszonbérbe kiadó egytagban levő 383 hold 1812 1200 □-livel, ebből szántó, 275 hold, kaszáló és rét 108 hold, gazdasági épületekkel együtt. Szilágy megyében, Erzsébetváros határában, vasútállomás Érzséketől, 1/4 óra távolságra. Értekezni lehet Balázsy Károlyné urnóval, Erzsébetváros. 1925

150—200 holdas bérlés kereszkekötőberre vagy aprilla Németh István, Szentgál. 1948

Bérszántás. 300 kat. holdat óhajtanék motorral szántani augusztus 15. után. Ajánlatot Bolhási Bérgazdaság, Somogyzsbó kérek. 2198

Földhaszonbérlet. Hont vármegyében megvételre 410 m. holdas birtok, amelyből 7 hold kert, 200 hold szántó (89 hold 1915-ben és 1916 folyamán lett istállóvárával megtrágyázva, 40 hold feltört rét), 26 hold rét, 40 hold rét-legelő és 20 hold hegyi legelő, lakóházal és gazdasági épületekkel együtt az 1916/1917. gazdasági évre, esetleg a következő évekre bérbeadó. Cím a kiadóhivatalban. 1929

Kettős rendszerű gőzeket keres nagyobb uradalom 1917—17. gazdasági évben való bérszántásra. Ajánlatok, leírás és feltételekkel Bloekner hirdetőirodájába küldendők, Budapest, Semmelweis-utca, „Köztér-talaj” jellege alatt. Közvetítőt díjazunk. 2050

Bérlés átadó, mintegy 2500 m. hold terület, ebből szántó 1400, rét 150, a többi legelő, vasútállomás és város helyben, fővonal mellett, természetesen, 410 és holt instrukcióval, méréséket ár mellett. Csais lédek és aratók vannak. Csais komoly és szükséges tőkével rendelkező egyének irjanak, mert az üzlet kitűnő. Megkereséseket „Prima birtok 2123 b” alatt a kiadóhivatal továbbítja. 2123/b

Fix kezeltésre keresek október 1-re jó instruírt és jó gazdasági épületekkel ellátott birtokot 300—500 holdig 10—15 évi időtartamra. Közel vasuti állomáshoz és értékesítési piacához. Szives megkeresések, közvetítők kizárásával hozzáam intézendők: Elekes Kálmán, Dédés-Piski, Hunyad m. 2096



Csapágyak fémcésészék nélkül

Az ölmekvizáció folytán rendkívül fontos kérdéssé vált a kocscsapágyak kiöntésére felhasználható fehérém pótlása, mivel a ma forgalomba kerülő fehérém oly silány természetű, hogy időelőtti és rendkívül gyakori kieserlése szükséges. Kitűnően bevált, Kaufmann-féle szabadalmazott göröscsapágyaim egyáltalában nem tartalmaznak fémet, amennyiben a tengelyem helyett acéltömlő görögökben fut és így alkalmazásuk a mai körülmények között különösen előnyös. Nagy előnyük még az is, hogy használatuk által kb. 50% vonóerő- és kenőanyagmegtakarítás érhető el. Prospektussal szivesen szolgálunk!

ROESSEMANN ÉS KÜHNEMANN Budapest, VI., Váci-ut 113—115. sz.

VADGESZTENYE ÉS TÖLGYMARR vagy ezek hulladéka megvételre keresztek. Ajánlatok HAJDU MIKSA címre, 8704 Budapest, Népszínház-u. 19. keretnek.

Tengerit nagyobb mennyiségben gazdasági célra vennék. Közvetítők magasan díjaztatnak. A mennyiség felét a Haditerménynek bejelentjük. 6517 Tái Bérgazdaság, Győrasszonyfa.



VÉRHAST HEVÉNY ÉS IDÜLT HASMENÉST minden FIATAL ÉS ÖREG MARHA használna is, ugyszinte ellés után, továbbá hurutos emésztési zavarakat **gyógyít** biztosan, gyorsan, tartósan a **TANARGENTAN!** 1 adag K 4- 10 " " 34- 50 " " 150- Prospektus 40 fillér bőlgy ellenében. **R. TROPPER, WELS 25.** Oberösterreich. Állatgyógyászati különlegesség, gyógyszerár.

Ajánlunk, míg készle-tünk tart, csakis gazdáknak: **80-85 százalék csiraképes muharmagot** fapeckes **kenderkéveközőzsineget** 140 cm., pr. 1000 darab K 42- 33 és 40 dekás **istrángot**, valamint **kötőféket** tisztá kenderből, kilója K 9-80 **HUNGARIA BANK R.T. Mezőgazdasági oształya** Budapest, IV., Koronaherceg-u. 18. sz.

TEXTIL

az új erőpapirspárga **a legerősebb spárga,** kiválóan alkalmas **kévekötéshez** kézi vagy géphasználatra, **szőlőkötéshez** **zsákkötéshez** Óvakodjunk silány gyártmányoktól! Mindennemű kötőanyagot gyárt: **MAGYAR TEXTILIPAR R.-T. ROZSAHEGY-FONÓGYÁR.**

Fapapucs, aratópapucs, facipő, faszandál foglyoknak és mindenféle cipőket, nagyban árban szállít: **UNIO cipő- és papucsgyár** Budapest, VII., Dohány-utca 16—18. szám. Telefon 93-75. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Fapapucs párja 4 K.

Tejgazdaságok! Papirszalag a legjobb és legolcsóbb helyettesítője a gumigyűrűknek és vászonlapoknak, a tejkannák elzárására, továbbá az összes vajpergament és csomagolópapírt szállít gyári áron. **Arthur Weinberger'sche Papierfabriks-Niederlage Göding**

Telefon a marhavasártáron: József 18—51. **A Budapesti Állatvásárpénztár Részv.-Társaság** foglalkozik: szarvasmarhák, borjúk, juhok, bárányok, kecskék, sertések és húsfélék **bizományi eladásával.** Előleget nyújt hatóságilag megállapított kamattalab mellett Budapest-Ferencváros **Budapest Központi Vásárcsarnok.** Telefon a sertésvásártáron: József 18—35.

Állatok

PAJZS GYULA
ORV. törzskönyvezett
telivér szimmentáli
tenyésztésben
4000-5000 liter
évi tejhozamu családokból származó
telivér bikák

vannak eladásra felállítva. A tehenészet törzsének évi átlagos tejhozama **3614 liter, 3-3,4% zsírtartalommal.** Az egyes anyáállatok tejhozamára, a zsírtartalomra és a takarmány értékesítésére vonatkozó, a fejedelmi tejellenőrző egyesület által szolgáltatott adatok és vizsgálatok rendelkezésre állanak. Vasut- és hajóállomás: **Rácalmás, Fejér megye.** 5978



Legelőrendű bonyhádi eredeti teheneket, friss borjásokat, hasasokat s tenyészbikákat bármely időben, bármely mennyiségben külsőn és legolcsóbb áron szállít.

Fiaschner S. Sándor
székfőnöködé.
Törvényesül bejegyzett cég.
Levél- és sürgönycim:
Budapest, VII., Elemér-u. 17.
Telefon: József 38-08.
Istállóik: Kispeszt, Dülöi-ut 4.
Telefon: Kispeszt 32. (saját tel.)

Eladó tíz darab gr. Széchenyi Frigyes és Antal ország-hírdő, kiállítás díjat nyert tenyésztevéből április hónapban vett, fajtiszt 3 hónapos yorkshiri koca malac, darabonként 200 korona. Pozsár Andrást, u. p. Monostorszeg, Bács m. 2042

Eladó birkaállomány. Eladó 944 drb vegyesvért rambouillet keresztezésű birka, 387 drb vegyesnemű bárány. Ugyanitt eladó 47 drb két éves tinó. **Schwarz Miksa, Szeghalom, Békés megye.** 2077

Eladó 100 darab 5 hónapos, szőke, gundör mangalicamalac, ugyanott 150 darab úrti és 50 darab meddő birka. Megtekinthető Sajóvámosi úrszablonban, Borsod m. 2043

Amerikai ügété, 4 éves, 180 cm. magas pej mén eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2078

Eladó egy darab négy éves ardenai mén. Ára 4000 korona. Megtekinthető dr. Králitz Lajos gazdaságában, Pankóta, Pálma-major. Ugyanott egy darab egy éves lincolnhieri kan 500 koronáért eladó. 2070

Eladó másfél éves nagyon szép és termékeny westfali kantertia 7 K kg.-kenti elősúly árban Csallít gazdaság, u. p. Balatonederics. 2145

5-600 drb úrtirka több éves felese keresztek. Cím: id. Puszkás Károly földbíró, Kispeszt. 2179

Éves 400 kilogrammos feketetarka importált hollandi birka eladó Niederhauser Gyula Árad, postafiók. 2186

Eladó 6 drb tenyésztésre alkalmas, tisztavérű hincolnhieri malac és egy 8 hónapos kan. Ferényi Antal, Körmeud. Vas megye. 2204

Eladók tehenészet megszüntetése miatt mintegy 50 tehen, továbbá 700-800 drb tartani való anyabirka, úrti és bárányok, 4 drb 3 éves kiváló erős csontozatu, herélt, hidegvérű esikó. Közlelbbit **Bérgazdaság, Füle. 2123**



Muraközi hidegvérű (nori) igaz tenyészkancaik, választott esikók és tenyészmenek

vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezesemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. **Előrendü referenciák rendelkezésre állnak.**

Címem: IDŐSB HEINRICH MÓR
lóvásárló ügynöskege
CSÁKTORNYA (Muraköz).
Törv. bejegyz. cég.
Sürgönycim:
Heinrich Senior, Csáktornya.
Interurban-Telefon: 33. szám.

2 darab két éves és 2 darab másfél éves törzskönyvezett angol telivér mén-esikó eladó. Díjnnyertes apától és anyától származók. Cím a kiadóhivatalban. 1846

Tenyésztésre alkalmas legfinomabb elektorai merinó nősténybárányok eladók. Rádi gazdaság, u. p. Balatonszemes. 2075



Előrendü eredeti bonyhádi teheneket hasasokat, borjásokat és tenyészbikákat, bármely időben, bármely mennyiségben külsőn áron szállítok

KLINGER MOR
tenyész- és haszonállat-kereskedő
Kispeszt, Lakás és istállóik:
Kispeszt, Kőlecsy-a. 5. szám.
Levél- és sürgönycim ugyanott
Telefon Kispeszt 35. Saját házbán.

30-35 másfél éves, páronként 160-170 kg. mangalica sertés eladó. Cím: Dobos Sándor, Almósd, Bihar megye. Egy jó karban lévő szalmaprést vennék. 2197

Beltenyésztés elkerülésé miatt eladó 13 drb szőpen fejlett 3 éves mangalica tenyészkan Róchiliz Dávid fiatal madóki bérgazdaságában, Szabolc m. 2201

Vegyesek

Sertéseket hizottakat, továbbá szűldőket vesz és értékesít minden mennyiségben a legelőnyösebb árak mellett **Wagner A., Budapest, IX. ker., Angyal-utca 7/a.** 5018/a

Széna és szalmavélti közvetit minden mennyiségben a legelőnyösebb árak mellett **Wagner A., Budapest, IX. ker., Angyal-utca 7/a.** 5018/a



REITTER OSZKÁR nagybecs-kerekű főkapitány fajbaromfitenyésztőnek tulajmánya a **PATKÁNY** tökéletes patkányirtó szer (nem mérge) emberre állatra ocsopet sem veszélyes. Főtitul minden más patkányirtó szer. **1 doboz ára 2 kor.,** mely elég 120-150 patkány kiirtásához. Ismertető leírás, melyben le van írva, hogy különféle nagyságu gazdaságban hány doboz használható a teljes kiirtáshoz, kérésre ingyen küld **Reitter Oszkár** főkapitány **Patkány** gyárának vezetője, **Nagybecs-kerekűk.** Teljesen biztos **(tízéret jótállás)** 225

Szalámi kintű minőségű, kilója 7-50 K **füstöltkolbász** izletes, tartós áru kilója 7-11 K. Előkelő budapesti hentes-árugyár gyártmánya. **Aratómunkásoknak,** és **foglalomunkásoknak** kiadós s legválasztott étel. Szállítható 5 kilótól feljebb minden mennyiségben utánvétellel. **„Sportgyár”** ételmezési osztálya, Budapest, IX., Köztelek-u. 2 2185



Patkányok, egerek, mezel egerek, hőségek, vakondok, tigrék stb. néhány óra alatt jótállással kipusztíthatók

MÉREG NÉLKÜLI „VULKÁN KOCKÁK” Állat. Kapható 2, 5, és 10 koronás eredeti dobozokban, használati utasítással.

REINER GÉZA, BUDAPEST, VI., CSÉNGERY-UTCA 84. Telefon 86-80. Ugyanott patkányok és egerek kiirtása jótállással vállalatik. 8574

Társat keresek szabadalmazott s rendkívül keresett gazdasági eszköz nagyobbarányu gyártásához, jelentékenyebb tőkével s esetleg közreműködéssel. Cím a kiadóhivatalban. 2049



SERTÉSMISKAROLÁS A n. é. gazdáközönségnek tudomására hozom, hogy sertéseket miska-rolni meghívásra vidékre is bárhol cimegyek. **FRANCISCS JÁNOS** sertésmiskaroló, Kaposvár, Zrínyi-utca 22.

Budapesti földszintes családi ház, 12 szoba és melléképületekkel álló, körút közelében, előcsarnokos egy Budapesthez közel északra fekvő vasut, vagy villamosal könnyen elérhető kisbirtokon lévő **házzal vagy kúriával.** Bővebbet **Wagner A., Budapest, IX., Angyal-utca 7. szám.**

Eladás

Villa Budapesthez közel, vasut- és hajóállomás, a legnagyobb uri kényelemmel berendezve, saját vízvezetékkel, gázvilágítással, fürdőszoba, angol kiozettel, gyönyörű szép gyümölcsös, szőlő, pártját ritkító szép park, bárki igényeit is kielégíti, igaz értékének alig egyharmadrészéért, családi okból eladó. A villa tehermentes és a vételár részletben is fizethető. Érdeklődés „Villa 1475” jelleg alatt a kiadóhivatalban. 1475

Utak feltöltésére, vagy építkezéshez naponta 15-20 vagon mennyiségig szállított be-ragonirozva, előrendü száraz és tiszta, teteszerűségi mennyiségű **vasuti szénalakat** bármely állomásra ingyen, a vasuti szállítási díj ellenében. Több vagon megrendelésnél szállítási kedvezmény. Ugyanitt **istállótrágya** olcsón kapható. Cím: **Mittelmann Oszkár,** Államvasuti főellenőr, Budapest X., Józsefvárosi pályaudvar. 677

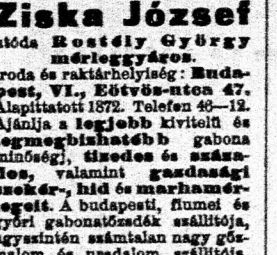
Egy magyar állami 6-os cséplőgarnitúra teljes felszereléssel eladó. Érdeklődőknek felvilágosítást ad a tulajdonos, **Barok József, Tóalmás, Pest megye.** 2188

Uri birtok 570 és egy 620 holdas, eladó. Termékeny talaj, egészséges vidék, kényelmes utiak szép parkban halastóval. Kedvező vasuti összeköttetés minden irányban. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 2187



RATTO phosphor-pasta patkányok teljes kipusztítására szavatosság mellett fizetnek 1 kor., 2 korona és 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Vilmos-császár-ut 6. sz.



Ziska József
utóda **Restély György** mérleggyáros.
Iroda és raktárhelyiség: Budapest, VI., Eötvös-utca 47. Alapítástól 1872. Telefon 46-12. Ajánlja a legjobb kivitelű és legmegbízhatóbb gabona mérleg, tisztes és szakszerű, valamint gazdasági szempontok, hűd és marhamérleg. A budapesti, fiumei és győri gabonátörzsek szállítója, ugyanígy szaktárolás nagy gőzmalom és uradalom szállítója. **Arjogyszek béremléve.** **Hosszú méregek becsértésnek és kaphatók, megbízható állapotban.** Javítások elfogadjatnak és pontosan eszközöltenek. Kívánatra uradalma is küldök szerelőt.

Gőzcséplő-készletek, magánjárom, gyárilag javítva kaphatók **Herzog Arthur** gépgyárában, Budapest, VI., Lehel-utca 10. Magánjárom átalakításához alkalmas, szakmunkások és benzinmotorok is kaphatók. Csereüzleteket küldök. 1874

Zsebfenyszőró, 60 méterre vadászaton nélkülözhetetlen, mindenkori megámulja. Ára 15 kor. **Kontz Árpád,** Temesvár. 1798

OLAJMŰVER R.-T. (KOHN ADOLF és TÁRSA) GYŐRSZIGETI OLAJGYÁRA

IRODA: BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 6.
GYÁRTMÁNYAI: Repceolaj égő és kenő olajokra, lenolaj technikai olajokra, ételolaj, tükmagolaj, napraforgóolaj.
ERŐTAKARMÁNYOK: Repcepogácsa, repcepogácsalisz, lenpogácsa, lenpogácsalisz, gomborkapogácsa, tükmagpogácsa, napraforgópogácsa.

NEDVES FALAK

szarazzátételére csak

„Kosmos” aszfaltlemez biztosít eredményt.

Ismertetőt küld: **Általános Műszaki R.-T.** Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 21. 6356

Szénát, szalmát, lucernát, lóherét és zabosbűkkönyt veszek és eladok

bármely nagy mennyiségben, felprésléshez modern ló- és gőzpréssal adom. **Széna- és szalmakötözéshez** szakszerű legfinomabb minőségű hazai gyártmányu **lángított sodronyt** jutányos áron szállítok

Ajánlatok: **Schreier Béla** takarmánygyároskereskedő Budapest, Népszínház-u. 33. Telefon: József 20-52.

Használt 6-os cséplőgarnitúra

MÁV. cséplő „Gazdasági” lokomobillal, üzemképes jó karban **eladó.** Érdeklődők forduljanak: **Csátó mérnökhez,** Budapest, IV. Károlykörút 3. Telefon: 2-11. 6886

Benzinlokomobil csépléshez, 12-18 os, drezdai gyártmány, tétővel, garantiát, kifogástalan, 4900 koronáért eladó. **Kontz Árpád,** Temesvár. 1889

Eladó moharmag. Jó csíráképességű, vetőmagnak alkalmas moharmag kapható, míg a készlet tart. métermázsánként 70 koronáért, előre fizetve, vevő szájkáiban, vasutra szállítva. Rendelés 500 kg-on alul nem fogadjatik el. Cím: **Högnig Jakab és József,** Erzsébet-palota, u. p. Baranyasallye. 1851

Eladó 18 HP. 1911. évi Asers Bauer gyártmányu **Benzinlokomobil,** különböző nagyságu szifjárszámok, 25 milliméteres vascsövek, egy fatörzsekér (Sandlauffer) és egyéb gazdasági felszerelések domahidai gazdaságomban, Domahid Pál, Szatmár. 1919

Szalmaprés, Lőhner-féle, szabadalmazott, kevesse használt, teljesen jó karban lévő gőzfűzőme eladó. **Török Géza,** posta Mezőkovácsháza, vasútállomás Kaszaporszáka. 1870

Gyors, pontos, olcsó földmérés



STÁDEL - TORKOS FÖLDMÉRŐ-TALIGA kapható 7208 Stádel gépgyárban, Győrött

Prima kender-kéveköttetőnal

kipróbált minőségben prompt szállításra kapható a **Honi Fonó- és Kötélverőgyár R.-T.-nál,** Hódáság, Bácska. 6589

Eladó gépek, 1 drb nyolcas Hofherr-lokomobil, magajáró, teljesen új, 12.500 K. 1 drb. nyolcas Hofherr-lokomobil, 1 drb. 54' Hofherr-csésplő, 1 drb. VE. elevátor, utóbbi három darab szíjak, kulcsok nélkül, három érig dolgoztak, 3000 K. **Zentai János és Fia,** Szabadka. 1926

Allig használt, teljesen új gőz-ekelőkeesi eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a **Bogyáni Gazdaság intézősége,** u. p. Vukovár. 2019

Három garnitúra gőz-és cséplőgép 8-as nagyság elevektorokkal, cséplésre előkészítve, betegség miatt azonnal eladó. Bővebbet **Brichta Jakab** intézőségi, Bánluzsány, Trenesén m. 2624/a

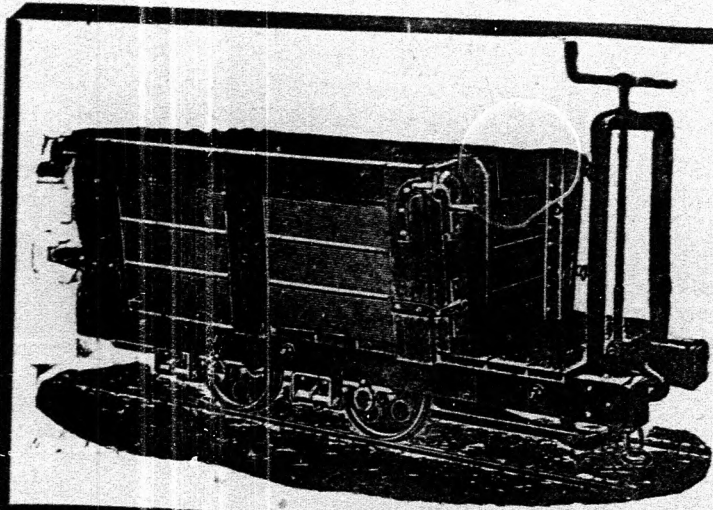
Kéveköttetőgépek Marokrakotógépek Fükaszálók Kenderkötőszineg előnyös áron kaphatók **ZENTAY JÁNOS és FIA** Szabadka. 1924

Birtok, 4450 holdas bácskai birtok eladó földanként 1250 K árban. Ajánlatokat „Kedvező vétel” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít.

la uszó kocsi kénecés kék és sárga. Előrendü szállítója: **Schwarz József és Társa,** Budapest, Vilmos császár-ut 53. 2047

Papírítspárga, zsinog, bevezet, der, kőtél, hajtósúly, összes olajokra. **Schwarz József és Társa,** Budapest, Vilmos császár-ut 53. 2048

Gazdasági felszerelés eladó: 2 1/2-3 HP. benzínmotor, 5 sorvetőgép Clayton-Shuttleworth és Saek-féle, Melichar-féle kombinált vetőgép, 2 kultivátor (Ótvass), kettős, hármas ekék, traktor, járgány, répvágók, kukoricadaráló, rosta, műtrágyaszóró, hintó és szántó. Cím: **Floischnann-féle** tejjgazdasági berendezést vállalat Budapest, Sip-u. 27. 2127



Magyar Bank és Kereskedelmi R.-T.
Kisnyugányu Vasutosztálya Budapest, V.

Gazdasági vasutak

nyomjelzése, tervezése és építése.

A Győri Vagongyár gyártmányainak eladása.

Költségvetések és mérnöki látogatás ingyen!

Farkas rendszerű
Sodronyüveges istállóablak

eltörhetetlen

Farkas és Tsa
Budapest Lélhel-u.8

Összes készítményeink beszerezhetők a Magyar Mezőgazdák Szövetségétől is. **Kérjen Árlapot!**

Farkas rendszerű
**Idomvas-
ablak**

legerősebb legolcsóbb

JÉGGÉPEKET szabadalmazott egyszerűsített rendszerben azonnal szállít
GELLÉRT IGNÁC ÉS TARSA
mérnöki iroda hűtőtelepek berendezésére.
BUDAPEST, V., KOHÁRY-UTCA 14. SZÁM.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalánál, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

HASZONBÉRLET.

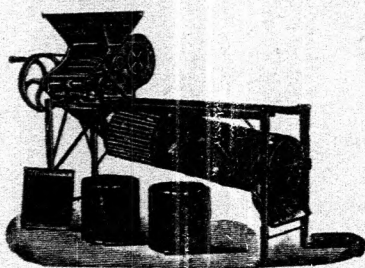
Békés vármegyében **2000 holdas** (à 1200 négyzetöl) **birto**k, 600 hold szántóföld, a többi legelő, juh-tenyésztésre alkalmas, **1916. évi október hó 1-től haszonbérbe vehető.** Közelebbi felvilágosítást ad **dr. Pap József ügyvéd irodája, Budapest, IV. ker., Kossuth-Lajos-utca 13. szám.** (Ügynökök kizárva.) 6593

Fogyók és munkásoknak alkalmas kávé-, cukor- és fügekávéból készült

Kávékonzervát

ajánl **Fuchs Mándor, Gyulafehérvár.**

Egy eredeti láda tartalmaz 1000 adagot, à 46 gramm. Ára ládanként 150 korona, engedmény nélkül, helyt raktár.



STAHEL ÉS LENNER

TRIÓR- ÉS LEMEZLYUKASZTÓGYÁR
Budapest, VI., Angyalföld, Országbiró-utca 44-46.

A monarchia egyedüli gyára, mely évtizedek óta kizárólag triórok és lyuk. lemezek gyártásával foglalkozik. Ajánljuk **triórjeinket** marott hengerlemezekkel minden gabona tisztítására.

5 kiló nyersternény beküldése mellett **különleges triórt** készítünk. Bárhol is szerez be triórt, kérjen kifejezetten STAHEL ÉS LENNER-féle gyártmányt. **Tőrekrosták és mindenféle gőzcséplőgépsziták, zink-, vas-, vagy acéllemezből.** Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Bihar megyében fekvő 1948 kat. holdas birtokom,

mely egy tagban fekszik a esőkmői határban, a községtől 5 kilométernyire és a legközelebbi Köt vasuti állomástól 5 kilométernyi távolságban, **október havában**

bérbeadó.

A birtokon két tanyaépület van, az észak felé, a Komádi községi határ felé fekszik, a másik Darvas községgel határos, délről a nagyváradi latin szertartású káptalan birtokával határos. A birtok nem fekszik közvetlen az országút mellett, de ma is jó úton lehet megközelíteni az állomástól 3-3 kilométeres köves úton. 1917. évre azonban kitűnő köves ut fog a birtokig vezetni. A föld kitűnő. Cim a kiadóhivatalban.

6702

Árverési hirdetmény.

Veszprém vármegye árvaszékének határozata folytán közhírré teszem, hogy **néhai Fischer Károly és Viktor** hagyatékához tartozó következő ingóságok, u. m.:

egy 18 HP gőzcséplőgépgarnitúra hozzátartozó elevátorral, egy 16 HP gőzcséplőgépgarnitúra, szelelőrosta, ehhez elevátor, répvágó, tizedesmérleg, ekék és kisebb gazdasági eszközök,

... **Balatonkenesén, a volt halászfai házban** ...
1916. évi június hó 25-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőknek készpénzfizetés ellenében **elfognak adatni.**
Veszprém, 1916. évi június 16-án.

Reé Jenő
gondnok.

6700

Zsák- és ponyvagyár

Fehéritő-, kikészítő- és impregnálógyár

Salgó és László, BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 20. Gyár: ÓBUDA.

Telefon: 160-82.

6444

Sürgőnycim: MAXALGÓ-BUDAPEST.

Allást keresők

Főgépész Allást keres, vagy nagyobb gyárban művezetői állást is elfoglalna. Cím: Csah Béla, Budapest, Váci-ut 39. 2104

Uradałmi kertész, 47 éves, kiscsaládú, szakember, hadmentes, mielőbbi belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2108

Kulcsár, raktáros, vagy ehhez hasonló állást keresek augusztus elsejére hadmentes, 30 éves, nős, kiscsaládú egyén vagyok, ki nagyobb uradalmakban, mint kulcsár munkáim és jó bizonyítványokkal rendelkezem. Hegedűs Péter, Kézdivásárhely, P. Fegyvernek, Szolnok megye. 2105

32 éves, rom. kath., hadmentes, jelenleg öntlen gazdaságot állít át óhajta változtatni 1916. július 15-re. Teljes jártasságú bír egy a kúria, mint a belső gazdaságban, ügyszintén a tejjáadás, hízalás, állattenyésztésben, azoknak kisebb betegségei és vérsz elleni oltásokat végzem. Elfogadok kisebb gazdaságokat, hol föld- birtokos vagy földes urak rendelkezés szerinti gazdálkodnak. Csak állandó és jobb uradalmi ajánlatokra reagállok, hol megfélések esetén azonnal megváltásom végett óhajtom változtatni. Szives megkeresést „Mezőgazdák 2103” jellegén a kiadóhivatalon továbbít. 2103

Hat gimnáziumot végzett, 16 éves, erős, egészséges tanuló ifjú, gazdaságban kisegítőnek ajánlkozok a nyári szünetre. Cím: Bartha Jenő Újpest, Mező-utca 35. 2109/a

Főtiszt Allást keres 40 éves, izraelita vallású nagy gyakorlatú bír, akadémiát végzett, gazdasági. Kivántra személyesen bemutatkozom. Állását júniusban elfoglalhatja. Cím a kiadóhivatalban. 2106

Ajánlkozok cukorrépaültetlenez, aki már két gyárnál répaültető volt. Cím a kiadóhivatalban. 2115

Nyugalmozott körjegyző, német, jól nyelvet szóban és írásban bír, katonaváltott, munkaszerező, erélyes, középkorú egyén, mező-, erdő-, szőlő-gazdaság, uradalmi kastély, villa, ipartelep, földművelésnél keres állandó felügyelői, tiktári vagy bármily más bizalmi állást. Galánthal Péter János, Hódmezővásárhely. 2117

Hat osztályú polgári iskolával kapcsolatos egy éves gazdasági tanfolyamot végzett hadmentes fiatalember megfelelő állást keres. Cím: Traffikant Dénes, Gyoma. Békés m. 2113

Ispáni Allást keres földmívelő iskolát végzett egyén, 28 éves, rom. kath. vallású, nős, 4 évi gyakorlattal. Mint katonára fel van mentve, három havi szabadságom van hátra. Az állást úgy óhajta elfoglalni, ha az uradalm felmentené. Cím a kiadóhivatalban. 2054

21 éves, teljesen hadmentes segéd tiszt, külső vagy belső szolgálatra f. évi augusztus 15-ére állást keres. Szives megkereséseket „Szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 2068

Gazdatiszti Allást keres azonnali belépésre 53 éves, kiscsaládú, ref. vallású, erős, egészséges egyén oly gazdaságban, ahol állandó állásra lehet szert, 30 évi gyakorlattal, kitűnő bizonyítványokkal, 19 évig 1800 holdas erdélyi bér-gazdaságot egyfolytában önállóan jártas. A gazdaság minden ágában jártas. Percenatális gazdaságot is elvállal. Szives megkereséseket a fizetés megjelölésével a kiadóhivatal továbbít. 2082

VII. gimnáziumot végzett ifjú, szerény igényekkel, a nyári szünetre alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2058

Kisegítőként szeretne a munkáim nagyobb gazdaságban gazdaságot vezetni egy VI. gimnáziumot végzett ifjú. Szives meghívást kér: Békffy Sándor, Mátyásfalva címre. 2067

Gazdatiszti végzett, 44 éves, nős, keresztény, hadmentes, vasszorgalmú, feltétlen megbízható, józanéletű, jó megjelenésű, önálló erő. Előrendű gazdaságokban szerzett nagy gyakorlattal, mit kitűnő ajánlatokkal és bizonyítványokkal igazol. Önálló vagy jobb kezelőtiszt állást keres azonnala vagy augusztusi belépésre. Cím: Oláh Sándor, Cegléd, Malom-u. 2057

Intézői Allást keres azonnali vagy későbbi belépésre egy 39 éves, kiscsaládú, nős, rom. kath. vallású, tanítást végzett gazdasági. A katonai szolgálatait jól felmentésel bír. Hosszabb ideig egy felvidéki uradalmat, hét évig egy dunántúli ötezer holdas bér-gazdaságot kezelte. Négy év óta egy négyezer holdas intenzívben kezelte gazdaságot kezel felmondatlan állásban. A gazdaság, erdő-kezelés, szőlőművelés területén teljes szakismerettel rendelkezik. Megkeresés, „Modern gazda” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérelmek. 2065

Gazdasági szaktanfolyamot végzett tanító nyári munkaidőben kisegítő. Azonnali belépést. Cím: „Állami tanító”, Nagyvárad, Kálvária-u. 5. 2070

Főkerlész Allást keres, lehetőleg Pest környékén, csak nagyobb kertészetben. Cím: Welhofer Károly főkerlész, Vecsés, H., Hungária-faiskola. 2071

Gimnázium VI. osztályát teljesen jó eredménnyel végeztet tanuló az iskolai szünet alatt ajánlkozok egy uradalomba munkafelügyelőnek vagy egyéb foglalkozásra. Cím: Fuchs László, Bonyhád, Tolna megye. 2072

Nős, vagy nőtlen gazdasági Allást keres igen szerény feltételek mellett, 45 éves, okleveles, volt uradalmi intéző, oly uraságnál, ki kérvény által felmentené, földgazdás esetén hurokoldási költéséget egy év múlva kéri csak megtéríteni. Cím: Timár M., Debrecen, Kősegy-u. 12. 2073

Intéző, végzett, izr. vallású, 42 éves, 20 évi gyakorlattal bír, az aratásra és céplésre kisegítő tiszt állást elfogad szerény fizetési feltételek mellett, beszélt horvátul a oroszul is, kivántra személyesen bemutatkozásra megjel. Cím: Fritz Salamon, Szabadka, Majláth-utca 102, IV. kör. 2089

Hadmentes gépész hosszú gyakorlattal azonnali belépésre állást keres. Értés elvállalja a gazdasági gépek kezelését, javítását és céplését, esetleg stabil állást vállal. Lokomobill-, stabil-, dinamó- és motorvizsgálóval rendelkezik. Ajánlatot fizetés megjelölésével kér. Mészáros Zsigmond gépész, Nemescsés, Komárom megye. 2125

Mázsálói, felügyelői vagy hasonló minőségű állandó, esetleg aratási, céplési idegnyre, állást keres, nős, hadmentes, irodai, gazdasági teendőiben jártas, idősebb egyén. Cím: Spitzer Miksa, Mátyásfalva, Keskőváros-utca. 2126

Gazdatiszti vagy bizalmi állást keres erőteljes, szerény igényű, gyakorlati szakvizsgát tett a gazdaság összes ágában jártas tapasztalatokkal bír gazdaságot, 20 évig kezelte egy dunántúli 3000 holdas gazdaságot. Jelenleg felmondatlan állásban van. Középbirtokon is állást vállal. Cím a kiadóhivatalban. 2127

Gazdatiszti azonnali belépésre, keresést, több évi, 53 éves, rom. kath., nős, kiscsaládú, 30 éves gyakorlattal bír, a mezőgazdaság minden ágában jártas, a cukorrépa-, burgonya és kukorica-termesztésben, tehénézetben, sertéstenyésztés és hízalásban. Mielőbbi megkeresést kér Cím a kiadóhivatalban. 2128

Főgépész, hadmentes, ajánlkozok bármilyen nagyobb üzemhez. esetleg művezetőnek is. Levélbeni megkeresések Sziget, Budapest, VII., Telep u. 54. szám, címre intézendők. 2133

Cseplést keresek két gépem részére. Ajánlatot kér Geist József, Budapest, VII., Sziv-utca 64. 2149

Gazdatiszti Allást keres 20 évi kitűnő gazdasági gyakorlatú bír, feltétlen megbízható, 52 éves, munkabíró, a magyarországi gazdasági akadémián jelenleg végzett egyén. Cím a kiadóhivatalban. 2150

Cseplési ellenőrnök ajánlkozok két hétvégimázsra: németül is tudok. Rátz Endre, Kun Sándor, Szekszárd, Tolna m. 2151

Nagyobb gyakorlattal bíró gépész, hosszabb ideje cseplési állást keres. Tóta Antal, Budapest, VII., Fűrés-u. 63. 2142

Csepléshez felügyelőnek ajánlkozok 17 éves középkorú kedveltem. Szives megkeresést kér Kreizer László, Budapest, VII., Garay-utca 4. 2153

Gépész, cseplésre és szántásra ajánlkozok. Ajánlatot kér a fűtés- megjelölésével Kies Albert, Homok, Pusztagyöngy gazdaság, Szolnok m. 2154

Azonnali belépéssel gazdaságba, okleveles uriemer felügyelőnek, kulcsárnak ajánlkozom. Magános nő 3-400 holdas birtokának önálló vezetését is vállalja. Cím: Turgonyi Gyula Baja, Jókai-utca 16. 2155

Mérlegképes könyvelő, teljesen hadmentes, 13 évi gazdasági és kereskedelmi irodai gyakorlatú, perkt magyar és német nyelvű, szláv nyelvet is beszélő, családos, jelenleg a gazdaságban alkalmazva, felmondatlan állásban, állást változtatni óhajja. Csak nagy gazdaságba kívánlkozok. Szives megkereséseket „elkísmeret” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 2156

Vizsgázott gépész cseplésre ajánlkozok, ki a II-od éves technológiát végezte. Cím: Törncsi Ferenc Budapest, V., Szabolcs-utca 1/4 földszint 7. 2157

Szakképzett gőzeke és gazdasági gépész nagyobb gazdaságba állást keres, értés az összes gazdasági gépek és kettősrendszerű szántógépek és traktorok szakaszerű kezelését és javítását. Szives megkereséseket kér: Peringer Antal, Budapest, VIII. ker., Or-u. 3. 1/10. 2158

Felsőbb kereskedelmit végzett és jelenleg érettségizni, jó megjelenésű, erős termetű, intelligens fiatalember, kinek különös hajlama és ambíciója van a gazdasággal foglalkozni, gyakorlati állást keres oly uradalomban vagy gazdaságban, hol tevékenységét e téren érvényesíthetné. Ajánlatot „B. B. gyakorlat” alatt kér Sikray hirdetőjébe, Budapest, Vilmos-császár-ut 33. sz. 2160

Cukorgyári gazdaságban volt egyén, kisegítői foglalkozást keres. Magtár, raktár, irodai kezelésben jártas, céplésnél, nagy gazdaságban mint volt cukor-gépastrévő az átadásnál. Kitűnő szolgálatot tehete. Megkeresés „Szorgalmas” jelleg alatt a lap kiadóhivatalba kér. 2161

GŐZEKE-BERSZÁNTÁS! Nagyobb területek szántását, mélyrigolozását, szőlő- és gyümölostelepitéshez, valamint gyöptörést 1916. év tavaszára és őszére elvállal IZERI IZÁK GYULA GŐZSZÁNTÁSI VÁLLALATA, BUDAPEST-KELENFOLD. TELEFON: 42-50. A szántás eredeti FOWLER-féle géppel történik.

Hadmentes, 50 éves, hat végzett, középkorú már volt, nyári hónapokra felügyelői, ellenőri állást keres. Cím: Vidor, Budapest, Izabella-u. 81., II/22. 2172

Vadászi, fővadászi, vagy erdő-kezelő, kezdő állást keres július elsejével esetleg augusztus elsejével belépéssel katonai kötelek alól végleg elbocsátott jó megjelenésű nős, 31 éves egyén, ki grófi uradalomban vadászat ágazatában bő tapasztalatokat szerzett. Orvvadászként szembeni fellépése a legenergiusabb füves kártevő és dundpusztító. Erdészeti és vallaia perkt beszél és ír német nyelven. Fényképet és bizonyítványmásolatokat megkeresésére küld. Cím: Oltósy Győző Budapest, V., Visegrádi-utca 8 sz. 1/17. 2159

Gazdatiszti Allást keres október 1-re régi gazdaság felosztása miatt. Hadmentes. Megkeresést „F. I.” jel alatt a kiadóhivatal továbbít. 2164

Földmívelő iskolát jó eredménnyel végzett, 25 éves, 4 1/2 éven át nagyobb gazdaságokban szerzett gyakorlattal rendelkező gazdasági, aki jártas a mezőgazdaság minden ágában, állatok nevelésében, tejjáadás, berendezésében, kezelésében és annak üzemi vezetésében, gépek, benzomotor, földkomobil, gőzeke kezelésében és ennek üzemi ellenőrzésében, mindenféle ipari növények termesztésében, gazdaságban, mint teljesen hadmentes egyén, azonnali belépésre, képzettségének megfelelő állást keres. Cím: Mustini György, urad. ispán, Egred, Sopron m. 2168

Ispáni Allást keres július 1-re való belépéssel, 2 évi gyakorlattal bír, 24 éves, nőtlen, hadmentes, keresztény fiatalember, hol állandó, biztos alkalmazása és létszámosság megdítetése megválna és hol még ez évben megváltóhatna. Kisebb gazdaság önálló vezetésére is vállalkozik. Eddigi alkalmasságában szintén önállóan működött. Cím: Lehényi Gyula, Deréte, u. p. Magyargyerőmonostor, II. Kolozs megye. 2167

VI. polgárit végzett 17 éves gyakorlattal bír irnokai vagy gyakorlati állást keres. A múlt nyáron is volt nagyobb gazdaságban, mint gyakorlati gazdaságban. Cím: Ifj. Mann Lajos, Kistengelye, Tolna megye. 2169

Gépész, ki gyakorolt Diesel-gépet, motor és cseplőgép kezelésében, állást keres. Cím: Lepkó Albin, Budapest, VII., Aréna-ut 52., II. em. 20. 2170

Gépész ajánlkozok a nyári hónapokra akár gőzeke, akár cseplésre. azonnali belépésre Cím: Nagy István, Budapest, VIII., Kálvária-tér 16., II. 25. 2171

Hadmentes, 28 éves fiatalember, aki gazdasági iskolát nem végzett, de a gazdaságban némileg jártas, bármily ideiglenes, vagy állandó alkalmazást keres azonnala. Például munkafelügyelői, ispáni, ellenőri, vagy segéd tiszt állást. Irodai munkát is végez. Cím: László B., Munkács, Körösvég-utca 44. 2174

Egyétemi hallgató gazdaságban már volt, nyári hónapokra felügyelői, ellenőri állást keres. Cím: Vidor, Budapest, Izabella-u. 81., II/22. 2172

41 éves, hadmentes, erőteljes, Magyaróváron végzett, r. k. vallású gazdasági, 20 éves gyakorlattal, állandó önálló állást keres, esetleg helyettesi állást is elfogad, ha állandósításra kilátás van. Jelenleg egy uradalomban egy nagyobb gazdaság önálló intézője, mint a hadmentes helyettese van alkalmazva. Az állást bármikor elfoglalhatja. Személyesen bemutatkozást kér és a fizetés megjelölését. Cím a kiadóhivatalban. 2177

Katona, gépésznek ajánlkozok. Szives megkeresést kér Barcz Balázs, Budapest, VIII., Tavaszmező-u. 17. 2178

Mérlegképes gazdasági könyvelő, 29 éves, nős, hadmentes, loarvállalattal kapcsolatos nagy uradalomból 9 éves kitűnő gyakorlattal, felmondatlan állást változtatni óhajja. Cím a kiadóhivatalban. 2175

Főkerlész, nős, gyermektelen, 55 éves, beszélt magyar, német és tót nyelven, a mű-, haszon- és konyhakertészet minden ágában jártas, 30 évi gyakorlattal, állandó állást keres aug. 15-re vagy szept. 1-re. Csak nagyobb urasági vagy földi állásra reagál. Szives megkereséseket ajánlván Bar Paradicsi István főkerlész, Villány, Baranya megye. 2176

Izraelita, 1900 évi születésű, végzett egyén, gazdasági gyakorlati állást keres bármikor belépésre. Szives megkeresést kér Fischlovits József, Békéscsaba, Arany-utca 17. 2178

IV éves tanítójelölt gazdaságban állást keres. Ajánlatot kér feltételekkel Molnár Kálmán, Szeged, Szentháromság-u. 61. 2200

20 éves, középkorú végzett fiatalember, ki a gazdálkodásban jártas, segéd tiszt vagy ellenőri állást keres. Cím: Bodnár József, Eger, Kertész-u. 16. 2202

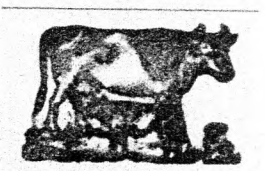
Állatok BAUER B. GYULA SERTÉSBIZOMÁNYOS Budapest, VIII., Bezeréd-ut-10. Telefonszám: JÓZSEF 21-70. Sörgöncym: LUCULLUS Budapest. Sovány és hizott SERTÉSEKET a legmagasabb áron árdíkosítok. Szalonnamagrendeléseket jutányos áron eszükölök. Tenyésztőknek méréselt kamat mellett ellátogat nyujtok. Sertéseket egyéveseket, továbbá hizottakat, ugyazinte marhát veszek a legelőnyösebb árk mellett. Ajánlatokat kér: Wagner A., Budapest, IX., Angyal-u. 7/a. 5918

Vágómarhát és sertést bármily mennyiségben veszek. Kérem a t. gazdaközönség és állatkereskedők szives ajánlatát Johann Stoll mészáros, St. Lorenz, Mürtzthal, Steiermark. 6526



Vöröstarka tinó és üsző teljes prima, 1-2, esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi úgyszintén járnos és bedílitási ökrök szállására vállal. Kitűnő friss fejőstehenek előleges jelentés után nálam mindenkor megtekinthetők kedveltségük nélkül. Vevőtelésése szerinti választhat. 4735

Henrik Ignác fia, Mezővárosbány, Vas megye.



Előrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat, borjasokat és tenyész bikákat bármely időben, bármely mennyiségben kulánss áron szállítok 5161

FUCHS LAJOS teyőez- és haszonállatkereskedő Újpest, István-tér 10. Sörgöncym: Fuchs Lajos. Telefon 130-19.

Eladó telivér ménló, Hognye apia Danure anyja Hungaria 108 cm. magas, 13 éves, meggyepel, számos verseny nyertese, 3 év óta fedez kiváló termékenységgel. Ára 7000 K. Ugyanott eladó 2 darab elsőrendű paripa is. Cím: báró Puteáni István, Balatonederics. 29

A 34 év óta fennálló Fischer J. ZSÁK ÉS PONYVA BUDAPEST, NADOR-U. 31/33. MANILA magyar kenderből, kézi kévekötelek, szőlőkötözőfonalak, egyszerű használt ponyvák, termény- és liszteszákok. egyike az ország legmegbízhatóbb beszerzési forrásainak. PONYVAKÖLCSÖNZŐ-VÁLLALAT.

KISHIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEK
ELŐRE FIZETENDŐK

Kishirdetések után
tárlapot nem küldünk

ÁLLÁSTKERESŐN KISHIRDETÉSI ÁRA:
Minden sor egyzetű behitása 5 fillér,
vastagabb betűvel 10 fillér. A legkisebb
hirdetési díj 20 szög. I korona.

Csak olyan levelekre válaszolunk,
melyekhez válaszdíj vagy levelező-
lap van mellékelve.

KISHIRDETÉSI ÁR: Minden sor egyzetű behitása 5 fillér, vastagabb betűvel 10 fillér. A legkisebb hirdetési díj 15 szög. I korona 50 fillér.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetések csak a munkaadó birtokos v. bérleti címének kitételével közölhetők.

Földbirtokosok figyelmébe.

Díjmentes állásajánlatok
A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete (Budapest, IX., Alkotmány utca 25. sz.) felhívja a t. birtokosok és bérleti urakat figyelmébe
ÁLLÁST KÖZVETÍTŐ OSZTÁLYÁRA.

hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő vannak jegyezve.

Az állásajánlatok teljesen díjmentesek. Megkeresés esetén az egyesület igazgatósága a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztot ajánl a tulajdonosnak az illető közbeszerítési felhívásaitól és egyéb nyilatkozataitól és az eddigi működésére vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felkérjük a t. birtokosok és bérleti urakat, hogy gazdatiszt állások betöltésére esetén szívesen vegyék igénybe az egyesület állásajánlati osztályát igénybe venni szíveskedjenek.

A Magyar Gazdatisztok és Erdősítők Országos Egyesülete Elnöksége.

Gazdaságok folyó évi adókötveles jövedelmének csökkentésére az erre alkalmas pénzügyi felügyelet rendszeres vezetőit juttatva felkérjük, hogy a Magyarországi Pénzügyminisztérium, Budapest, IX., Reményi u. 20. sz., I. emelet, 9. ajtó.

Betöltendő állás

Első gazdát keresek.

Pályázatok bizonyítvány-másolatokkal és fizetési igény közlésével Klein Lipót szeszgyár, Szénvárnaija, Szatmár megye címre intézendők. 1755

Báró Berg Miksa ur

Báró Berg Miksa ur régióki uradalmában egy gazdasági ellenőri, egy bérigazgató, egy magtársasági és két betöltendő. Pályázóktól nagy érdeklődéssel és hosszabb gyakorlatot megkívánókat. A pályázók személyes bemutatkozásra levélben kötelezettek. Pályázhatnak munkakapcsolatban lévő korábbi munkatársak is, kik ily minőségükben voltak alkalmazva. Központi intézőség címre: Rójtók, Sopron megye, adandók be. 1840

Gazdaság

vezetésére képes nagy gyakorlatú, minden téren jártas, hadmentes gazdatisztot keresek azonnali belépésre. Ajánlatok bizonyítvány-másolatokkal, kor, vallás és fizetési igény megjelölésével, melyek vissza nem küldetnek. Haraszti Sándor, Békéscsaba címre kéretnek. 1956

Gazdasági

segédtsízt, hadmentes, keresztény nőten, ki gazdasági intézetet végzett, némi gyakorlatú bir és könyvvizetésben jártas, mellobbi belépésre kerestetik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány-másolatokkal Wertheimer Vilmos, Hontvársányi küldendők. 2082

Segédtsízt

kerestetik méltóságos gróf Festetics Kálmán ur algyőzött uradalmában részére. Ugy a külső gazdasági, mint földi teendőiben járatos, intelligens fiatal emberek küldjék pályázatukat az "Uradaim Intézőség" címére: Rágyán, posta Gölle, Somogy m. Fizetés meg egyeztetés szerint. Földmivessésként végzettség is pályázhatnak. Az állás azonnal betöltendő. 2021

Rendel

és tartásigot kedvelő, jól főzni tudó gazdasági kerestetik alura. Jármy, Dóge, Szabolcs m. 2022

Sasvári

(Nyitra megye) negy-birtokunkon a követendő állások töltendők be, bevonulás folytán. Pénztárosi állás: A pályázó oly gazdatiszt legyen, ki a német és a magyar nyelvet is bírja, az irada vezetését is elvállalhatja. Irada-tiszti állás oly pályázó részére, ki gazdatiszt, vagy kereskedelmi képzéssel bír, a német és a magyar nyelvet is bírja, a levelezési tud. Irada-tiszti állás oly pályázó részére, ki a magtárs és az anyagraktár kezelésében járatos. Ajánlatok címzendők: Küffner'sche Lundenburger Zuckerfabriks A.G. in Lundenburg. 2020

Gazdatiszt

kerestetik, kiscsaládu, gyakorlatú és szorgalmas egyének küldjék be bizonyítvány-másolatokkal felszerelt ajánlatukat a fizetési igények megjelölésével Bérigazdatisztok Fűtelek címre. 21230

Gazdasszonyt

falura, nagy háztartásba, főzéshez kitűnően értő, erélyes, rendelkezni tudó, baromfihoz értő, 50 korosa, külön szoba felzetéssel keresünk. Kisebbségi tehenészetben járatos 200 K, 1500 liter gabona, 24 liter bab, 24 kiló és 12 kiló zsír, 305 liter tej, egy szilárd 020 □ 01 föld, lakás, vízifűtés. Többletforradunk Casikis kertmel, pontos, szorgalmas egyének küldjék bizonyítvány-másolatokat Lázár uradalmu, Marosillye címre. 2037

Gazdasági

irnok, hadmentes, jó irásu, földmivessésként végzett, lehetőleg némi gyakorlatú, alkalmazható nyer mellobbi belépésre Vajda Zsigmond kunágotal gazdaságában, Magyarbányahegyes. 2043

Gazdasági

segédtsízt, kik a magyar és német nyelvet teljesen bírják és cukoripar-gazdaságokban némi gyakorlatú birnak, nyujtsák be ajánlatukat rögtöni belépéssel Földmivessésként, Bodrog-szerdahely, Zemplén megye. 2040

Béresgazda,

vagy munkaszerző, 30 évnyi gyakorlatú, nős, 30 évnyi gyakorlatú azonnali belépésre kerestetik. Irmetagid gazdaság, posta Tasnád. 2080

Egy több évi gyakorlatú

azonnali belépésre kerestetik. Solti bérigazdatiszt, Solt, Pest megye. 2068

Orosvári

uradalom, orosvári g. kertészetben egy munkatársra magtársasági állás betöltendő július 1-től. Jelentkezőknek fizetési feltételeket levélben fogom jelezni. Lipesey S. urad. intéző. 2083

Nőtlen

gazdasági irnok, kerestetik, ki már alkalmazva volt, előnyben részesül. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével bizonyítvány-másolatokkal, köveket címre kéretnek Pusztabétei Bérigazdatiszt Mendé. Pest megye. 2067

Szeszgyárvezető,

ki a főzési jártassággal bír, kerestetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével és bizonyítvány-másolatokkal Wertheimer Vilmos, Hontvársányi küldendők. 2082

A felsőnyeki

fürgei gazdasági körte kerestetik egy segédtsízt-ellenőr, ugy az irada, mint gazdasági teendőiben járatos, hadmentes, nőten egyének küldjék pályázatukat bizonyítvány-másolatokkal Budapesti Számtartószág Fűtelek, Tolna megye címre. Ugránóti felvételt egy magtárs, illetve felügyelő. Az állás azonnal elfoglalható. Fizetés meg egyeztetés szerint. 2087

Segédtsízt

kerestetik nőten, hadmentes, jól irással, koránköli, szorgalmas, csépléshez és szőlőmunkához. Fizetés meg egyeztetés szerint. Földmivessésként végzettség is pályázhatnak. Az állás azonnal betöltendő. 2021

Gazdasszony,

ki a háztartás tevékenységében háromnévelőben gyakorlott és azt végezni képes, pusztára felvételt. Cím: Simon Jakab, Kúncsorba, Fügyvernek pályaudvar. 2081

Selyp-

páteleki uradalomban megfésdött a lovasz-meseri állás, melyre oly egyének nyujtsák be ajánlatukat, kik katonamentesek és kik ily minőségben már alkalmazásban voltak. Ajánlatok Földmivessésként, Selypre címzendők. 2085

Gazda,

vagy botosispán, aki már önállóan gazdálkodik azonnali felvételt bérigazdatisztok. Ajánlatokat fizetési megjelölésével kérem mellobbi hoztam küldeni. Gyáry Ferenc birtokbérő, Gyónk Tolna megye. 2079

Béresgazda,

koestigazda és mezőőr, kik már ily minőségben szolgáltak, okt. 1-re, vagy előbb felvételt. Bizonyítvány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek. Algyői Bérigazdatiszt, Algyő, Csongrád m. címzendők. 2119

Két segédtsízt

és egy szakmájában előrendű bogármentes azonnali belépésre keresek a Gidrafai Gazdaság és Kéménytőgyár, posta Gidrafai, nova ajánlatok fizetési igények megjelölésével küldendők. Segédtsíztől a t. nyelv elengedhetetlen kellék. 2090

Nőtlen

botosispánt felvezek gazdaságomban. Kókant vagy teljesen hadmentes, ki már nagyobb gazdaságban volt, nagyobb gyakorlatú rendelkezés és a lovatlalt bírja, küldje ajánlatát bizonyítvány-másolatokkal és fizetési igény megjelölésével Brack Ignác, Kéthodony, Nógrád megye. 2130

Botosispán,

nős, ki a gazdasági jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Bizonyítvány-másolatok fizetési igény megjelölésével Kleip Miksa, Bazsipszta, u. p. Tiszaluc küldendők. 2133

Ispánt

keretek októberi belépéssel, 1400 holdas bérigazdatisztok. Hosszabb gyakorlatú rendelkezés, nős, kiscsaládu, farságot nem ismerő, szorgalmas, koránköli egyének ajánlatát a kiadóhivataltal továbbítja. 2134

Ispán

kerestetik a trenkovói uradalomban mellobbi való belépésre, ki gazdasági iskolát végzett, nagyobb uradalomban a gazdálkodás minden ágában kellő jártasságot szerzett, szőlő nyelven beszél és az. Ajánlatok a bizonyítvány-másolatokkal és az igények megjelölésével Skála Vilmos intéző címre, Trenkovóra, Pozsega megye, küldendők. 2135

Géplakatos

kerestetik a trenkovói uradalomban a gépek javításához és kezeléséhez ért, hosszabb gazdasági gyakorlatú bir, nős és szőlő nyelvet beszél. Pályázatok a bizonyítvány-másolatokkal és az igények megjelölésével Skála Vilmos intézőhöz címzendők, Trenkovóra, Pozsega megyében. 2138

Nős gazdatiszt,

nógrádmegyeyi 1000 holdas, igen intenzíven kezelt gazdaságomban felvételt. Sümege Hugó, Illépuszta, u. p. Balassagyarmat, Nógrád m. 2133

Gazdasági

kerestetik, elmeletileg képzett, aki belterjes gazdaságotól hosszú bizonyítványokkal rendelkezik, 1917. január 1-re, esetleg korábbi belépésre felvételt. Személyes bemutatkozás csak felzárólag. Kérve nyomon bizonyítvány-másolatokkal és referenciákkal felszerelt Minarik János főszámszerzőhöz, Nagytelek, posta Hatvan, címzendők. 2137

Daróczyhalma

és kelemen vármegyeyi gazdaságok f. év július 15-re olyan kisebb családu, földmivessésként végzett, megfésdött gyakorlatú bir, szép irásu egyént fogadnának fel ispánok, aki a külső és belső mezőgazdasági munkák ellátásában kívüli, az irada teendőket is végezze. Akik ezen állásra pályázni óhajtanak, küldjék sajtókezelő irfolyamodványukat, bizonyítvány-másolatokkal együtt, melyek vissza nem küldetnek, késpénzfizetési igény megjelölésével, aluljegyzett intézőség címre. Megjegyzések: miszerint az ispánok késpénzfizetés, 2 szobás lakás, 10 g. kézkeres, 2 drb tehéntartás (okortakarmanyon), 2 drb gőbe- és szőlőlegeltetés, 2 m. hold tengeriföld, 30 □ 01 kerten és szőlőfészes tölzön kívül semmi más javadalmaszóra igényt nem tarthat. Daróczyhalma és Kelemenvári Gazdaságok Intézősége, Kelemenliget, u. p. Vajszló, Baranya megye. 2139

Okleveles,

gazdatiszt, ki nagyobb belterjes gazdaság önálló vezetésében teljesen járatos, a cukorrépa, mák, fűszeg termesztésben, a szőlő- és borkészítésben szakértő, a könyvelésben igen pontos, az iradalomban való belépésre kerestetik. A kérvényekhez bizonyítvány-másolatok, melyek vissza nem küldetnek és lehetőleg fénykép csatolandó. Cím: Dr. Géber Lambert, Nagyvárád, Fejérvárad. 2141

Gőzekegépész

keretek azonnali belépésre kerestetik azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Lavitka Gyula földmivessésként, Abony. 2143

Istállómeister

kerestetik azonnali belépésre kerestetik azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Szulcs Vilmos bérigazdatiszt, Sopronya. 2165

Szőnyi

uradalomban egy 40 év körüli tapasztalt és hadmentes intéző kerestetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével Uradalmi Főszámszerzőhöz, Szőny, Komárom megye küldendők. 2180

Földmivessésként

végzett egyen kerestetik azonnali belépésre. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével Uradalmi Főszámszerzőhöz, Szőny, Komárom megye küldendők. 2190

Schwarz

Lajos ur orozslamosi gazdaságában a tisztartó állás folyó év október 1-én áresedésbe jön. Nagyobb gyakorlatú rendelkezés és önálló vezetésre képes pályázók ajánlatát és bizonyítvány-másolatát, melyek vissza nem küldetnek, Schwarz Lajos ur orozslamosi gazdaságában, Oroszlamos, Torontál megye, címzendők. 2191

Okt. 1-re

kerületi intézőt keresek okányi gazdaságomban. Ajánlatokat kérek okányi Schwarz József címre, Okány, Bihar m. 2193

Gazda

A klosterneburgi katonok-rend-császári gazdaságban a tisztartó állás folyó év október 1-én áresedésbe jön. Nagyobb gyakorlatú rendelkezés és önálló vezetésre képes pályázók ajánlatát és bizonyítvány-másolatát, melyek vissza nem küldetnek, Schwarz Lajos ur orozslamosi gazdaságában, Oroszlamos, Torontál megye, címzendők. 2191

Kereskedelmi

kerestetik, lehe- terjes, a német és a magyar nyelvet is bírja, azonnali belépésre kerestetik. Folyamodványok bizonyítványok és fizetési igény megjelölésével intézőség a Bicsesfalvi uradalomhoz, Bicsesfalva, Trencsén megye. 2140

Azonnali belépésre

keretek nőten ispánt, hadmentes vagy rokkant katonát. Szabados Károly bérő, Érsekudkert, Szentlőrinc-puszta. 2192

Szeszgyárvezető

keretek lisszói szeszgyárban. Ajánlatok bizonyítványokkal Piller Dezső, Lemes, Sáros megye, címre küldendők. 2193

Szertes-

és ökörhizálásban jártas, nagy gyakorlatú biró ispánt keresünk, kisebb major kezeléséhez. Cukorgyár, Sárvár. Vas megye. 2203

Szeszgyárvezetőt

keretek belépésre gróf Bathányi Zsigmond ur mezőgazdasági szeszgyárába, ki a gyárjavítás, mely otthon végezhető, elvállalja. Készletes ajánlatok Hancs, Budapest, Vaakapu u. 22., H/I. küldendők. 2195

Allást Keresők

Számtartóit,

esetleg önálló vezetésű állást vállaltat 43 éves, nős, hadmentes egyén. Jelenleg előkező fővárosi vállalat főszámszerzője és július 1-től nyugalmába lép. Korábban egy előkező hitbizományi uradalom tisztje volt. Ajánlatot kér „Szakeró 2173” címre a lap kiadóhivataltal. 2173

Nevelőnek

ajánlok falura vagy pusztára, földmivessésként miatt hadmentes, magyar egyetemet végzett, magyar anyanyelvű, róm. kath. vallásu tanár, akinek ur házában kitűnő referenciák vannak. Szives ajánlatokat kér feltételek és honorárium megjelölésével „Tanár” jellegre, Alsószabadi, Zólyom megye. 1727

VII-ik osztályú

középiskolát most végző diák a nyári szünetben gazdaságban bármely foglalkozást vállal. Cím: Polnauer Károly, Székesfehérvár, Vasár-ter 17. 2050/A

Felső kereskedelmi

iskolátban jelesen ártésjegyzeti főtalember nagyobb gazdaságban Állást keres. Szives megkereséseket kér Lautenburg István Budapest, VII., Sip-utca 5. 2050/A

36 éves,

katonamentes, nőten egyén, gimnáziumi tanítási és kereskedelmi iskolai képzettséggel, 13 éves kereskedelmi praktissal szabad foglalkozásu alkalmazást keres nagyobb mező-, vagy erdőgazdaságban, esetleg föld-, vagy földművelésben. Magyar-német gyorsíró, perfekt levelező és könyvelő, kitűnő szerző, érő. Szives megkeresések „Úgyes” jellegre a kiadóhivataltal kéretnek. 2107

Nyugdíjas

erőteljes gazdasági referenciákkal és bizonyítványokkal rendelkező, sokévi gyakorlatú a gazdaságban minden ágában, szerény igények mellett, ez évi július vagy október 1-től a napi 6 órájú gazdasági állásra ajánlok. Besses megkeresések e lap kiadóhivataltal „Sch. E.” jelleg alatt kéretnek. 1780

Allást

keres mellobbi belépésre, intenzíven kezelt dunántúli bérigazdatisztok mellobbi nős gazdatiszt; 33 éves, teljesen hadmentes, gazdasági és sárvári tejjgazdasági szak- iskolákat végzett, 7 évi magán és 2 évi előkező uradalmában szerzett gyakorlatú. Teljes jártassággal bír a gazdálkodás, állattenyésztés, hizálás minden ágában és a könyvelésben. Vállalkozna középirtokok, illetve nagyobb tehénteletek vezetésére is. Cím: Dunai Antal gazdatiszt, Felsőnyék, Tolna m. 1858

Gazdasággal

speciálisan nagy tapasztalattal, központi gazdasági számvevő, modern gazdasági számvitel alaposan értő, 30 éves, hadmentes, könyvelője nagy gazdaságban számtartó állás keres. Legjobb referenciákkal és bizonyítványokkal rendelkező. Belépés rövidesen vagy később, mai állása felmondatlan. Megkereséseket „Ipari gazdaság 2099” jellegre a kiadóhivataltal. 2099

Szeszgyárvezető,

kerestetik, 40 éves, tejj és hadmentes, kitűnő szak- értő, 30 éves, pályán, nagy gazdasági iradi gyakorlatú, állást keres oly helyen, hol 7 éves gyermekeit iskoláztathatja. Cím: „Szeszgyárvezető”, Péi, Pozsony megye. 2009

Földmivessésként

végzett, 34 len, erélyes férfi, beszél magyarul és románul, jobb gazdasági iradi gyakorlatú, állást keres oly helyen, hol 7 éves gyermekeit iskoláztathatja. Cím: „Szeszgyárvezető”, Péi, Pozsony megye. 2004

Dunántúli

nőten tanító elmenne a nyári hónapokra uradalomban eszélő-géphez. Végez iradi munkát, vállal hozzájárul más foglalkozást is. Megkeresést kér: „Magyar, német” jellegre a kiadóhivataltal. 2008

Ellenőrnek

és pénztárkezelőnek ajánlok 38 éves, izr., nőten, teljesen hadmentes, abszolút megbízható egyén, ki 15 évig mint ilyen egy helyen működött. Kiválóan személyesen is bemutatkozott. Szives megkereséseket a kiadóhivataltal „Megbízható 2013” jelleg alatt továbbít. 2013

Azonnali belépésre

egy gazdasági, ki eddig nagyobb uradalmakban gazdálkodott, hasonló állást keres, vagy bevonulást is helyettesíteni. Cím a kiadóhivataltal. 2012

Gazdatiszt, ispáni

állást keres róm. kath. vallásu, 28 éves, intelligens, nőten, hadmentes, földmivessésként végzett egyén. Nyolc évi belterjes, intenzíven kezelt gazdasági gyakorlatú. Ugy a külső és belső gazdasági összes teendőiben, valamint az iradi munkákban teljes önálló gyakorlatú bir. Jelenleg 3 év óta 1200 holdas bérigazdatiszt önállóan vezet kezelőként minőségben. Július 1-re állást keres, főleg gróf, főúr, róm. kath. urak pártfogását kérik. Cím a kiadóhivataltal. 2020

Munkafelügyelőnek

ajánlok azonnali belépéssel szepetember, 01 gimnáziumot végzett erőteljes ifju Jaskovics László Tenke Bihar megye. 2027

Ispáni

állást keres négy közép-, földmivessésként és tejjgazdatiszt szakiskolát jeles sikerrel végzett 23 éves erő egészségben hadmentes nős egyén, ki a gazdasági és tejjgazdasági összes ágában, könyvvizetés és iradi munkákban is teljesen járatos és 3 évi gyakorlatú bir, jelenleg is egy nagy uradalomban 5 év óta felmondatlan állásban van. Szives megkeresést kér: B. Horváth Pál leveleivel, Sár-szentlőrinc, Tolna m. 2031

Aratási

munkálatoknál orozz ajánlok foglyokhoz tolmácsnak hasonló minőségben működött és orozul perfectül beszélő és író tanító. Cím a kiadóhivataltal. 2034

Erdélyi,

48 éves, családos, középirtokos, kisebb uradalom önálló vezetését elvállalja. Ajánlatokat továbbít. „Erdélyi 2099” jelleg alatt a kiadóhivataltal. 2099

Földmivessésként

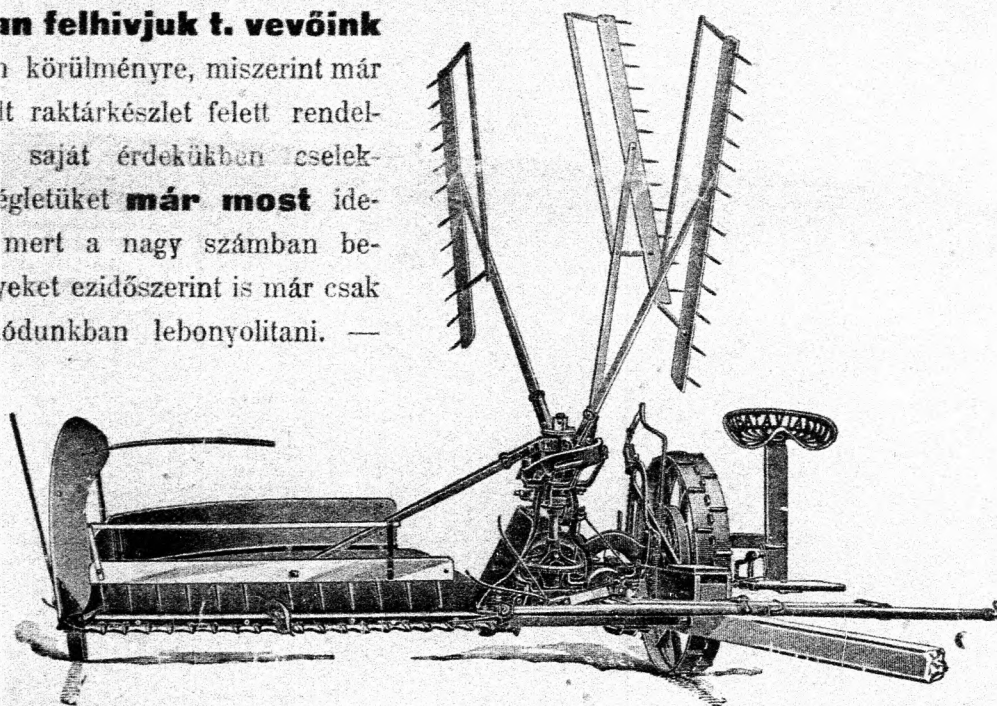
végzett, korlatat, 28 éves, róm. kath. vallásu, hadmentes egyén, elvállalja kisebb gazdaság önálló kezelését is, szeptember 1-re állást keres. Szives megkeresést kér fizetési megjelölésével „Ispán 2097” jelleg alatt a kiadóhivataltal. 2097

Hadmentes

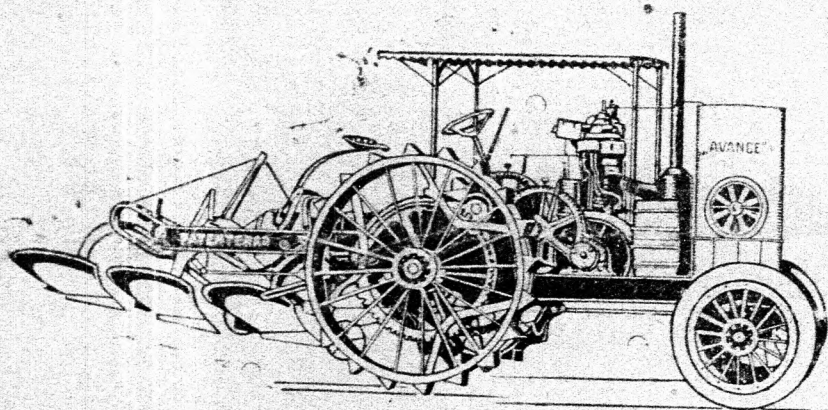
gazdatiszt, ki a gazdaság minden teendőjét érti, szeszgyárban, magyar, német, román nyelvet beszélő, állást keres, mit esetleg azonnali is elfoglalhatna. Cím: Kovács Sándor, Dén, Bányf. utca 21. 2112

Elsőrangu marokrakó-aratógépeink, szénaforgatóink és gyűjtőgeréblyéink elsőrangu anyagból és legmegfelelőbb kivitelben ezidőszerint még kaphatók.

Nyomatékosan felhívjuk t. vevőink figyelmét azon körülményre, miszerint már csak igen korlátolt raktárkészlet felett rendelkezünk, miért is saját érdekükben cselekedzenek, ha szükségletüket **már most** idejében beszerzik, mert a nagy számban beérkező rendelvényeket ezidőszerint is már csak fokozatosan áll módunkban lebonyolítani. —



“AVANCE” nyersolajmotorekénk



a legkülönbözőbb terepviszonyok közepette elért szántási minőségével, kezelési egyszerűségével és áttekinthetőségével páratlan népszerűsége tett szert és országszerte általános érdeklődést keltett. Jelenleg — a behozatal nehézségei folytán — csak igen korlátolt számú ily szántógépkészlet áll őszi szállításra rendelkezésre. Minthogy már eddig is a beérkező gépek legtöbbje előre eladatott, komoly érdeklődők csakis azonnali előjegyzés esetén tarthatnak számot „AVANCE” motorekére. —

Ismertetéssel és részletes felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**

BUDAPEST, VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 26. SZ.